

Vägledningsdokument

Förordningen om övervakning och rapportering – Allmän vägledning för reglerade enheter inom ETS 2

Förordningen om övervakning och rapportering, väglednings- dokument för ETS2, 26 mars 2024

Detta dokument ingår i en serie dokument från kommissionen för att stödja genomförandet av förordningen om övervakning och rapportering (MRR, från engelskans "Monitoring and Reporting Regulation"), kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2066 av den 19 december 2018¹ i dess nuvarande version, senast ändrad genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/2122 av den 17 oktober 2023².

Vägledningen återger de synpunkter som kommissionen hade vid tidpunkten för offentliggörandet. Den är inte rättsligt bindande.

I detta vägledningsdokument beaktas diskussionerna vid mötena i kommissionens expertgrupp för klimatförändringar (CCEG) angående implementering av det nya utsläppshandelssystemet ETS2 och den informella tekniska arbetsgruppen om övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering (MRVA, från engelskans "Monitoring, Reporting, Verification and Accreditation") inom arbetsgrupp III (WGIII) i kommittén för klimatförändringar (CCC), samt skriftliga kommentarer från intressenter och experter från medlemsstaterna³.

Alla vägledningsdokument och mallar för ETS2 (på engelska) kan laddas ned från dokumentationsdelen på kommissionens webbplats, med följande adress:

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/ets-2-buildings-road-transport-and-additional-sectors_en

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2066 av den 19 december 2018 om övervakning och rapportering av utsläpp av växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 601/2012.

² Uppdaterad genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/2122 av den 17 oktober 2023 om ändring av genomförandeförordning (EU) 2018/2066 vad gäller uppdatering av övervakningen och rapporteringen av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG. Konsoliderad MRR finns tillgänglig här:
https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/2022-08-28

³ "Medlemsstater" avser i detta dokument alla länder som tillämpar EU:s utsläppshandelssystem, dvs. EU:s 27 medlemsstater plus EFTA-länderna Norge, Island och Liechtenstein.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	5
1.1	Om det här dokumentet	5
1.2	Så här ska dokumentet användas.....	5
1.3	Ytterligare information	6
2	SYSTEM FÖR TIDIGARE LED, SAMT OMFATTNING FÖR BILAGA III	9
2.1	Allmänna aspekter	9
2.2	Bränsletyper som omfattas av ETS2	11
3	EFTERLEVADSCYKELN ENLIGT ETS2.....	12
3.1	Betydelsen av MRV i EU:s utsläppshandelssystem	12
3.2	Efterlevnadscykeln: en översikt.....	13
3.3	Övervakningsplanens betydelse.....	15
3.4	Milstolpar och tidsfrister	16
3.4.1	Den årliga efterlevnadscykeln.....	16
3.4.2	Förberedelser inför ETS2	18
3.5	Roller och ansvarsområden	19
4	BEGREPP OCH METODER	20
4.1	Underliggande principer	20
4.2	Bränsleflöden	21
5	ÖVERVAKNINGSMETODIK.....	23
5.1	Den beräkningsbaserade metoden.....	23
5.2	Nivåsystemet.....	24
5.3	Övervakning av frisläppta bränslemängder.....	25
5.3.1	Definitioner av nivåerna	25
5.3.2	Relevanta delar av övervakningsplanen.....	26
5.4	Täckningsfaktorn	30
5.4.1	Slutkonsumenter som omfattas av ETS2	31
5.4.2	Metoder för att fastställa slutkonsumenter.....	34
5.4.3	Undvikande av dubbelräkning mellan ETS1 och ETS2.....	39
5.5	Beräkningsfaktorer: principer	41
5.5.1	Standardvärden	42
5.5.2	Laboratorieanalyser	44
5.6	Beräkningsfaktorer – specifika krav	45
5.6.1	Enhetsomvandlingsfaktor (EOF).....	45
5.6.2	Emissionsfaktor.....	46
5.6.3	Biomassafraktion	47
5.6.4	RED II-kriteriernas tillämpbarhet.....	48
5.6.5	Särskilda regler för biogas	49

6	ÖVERVAKNINGSPLANEN	51
6.1	Att utarbeta en övervakningsplan	51
6.2	Att välja rätt nivå	54
6.3	Kategorisering av reglerade enheter och bränsleflöden	57
6.3.1	Kategorier av reglerade enheter	57
6.3.2	Reglerad enhet med låga utsläpp	58
6.3.3	Identifiering och kategorisering av bränsleflöden	58
6.4	Skäl för undantag	60
6.4.1	Orimliga kostnader	61
6.4.2	Förenklad osäkerhetsbedömning för täckningsfaktorn	64
6.5	Osäkerhetsbedömning	65
6.5.1	Grundprinciper	65
6.5.2	Allmänna krav	66
6.6	Förfaranden och övervakningsplanen	68
6.7	Dataflöde och kontrollsystem	72
6.8	Att hålla övervakningsplanen uppdaterad	73
6.8.1	Betydande ändringar	75
6.8.2	Icke-betydande ändringar av övervakningsplanen	75
6.9	Förbättringsprincipen	76
7	REGLERADE ENHETER MED LÅGA UTSLÄPP	78
8	IDENTIFIERING AV REGLERADE ENHETER INOM ETS2	79
8.1	Övergripande metod	79
8.2	Specialfall för biomassa	82
9	BILAGA	83
9.1	Förkortningar och begrepp	83
9.2	Lagtexter	84

Versionshistoria

Datum	Versionsstatus	Anmärkningar
26 mars 2024	publicerad	
09 juli 2024	publicerad	Svensk översättning

1 INLEDNING

1.1 Om det här dokumentet

Detta dokument har utarbetats för att stödja förordningen om övervakning och rapportering (MRR, "Monitoring and Reporting Regulation"), genom att förklara dess krav på ett mer lättillgängligt språk än lagstiftningens. **Dokumentet är avsett att vara ett fristående dokument för reglerade enheter inom ETS2, så normalt bör kommissionens andra vägledningsdokument inte vara relevanta.** För vissa mer specifika tekniska frågor finns det dock ytterligare vägledningsdokument⁴, även om de huvudsakligen är skrivna för stationära anläggningar eller luftfartygsoperatörer inom EU:s utsläppshandelssystem för stationära anläggningar, luftfart och sjöfart (nedan kallat ETS1). När så är fallet finns specifika hänvisningar i berörda avsnitt till sådana ytterligare detaljer som kan vara av intresse för reglerade enheter inom reglerade enheter inom ETS2. Som komplement till vägledningsdokumenten finns även elektroniska mallar⁵ för information som ska lämnas av reglerade enheter till behöriga myndigheter. Ha alltid i åtanke att det bara är förordningen som är rättsligt bindande.

I detta dokument tolkas förordningen om övervakning och rapportering med avseende på krav på reglerade enheter inom ETS2. Det bygger på liknande vägledning för stationära anläggningar och luftfartygsoperatörer, och i dokumentet beaktas diskussionerna vid mötena i kommissionens expertgrupp för klimatförändringar (CCEG) angående implementering av det nya utsläppshandelssystemet ETS2, den informella tekniska arbetsgruppen för övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering (TWG MRVA) med experter från medlemsstaterna, vilken inrättades inom arbetsgrupp 3 (WG III) i kommittén för klimatförändringar (CCC).

1.2 Så här ska dokumentet användas

Artikelnummer som anges utan närmare specifikation hänvisar alltid till MRR i dess aktuella version⁶. I bilagan förklaras förkortningar, och där finns hänvisningar till lagtexter och länkar till andra viktiga dokument.

Den här symbolen anger viktiga tips för reglerade enheter, kontrollörer och behöriga myndigheter.

Förenklati

Den här markeringen används vid betydande förenklingar av de allmänna kraven i MRR.

Glödlampssymbolen anger bästa praxis.

Verktygssymbolen informerar om att det finns dokument, mallar eller elektroniska verktyg från andra källor.

⁴ Se avsnitt 1.3.

⁵ Observera att medlemsstaterna får fastslå sina egna mallar, vilka som ett minimum måste innehålla samma information som kommissionens mallar.

⁶ Genomförandeförordning (EU) 2018/2066. Konsoliderad MRR finns här: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/2066>

Boksymbolen anger exempel på de ämnen som diskuteras i den omgivande texten.

1.3 Ytterligare information

Alla vägledningsdokument och mallar som kommissionen tillhandahåller som baseras på förordningen om övervakning och rapportering (MRR) samt förordningen om ackreditering och verifiering (AVR, från engelskans "Accreditation and Verification Regulation")⁷ kan laddas ned från kommissionens webbplats på följande adress:

https://ec.europa.eu/clima/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/monitoring-reporting-and-verification-eu-ets-emissions_en

Följande **dokument** är tillgängliga⁸ (de som inte är relevanta för reglerade enheter är markerade med ljusgrått, och dokument med partier som även kan vara relevanta för reglerade enheter är markerade med grönt):

- Snabbguider ("quick guides" som introduktion till vägledningsdokumenten nedan. Det finns separata dokument för varje målgrupp:
 - operatörer av stationära anläggningar
 - luftfartygsoperatörer
 - enheter som regleras av ETS2 (planerat)
 - behöriga myndigheter
 - kontrollörer
 - nationella ackrediteringsorgan.
- Allmän vägledning (detta dokument): "Förordningen om övervakning och rapportering – Allmän vägledning för reglerade enheter inom ETS2"
- Vägledningsdokument nr 1: "The Monitoring and Reporting Regulation – General guidance for installations".
 - Ett exempel på en förenklad övervakningsplan i enlighet med artikel 13 i MRR.
- Vägledningsdokument nr 2: "The Monitoring and Reporting Regulation – General guidance for aircraft operators". I det här dokumentet redogörs för de principer och övervakningsmetoder i MRR som är relevanta för luftfartssektorn. Det innehåller också en vägledning om behandling av biomassa i luftfartssektorn, vilket gör det till ett fristående vägledningsdokument för luftfartygsoperatörer.
- Vägledningsdokument nr 3: "Biomass issues in the EU ETS": I det här dokumentet diskuteras tillämpningen av hållbarhetskriterier för biomassa, liksom kraven i artikel 38 och 39 i MRR. Det är relevant för anläggningarnas verksamhetsutövare och kan användas som bakgrundsinformation för luftfartygsoperatörer.
- Vägledningsdokument nr 4: "Guidance on Uncertainty Assessment". Det här dokumentet för anläggningar har information om hur man bedömer den osäkerhet som är förknippad med mätutrustning som används, och hjälper därmed verksamhetsutövaren att avgöra om specifika nivåkrav kan uppfyllas.

⁷ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2067 av den 19 december 2018 om verifiering av uppgifter och ackreditering av kontrollörer enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG.

⁸ Denna förteckning återspeglar situationen vid tidpunkten för tillkomsten av denna uppdaterade vägledning. Ytterligare dokument kan läggas till senare.

- Vägledningsdokument nr 4a: "Exemplar Uncertainty Assessment". Det här dokumentet innehåller ytterligare vägledning och ger exempel på hur man utför osäkerhetsbedömningar och hur man visar att nivåkraven är uppfyllda.
- Vägledningsdokument nr 5: "Guidance on sampling and analysis". I det här dokumentet behandlas kriterierna för användning av icke-ackrediterade laboratorier, utveckling av en provtagningsplan och diverse andra relaterade frågor om övervakning av utsläpp i EU:s utsläppshandelssystem.
- Vägledningsdokument nr 5a: "Exemplar Sampling Plan". Det här dokumentet innehåller ett exempel på en provtagningsplan för en stationär anläggning.
- Vägledningsdokument nr 6: "Data flow activities and control system". I det här dokumentet diskuteras möjligheterna att beskriva dataflödesverksamhet för övervakning i EU:s utsläppshandelssystem, riskbedömning som en del av kontrollsystemet och exempel på kontrollverksamhet.
- Vägledningsdokument nr 6a: "Risk Assessment and control activities – examples". I det här dokumentet ges ytterligare vägledning och ett exempel på en riskbedömning.
- Vägledningsdokument nr 7: "Continuous Emissions Monitoring Systems (CEMS)". I det här dokumentet finns information om tillämpningen av mätningbaserade metoder där utsläppen av växthusgaser mäts direkt i skorstenen, vilket bidrar till att bestämma vilken typ av utrustning som måste användas, och om verksamhetsutövaren kan uppfylla specifika nivåkrav.
- Vägledningsdokument nr 8: "EU ETS Inspection": Det här dokumentet, som riktar sig till behöriga myndigheter, beskriver den roll som deras inspektioner spelar för att stärka MRVA-systemet i EU:s utsläppshandelssystem.

Kommissionen tillhandahåller också följande engelskspråkiga **elektroniska mallar**:

- mall nr 1: Monitoring plan for the emissions of stationary installations
- mall nr 2: Monitoring plan for the emissions of aircraft operators
- mall nr 3: Monitoring plan for the tonne-kilometre data of aircraft operators
- mall nr 4: Annual emissions report of stationary installations
- mall nr 5: Annual emissions report of aircraft operators
- mall nr 6: Tonne-kilometre data report of aircraft operators
- mall nr 7: Improvement report of stationary installations
- mall nr 8: Improvement report of aircraft operators
- mall för övervakningsplan för ETS2
- mall för årlig utsläppsrapport för ETS2 (planerad).

Dessutom finns **verktyg** för

- fastställande av orimliga kostnader
- osäkerhetsbedömning
- analysfrekvens
- verksamhetsutövares riskbedömning.

Följande MRR-utbildningsmaterial finns tillgängligt:

- Roadmap through M&R Guidance (färdplan för vägledning vid övervakning och rapportering)
- **Uncertainty assessment (osäkerhetsbedömning)**
- **Unreasonable costs (orimliga kostnader)**
- **Sampling plans (provtagningsplaner)**
- **Data gaps (informationsluckor)**
- Round Robin Test (provning på flera laboratorier)

Utöver dessa dokument om MRR finns på samma webbadress en separat uppsättning **vägledningsdokument om AVR**.

All EU-lagstiftning finns på EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/http://eur-lex.europa.eu/>

En förteckning över den viktigaste relevanta lagstiftningen finns i bilagan till det här dokumentet.

Dessutom kan de behöriga myndigheterna i **medlemsstaterna** ge användbar vägledning på sina egna webbplatser. De reglerade enheterna bör hålla sig informerade om eventuella seminarier, sammanställningar av vanliga frågor, hjälpcentraler och annat som tillhandahålls av den behöriga myndigheten.

2 UPPSTRÖMSSYSTEM SAMT OMFATTNING FÖR BILAGA III

2.1 Allmänna aspekter

EU:s utsläppshandelssystem inleddes 2005 med att det sattes ett koldioxidpris på de årliga direkta utsläppen från stationära anläggningar: kraftverk, stålverk, cementfabriker osv., alltså enheter som förbränner bränslet. Detta kallas reglering i senare led eller "nedströms" och benämns nedan ETS1. Med tiden har omfattningen utvidgats till bränslen som förbränns inom luftfarten, och nyligen även sjötransporter. När det övervägdes att utvidga EU:s utsläppshandelssystem till ytterligare sektorer som förbrukar stora mängder bränsle, i synnerhet transporter och byggnader, skulle ett nedströmssystem innebära att enskilda bilägare, fastighetsägare osv skulle bli ansvariga för övervakning och rapportering. Det skulle innebära en stor administrativ börda att göra dessa individer rapporteringsskyldiga, vilket undviks genom att regleringspunkten i det nya och separata utsläppshandelssystemet för vägtransporter, byggnader och ytterligare sektorer (nedan benämnt ETS2) placeras i tidigare led ("uppströms") på de enheter som frisläpper bränslet för konsumtion (dvs. för ut bränslet på marknaden).

För att den befintliga rapporteringsinfrastrukturen för de berörda typerna och kvantiteterna av bränsle ska kunna utnyttjas, strävar man efter att anpassa ETS2 till den befintliga infrastrukturen enligt energiskatte-/punktskattesystemet för samma typ av bränsle. Detta är fastställt genom det nationella införlivandet av direktiv 2003/96/EG om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (nedan kallat energiskattedirektivet⁹) samt direktiv 2020/262/EU¹⁰ (nedan kallat "punktskattedirektivet"). Kopplingarna mellan utsläppshandelsdirektivet, dessa båda direktiv och ETS2 (se illustrationen i figur 1) rör följande delar:

- Identifiering av **reglerade enheter inom ETS2** för att säkerställa att det inte finns några luckor eller någon dubbelräkning: denna aspekt är relevant för medlemsstaterna (inte de reglerade enheterna) och beskrivs i kapitel 8.
- Specifikation av de **typer av bränslen** som omfattas av ETS2: berörda bränsletyper anges i artikel 3af i direktiv 2003/87/EG, nedan kallat "utsläppshandelsdirektivet"¹¹ (→ avsnitt 2.2).
- Specifikation av den **händelse som utlöser** rapporteringsskyldigheten enligt ETS2: detta uppnås genom att "frisläppande för konsumtion" i artikel 3ag¹² i utsläppshandelsdirektivet definieras med hänvisning till de respektive definitioner som anges i artikel 6.3 i punktskattedirektivet.

Identifieringen av de kvantiteter som frisläpps för konsumtion och slutligen förbränns i de sektorer som anges i bilaga III till utsläppshandelsdirektivet och skilja dem från andra slutförbrukande sektorer omfattar de två följande aspekterna:

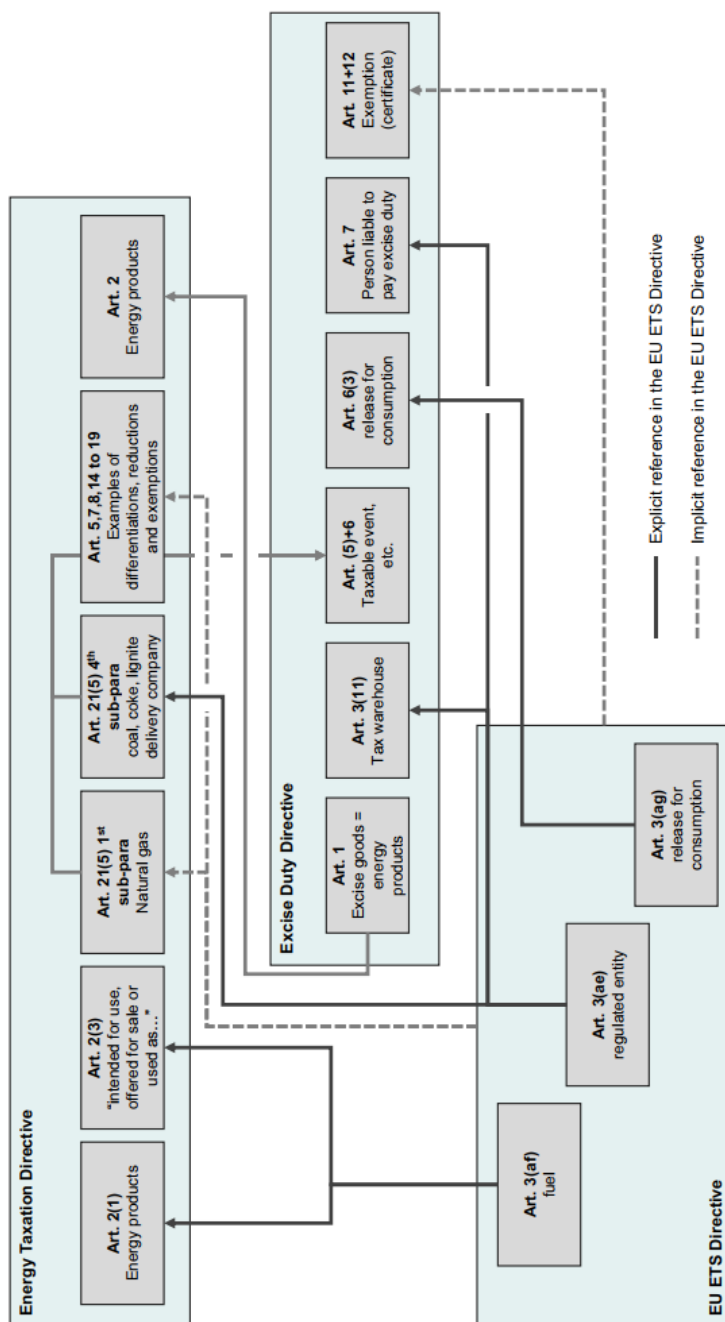
⁹ Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet.

¹⁰ Rådets direktiv (EU) 2020/262 av den 19 december 2019 om allmänna regler för punktskatt.

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG.

¹² Artikel 3ag: "frisläppande för konsumtion: ska i kapitel IVa i detta direktiv avse frisläppande för konsumtion enligt definitionen i artikel 6.3 i direktiv (EU) 2020/262."

- Hur **slutkonsumenterna ska kategoriseras**¹³ i sina respektive kategorier, som anges i bilaga III till utsläppshandelsdirektivet: det kategoriformat för sektorsindelning som används är det gemensamma rapporteringsformat som används för att sammanställa nationella inventeringar av växthusgaser enligt IPCC:s riktlinjer (→ avsnitt 5.4.1). Kategorierna kallas CRF-kategorier (från engelskans "Common Reporting Format").
- Vilka **metodtyper som** kan användas för att visa att bränslemängder levereras till sektor A och inte sektor B: detta är ett centralt inslag i övervakningsmetodiken för ETS2 (→ kapitel 5), fastställandet av den så kallade täckningsfaktorn, som beskrivs i detalj i avsnitt 5.4.2.

Figur 1: Relation mellan utsläppshandelsdirektivet, energiskattedirektivet och punktskattedirektivet med avseende på ETS2.

¹³ I denna vägledning ska termen "slutkonsument" förstås som den slutkonsument som avses i artikel 3ae i direktivet.

2.2 Bränsletyper som omfattas av ETS2

I artikel 3af¹⁴ i utsläppshandelsdirektivet anges vilka typer av bränslen som omfattas av ETS2, vilka i princip är alla relevanta kommersiella bränslen och andra energiprodukter som anges med KN-nummer (kombinerad nomenklatur) i artikel 2.1 i energiskattedirektivet. Närmare bestämt omfattas följande:

- **bränslen som anges i tabell A och C** i energiskattedirektivet: bensin med eller utan bly, dieselbrännolja, fotogen, gasol, naturgas, tung eldningsolja, kol och koks
- **alla andra produkter som är** avsedda för användning, saluförs eller används som motorbränsle eller bränsle för uppvärmning enligt artikel 2.3 i energiskattedirektivet. Här ingår alla bränsletillsatser som används som motorbränsle, vissa biobaserade bränslen och alla andra kolväten för uppvärmningsändamål, med undantag för torv.

Detta innebär som en vägledning att följande bränsletyper för närvarande är undantagna från ETS2 (dvs. varken förtecknade i tabell A eller C, eller i den ingående förteckningen över KN-nummer):

- torv
- avfall som används som bränsle (farligt avfall eller kommunalt avfall som används som bränsle, vilket uttryckligen ligger utanför ETS2 enligt bilaga III till direktivet)
- bränslen som härrör från avfall (används främst i ETS1-anläggningar)
- fast biomassa (t.ex. träbaserade bränslen)
- träkol.

¹⁴ Artikel 3 af: "bränsle: ska i kapitel IVa i detta direktiv avse alla energiprodukter som avses i artikel 2.1 i direktiv 2003/96/EG, inbegripet de bränslen som förtecknas i tabell A och tabell C i bilaga I till det direktivet, samt alla andra produkter som är avsedda för användning, bjuds ut till försäljning eller används som motorbränsle eller bränsle för uppvärmning i enlighet med artikel 2.3 i det direktivet, inbegripet för elproduktion."

3 EFTERLEVNADSCYKELN ENLIGT ETS2

3.1 Betydelsen av MRV i EU:s utsläppshandelssystem

Övervakning, rapportering och verifiering (MRV, från engelskans "Monitoring, Reporting and Verification") av utsläpp spelar en nyckelroll för trovärdigheten i alla system för handel med utsläppsrätter. Utan MRV skulle efterlevnaden sakna transparens och vara mycket svårare att spåra, och genomförandet av bestämmelserna skulle äventyras. Det gäller även för Europeiska unionens system för handel med utsläppsrätter för byggnader, vägtransporter och ytterligare sektorer (ETS2). Det är ett fullständigt, konsekvent, korrekt och transparent system för övervakning, rapportering och verifiering som skapar förtroende för handeln med utsläppsrätter. Endast på det sättet kan det säkerställas att reglerade enheter uppfyller sin skyldighet att överlämna tillräckligt med utsläppsrätter.

Denna iakttagelse grundar sig på den dubbla naturen hos ETS2: Å ena sidan är det ett marknadsbaserat instrument. Det har möjliggjort utvecklingen av en viktig marknad, där marknadsaktörerna vill veta penningvärdet av de utsläppsrätter som de handlar med och som de måste överlämna. Å andra sidan är det ett instrument för att åstadkomma miljönytta. Men till skillnad från annan miljölagstiftning ska målet inte uppnås av enskilda individer, utan hela gruppen av ETS2-aktörer måste uppnå målet gemensamt. Detta kräver hög grad av rättvisa mellan aktörerna, vilket säkerställs genom ett robust MRV-system. De behöriga myndigheternas tillsynsverksamhet bidrar i stor utsträckning till att säkerställa uppnåendet av det mål som fastställts med taket, vilket innebär att de förväntade utsläppsminskningarna verkligen genomförs i praktiken. Det är därför de behöriga myndigheternas ansvar att tillsammans med ackrediteringsorganen skydda ETS2 genom att kontrollera att MRV-systemet fungerar effektivt och stabilt.

Både aktörer på koldioxidmarknaden och behöriga myndigheter vill vara säkra på att ett ton utsläppta koldioxidkvivalenter motsvaras av ett rapporterat ton (syftande till överlämnande av en utsläppsrätt). Sedan början av EU:s utsläppshandelssystem har den principen uttryckts med frasen **"Ett ton måste vara ett ton!"**

För att detta ska uppnås på ett robust, transparent, verifierbart och samtidigt kostnadseffektivt sätt utgör utsläppshandelsdirektivet en solid grund för ett bra övervaknings-, rapporterings- och verifieringssystem. Detta åstadkoms genom artikel 14 och 15 tillsammans med bilaga IV och V i utsläppshandelsdirektivet.¹⁵ Baserat på artikel 14 har kommissionen antagit förordningen om övervakning och rapportering (MRR), som har ändrats flera gånger.

Kommissionen och medlemsstaterna har dock alltid varit medvetna om att komplex och teknisk lagstiftning som MRR behöver stödjas av ytterligare vägledning för att garantera harmoniserad implementering i alla medlemsstater och för att bana väg för smidig efterlevnad genom pragmatiska och överenskomna tillvägagångssätt där så är möjligt.

¹⁵ Av artikel 30f i utsläppshandelsdirektivet framgår att artikel 14 och 15 samt bilaga IV och V i direktivet äger lika tillämpning på ETS2.

En förordning om verifiering och ackreditering av kontrollörer har också antagits (förordningen om ackreditering och verifiering¹⁶), för vilken kommissionen har utarbetat en separat serie vägledningsdokument. (Särskilda vägledningar för kontrollörer kommer att publiceras senare.)

3.2 Efterlevnadscykeln: en översikt

Den årliga processen för övervakning, rapportering och verifiering av utsläpp, överlämnande av utsläppsrätter och den behöriga myndighetens förfarande för att godta utsläppsrapporter kallas "efterlevnadscykeln". I figur 2 visas de viktigaste delarna i denna cykel.

I bildens högra sida finns "huvudcykeln": den reglerade enheten övervakar sina utsläpp under hela året. Efter kalenderårets slut (inom fyra månader¹⁷) måste den utarbeta sin årliga utsläppsrapport, ombesörja verifiering¹⁸ och lämna in den verifierade rapporten till den behöriga myndigheten. Från och med 2028 (dvs. för utsläppen under 2027) måste de verifierade utsläppen korrelera med överlämnandet av utsläppsrätter i Unionsregistret¹⁹. Här översätts principen "ett ton måste vara ett ton" till "ett ton måste vara en utsläppsrätt". Vid denna tidpunkt är alltså utsläppsrättens marknadsvärde korrelerat med kostnaderna för att uppfylla miljömålet i ETS2. Därefter fortsätter övervakningen, såsom visas i bilden. Egentligen fortsätter övervakningen utan avbrott i slutet av året från en cykel till nästa.

Övervakningsprocessen behöver en stabil grund. Resultaterande data måste vara tillräckligt robusta för att skapa förtroende för tillförlitligheten hos ETS2, inklusive rättvisan i skyldigheten att överlämna utsläppsrätter, och de måste vara konsekventa från år till år. Därför måste den reglerade enheten se till att dess övervakningsmetod är skriftligt dokumenterad och inte kan ändras godtyckligt. Inom ETS2 kallas denna skriftliga metod för den reglerade enhetens övervakningsplan (se figur 2). Den ingår i det tillstånd²⁰ som varje reglerad enhet i ETS2 måste ha för utsläpp av växthusgaser.

I figur 2 framgår också att övervakningsplanen, även om den är specifik för en enskild reglerad enhet, måste uppfylla kraven i den tillämpliga lagstiftning som omfattar hela EU, i synnerhet MRR. MRV-systemet för EU:s utsläppshandelssystem balanserar strikta regler som säkerställer tillförlitlighet och förhindrar godtyckliga förenklingar med den flexibilitet som behövs för att hantera olika omständigheter hos de reglerade enheterna.

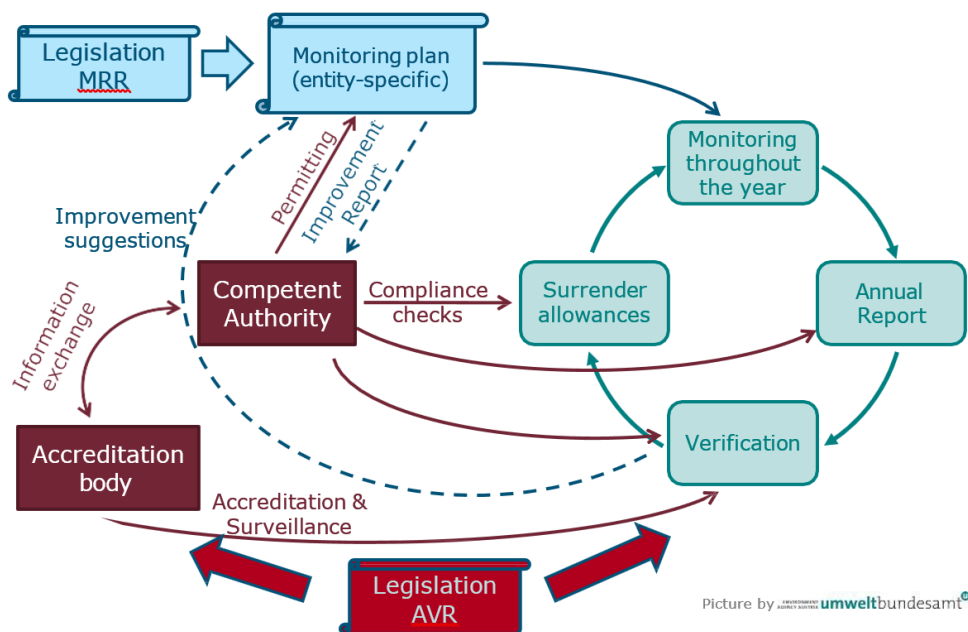
¹⁶ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2067 av den 19 december 2018 om kontroll av uppgifter och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG.

¹⁷ Enligt nationell lagstiftning kan denna period vara kortare; se fotnot 30.

¹⁸ Verifiering krävs endast från och med rapporteringsåret 2025, dvs. den utsläppsrapport som lämnas in 2026.

¹⁹ För enkelhetens skull ingår inte överlämnandet av utsläppsrätter i bilden.

²⁰ Detta tillstånd i enlighet med artikel 30b i utsläppshandelsdirektivet benämns tillståndet för utsläpp av växthusgaser. För att förenkla administrationen kan övervakningsplanen, enligt artikel 30b.5, behandlas åtskilt från tillståndet i fråga om formella ändringar av övervakningsplanen.

Figur 2: Principen för efterlevnadsnykeln inom ETS2.

I figur 2 visas också några av den behöriga myndighetens viktigaste ansvarsområden. Den måste övervaka de reglerade enheternas efterlevnad. I ett första steg måste den behöriga myndigheten godkänna varje övervakningsplan innan den används. Man kontrollerar därmed att den övervakningsplan som tas fram av den reglerade enheten överensstämmer med kraven i MRR. Om den reglerade enheten använder förenklade metoder som tillåts enligt MRR, måste den reglerade enheten motivera detta, till exempel baserat på teknisk genomförbarhet eller orimliga kostnader, där annars krävda högre nivåer (se avsnitt 5.2) inte kan uppnås.

Slutligen är det den behöriga myndighetens ansvar att kontrollera de årliga utsläppsrapporerna. Där ingår stickprovskontroller av de redan verifierade rapporterna, korsvisa kontroller med uppgifter som förts in i tabellen över verifierade utsläpp i Unionsregistret²¹, och kontroll av att tillräckligt många utsläppsrätter har överlämnats.

Dessutom har efterlevnadsnykeln ett bredare perspektiv. Såsom framgår av figur 2 finns det en andra cykel: den regelbundna granskningen av övervakningsplanen, till vilken verifieringsrapporten kan ge värdefull information. Därutöver måste den reglerade enheten hela tiden sträva efter att ytterligare förbättra sin övervakningsmetodik.

²¹ Unionsregistret, som upprättades för ETS1, kommer att användas även för ETS2. Mer information om unionsregistret finns här: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/union-registry_en

Särskilda regler för depåkonton och för överlämnande av utsläppsrätter avseende de reglerade enheter inom ETS2 fastställdes i kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2904 av den 25 oktober 2023 om ändring av delegerad förordning (EU) 2019/1122 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller unionsregistrets funktion.

3.3 Övervakningsplanens betydelse

Av föregående avsnitt framgår att den godkända övervakningsplanen är det viktigaste dokumentet för varje reglerad enhet som deltar i ETS2. Likt ett matrecept eller en handbok för ett certifierat kvalitetsledningssystem fungerar den som en manual för den reglerade enhetens uppgifter. Därför bör den vara skriven på ett sätt som gör att alla, särskilt ny personal, omedelbart kan förstå processen och följa instruktionerna. Den måste också göra det möjligt för den behöriga myndigheten att snabbt förstå den reglerade enhetens övervakningsverksamhet. Slutligen är övervakningsplanen kontrollörens *egentliga* "kriterier" mot vilka den reglerade enhetens utsläppsrapport ska bedömas.

Typiska inslag i en övervakningsplan omfattar följande aktiviteter, utförda av den reglerade enheten (där tillämpligheten beror på den specifika reglerade enhetens omständigheter):

- datainsamling (mätdata, fakturor osv.)
- provtagning av material och bränslen
- laboratorieanalyser av bränslen och material
- underhåll och kalibrering av mätare
- beskrivning av beräkningar, formler och programvara som ska användas
- beskrivning av metoderna för att identifiera slutkonsumenternas CRF-kategorier
- kontrollaktiviteter för att säkerställa validering och kvalitet på data som behandlas och rapporteras (t.ex. principen om att låta en annan person kontrollera vid datainsamling)
- dataarkivering (inklusive skydd mot manipulering och förstörelse)
- regelbunden identifiering av förbättringsmöjligheter.

Övervakningsplanerna måste utformas noggrant (→ kapitel 6), så att den administrativa bördan minimeras, samtidigt som de ska vara tillräckligt tydliga för situationer när den reglerade enhetens erfarna personal inte är tillgänglig²². Eftersom övervakningsplanen ska godkännas av den behöriga myndigheten är det självklart att ändringar i planen tillåts endast om denna myndighet lämnar sitt samtycke. MRR minskar här det administrativa arbetet genom att tillåta två tillvägagångssätt som bör beaktas när övervakningsplanen utarbetas:

Förenklat!

- Endast ändringar som är "betydande" behöver godkännas av den behöriga myndigheten, medan "icke-betydande" ändringar endast behöver anmälas (artikel 75b.3 i MRR; se avsnitt 6.8).
- Övervakningsaktiviteter som inte är avgörande i varje detalj, och som tenderar att ofta ändras när så är nödvändigt, kan ingå i "skriftliga förfaranden", som nämns och beskrivs kortfattat i övervakningsplanen, men dessa detaljer anses inte ingå i den godkända övervakningsplanen. Relationen mellan övervakningsplan och skriftliga förfaranden beskrivs mer ingående i avsnitt 6.6.

²² De ska t.ex. innehålla tydliga hänvisningar till andra system, processer och förfaranden som kan krävas för korrekt användning av övervakningsplanen.

Eftersom övervakningsplanen är så viktig kommer kommissionen att tillhandahålla mallar för sådana dokument. Vissa medlemsstater kan ha tagit fram anpassade mallar baserade på kommissionens mallar, medan andra medlemsstater använder ett särskilt (vanligtvis webbaserat) digitalt rapporteringssystem (som också måste uppfylla kommissionens angivna minimikrav). Innan en reglerad enhet tar fram en övervakningsplan rekommenderas därför att man informerar sig på den behöriga myndighetens webbplats eller tar direkt kontakt med myndigheten i fråga för att ta reda på de särskilda kraven för att lämna in en övervakningsplan i den egna medlemsstaten. Den nationella lagstiftningen kan också ställa särskilda krav.

3.4 Milstolpar och tidsfrister

3.4.1 Den årliga efterlevnadscykeln

Efterlevnadscykeln för ETS2 är uppbyggd kring kravet att övervakningen alltid avser kalenderåret²³, vilket visas i tabell 1. Reglerade enheter har fyra månader på sig efter årsskiftet att färdigställa sina utsläppsrapporter och få dem verifierade av en ackrediterad kontrollör i enlighet med AVR. Därefter måste de reglerade enheterna överlämna motsvarande mängd utsläppsrätter senast den 31 maj varje år. Om inte annat följer av nationell lagstiftning får eller ska den behöriga myndigheten utföra (stickprovs)kontroller av de mottagna rapporterna. Om den reglerade enheten inte lämnar in någon utsläppsrapport, eller om den inlämnade rapporten antingen inte överensstämmer med MRR eller inte har bedömts tillfredsställande enligt AVR (artikel 75r.1 i MRR), måste den behöriga myndigheten göra en konservativ uppskattning av utsläppen. Om myndigheten upptäcker fel i de inlämnade rapporterna, kan det leda till att ETS2-enheten måste korrigera den verifierade utsläppssiffran (och verifieringen göras om).²⁴ Observera att EU-lagstiftningen inte anger någon tidsfrist för sådana korrigeringar. Det kan dock finnas krav i nationell lagstiftning.

Tabell 1: Gemensam tidslinje för den årliga efterlevnadscykeln inom ETS2 för utsläpp under år N.

När?	Vem?	Vad?
Senast 31 aug 2024 ²⁵	Reglerad enhet	Lämna in övervakningsplan till behörig myndighet för godkännande, och öppna ett registerkonto ²⁶ .
Före 1 jan 2025	Behörig myndighet	Godkänna övervakningsplan och utfärda utsläppstillstånd.
30 apr 2025	Reglerad enhet	Lämna in rapport om historiska utsläpp (2024), ej verifierad ²⁷ .
1 januari år N ²⁸		Övervakningsperioden inleds.
31 december år N		Övervakningsperioden avslutas.

²³ I artikel 3.12 i MRR anges följande definition för rapporteringsperioden: "ett kalenderår under vilket utsläpp måste övervakas och rapporteras [...]".

²⁴ Om fel påträffas först efter den 31 maj, antingen av den behöriga myndigheten eller av den reglerade enheten, kan korrigeringar göras även i påföljande års utsläppsrapport.

²⁵ Såvida inte den behöriga myndigheten har fastställt en alternativ tidsfrist för detta inlämnande. Det rekommenderas dock att övervakningsplanen lämnas in så snart som möjligt, särskilt med tanke på att rapportering av historiska utsläpp i april 2025 innebär övervakning av utsläpp redan under 2024.

²⁶ Enligt artikel 15b i kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2904 måste den reglerade enheten skicka alla relevanta dokument till den nationella administratören inom 20 arbetsdagar efter det att ett tillstånd för utsläpp av växthusgaser har trätt i kraft.

²⁷ Obs: För de historiska utsläppen kommer övervakningen under 2024 inte att baseras på den godkända övervakningsplanen. Det rekommenderas dock att övervaka redan 2024 års utsläpp i linje med de metoder som sannolikt kommer att godkännas av den behöriga myndigheten för övervakning från och med 2025, för att säkerställa robust noggrannhet hos uppgifterna för 2024.

²⁸ Det första år N är 2025.

När?	Vem?	Vad?
Senast 30 april ²⁹ år N+1	Kontrollör	Slutföra verifiering och utfärda en verifieringsrapport till den reglerade enheten.
Senast 30 april ³⁰ år N+1	Reglerad enhet	Skicka in <i>verifierad</i> årlig utsläppsrapport till behörig myndighet.
Senast 30 april år N+1	Reglerad enhet / Kontrollör ³¹	Ange kvantiteten verifierade utsläpp i tabellen för verifierade utsläpp i registret.
Senast 30 april år N+1	Reglerad enhet	(Från och med 2028:) Rapportera den genomsnittliga andelen koldioxidkostnader som enheten fört över på konsumenter under år N. Kommissionen ska anta genomförandetakter med avseende på kraven för dessa rapporter (artikel 30f.3).
April – maj år N+1	Behörig myndighet	Med beaktande av nationell lagstiftning eventuellt utföra stickprovskontroller av inlämnade utsläppsrapporter. I förekommande fall kräva att den reglerade enheten korrigerar uppgifter.
Senast 31 maj år N+1	Reglerad enhet	Överlämna utsläppsrätter (där mängden motsvarar verifierade årliga utsläpp) i Unionsregistret
Senast 31 juli år N+1 ³²	Reglerad enhet	I förekommande fall lämna in rapport om möjliga förbättringar av övervakningsplanen till behörig myndighet. ³³
(Ingen angiven tidsfrist)	Behörig myndighet	Utföra ytterligare kontroller av inlämnade utsläppsrapporter, om det anses nödvändigt eller krävs enligt nationell lagstiftning; kräva ändringar av utsläppsuppgifterna och överlämnande av ytterligare utsläppsrätter, i förekommande fall (enligt medlemsstatens lagstiftning).

²⁹ Fotnot 30 gäller även här.

³⁰ Enligt artikel 75p.1 får de behöriga myndigheterna kräva att reglerade enheter lämnar in den verifierade årliga utsläppsrapporten tidigare än den 30 april, men tidigast den 31 mars.

³¹ Detta kan regleras på olika sätt i medlemsstaterna.

³² Enligt artikel 75q.1 får den behöriga myndigheten fastställa ett senare datum, dock inte senare än den 30 september.

³³ Det finns två olika typer av förbättringsrapporter i enlighet med artikel 75q i MRR. Den ena ska lämnas in det år då en kontrollör rapporterar förbättringsrekommendationer, och den andra (som kan kombineras med den första) vart tredje år för kategori B-enheter, och vart femte år för kategori A-enheter. Information om kategorisering finns i avsnitt 6.3 i detta dokument. Behörig myndighet kan fastställa en annan tidsfrist, men inte senare än den 30 september samma år.

3.4.2 Förberedelser inför ETS2

För att efterlevnadscykeln ska fungera måste övervakningsplanerna för alla reglerade enheter godkännas av den behöriga myndigheten innan övervakningsperioden för ETS2 inleds den 1 januari 2025. Baserat på erfarenheter från tidigare faser i ETS1 kan denna godkännandeprocess kräva flera månader och bör förberedas väl. Relativt långa tidsperspektiv förutsätts: Den reglerade enhetens utarbetande av övervakningsplanen kan ta upp till flera månader, beroende på verksamhetens komplexitet och i synnerhet marknadsstrukturen vid arbetet med att identifiera slutkonsumenternas sektorer. Dessutom behöver den behöriga myndigheten också några veckor eller månader för att bedöma alla inlämnade övervakningsplaner (beroende på aktuell arbetsbelastning), och sedan behöver de reglerade enheterna några veckor för att slutligen implementera de nya godkända övervakningsplanerna. Därför krävs enligt MRR att reglerade enheter lämnar in sina övervakningsplaner för godkännande senast fyra månader innan övervakningen inleds (dvs. senast i slutet av augusti 2024).³⁴

Ett idealiserat exempel på en tidslinje för starten av det nya ETS2 visas i tabell 2.

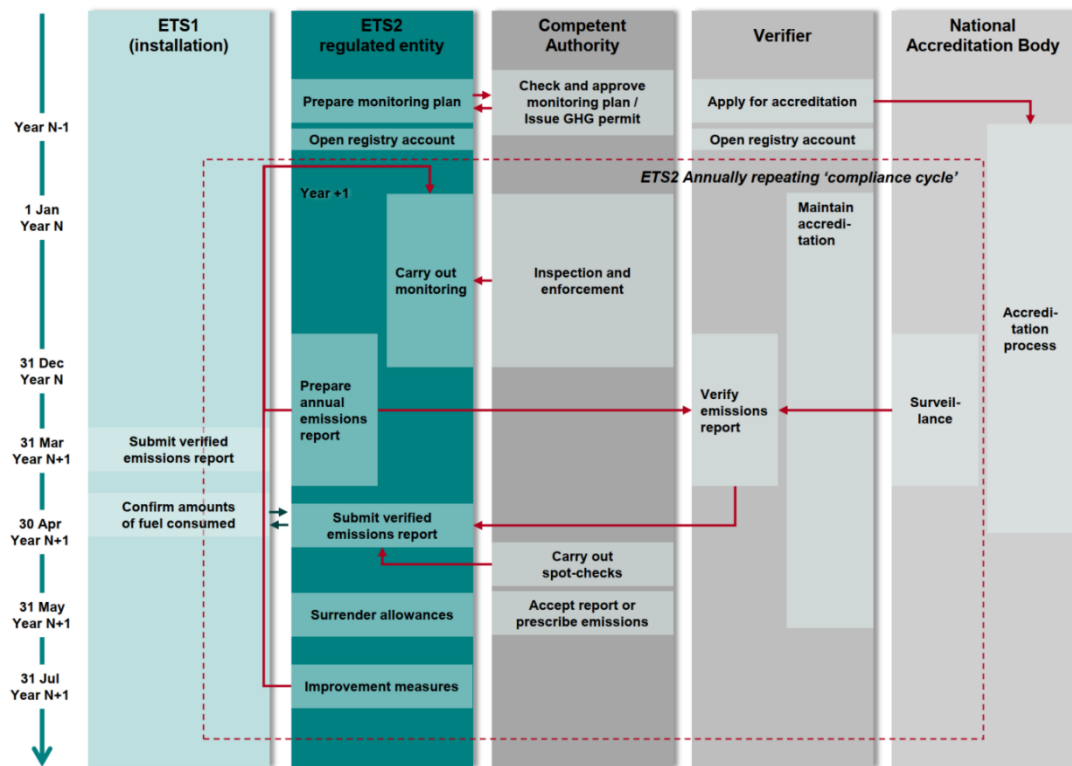
Tabell 2: Idealiserad mönstertidslinje för att förbereda efterlevnadscykeln för starten av ETS2. Observera att tidsfristerna kan skilja sig avsevärt mellan medlemsstaterna.

När?	Vem?	Vad?
Mars – aug 2024	Reglerad enhet	Utarbeta ny övervakningsplan.
Senast 30 aug 2024	Reglerad enhet	Skicka in ny övervakningsplan till behörig myndighet (som bestämmer tidsfristen).
Aug – dec 2024	Behörig myndighet	Kontrollera och godkänna övervakningsplaner.
Okt – dec 2024	Reglerad enhet	Förbereda implementering av godkänd övervakningsplan.
1 jan 2025	Reglerad enhet	Övervakningsperioden inleds med godkänd övervakningsplan baserat på MRR-kraven.
30 apr 2025	Reglerad enhet	Lämna in rapport om historiska utsläpp (2024), dvs. den första årliga utsläppsrapporten.
30 apr 2026	Reglerad enhet	Lämna in den första verifierade utsläppsrapporten för rapporteringsåret 2025.
1 jan 2027		Handeln inleds för ETS2.

³⁴ Såvida inte den behöriga myndigheten har bestämt en annan tidsfrist för inlämnandet.

3.5 Roller och ansvarsområden

De reglerade enheternas, kontrollörernas och de behöriga myndigheternas olika ansvarsområden visas i figur 3, med beaktande av de aktiviteter som nämndes i de föregående avsnitten. För att visa en komplett bild inkluderas även ackrediteringsorganet. Bilden tydliggör den höga nivån av kontroll som är integrerad i MRV-systemet. Huvudansvaret för övervakning och rapportering ligger på de reglerade enheterna (som också ansvarar för att anlita kontrollören och för att förse denne med all relevant information). Den behöriga myndigheten godkänner övervakningsplanerna, tar emot och kontrollerar utsläppsrapporterna, ansvarar för inspektioner och kan korrigeras den verifierade utsläppssiffran om fel upptäcks. Alltså har den behöriga myndigheten kontroll över slutresultatet. Kontrollören har det slutliga ansvaret inför ackrediteringsorganet³⁵, vilket i Sverige är Swedac. Observera att medlemsstaterna i enlighet med artikel 66 i AVR också måste övervaka sina nationella ackrediteringsorgans arbete och därigenom fullt ut säkerställa integriteten hos systemet för MRV och ackreditering inom ETS2.

Picture by ENVIRONMENTAL AGENCY AUSTRIA umweltbundesamt[®]

Figur 3: Översikt över ansvarsområden för de viktigaste aktörerna inom ETS2. Se även fotnot 35 beträffande ackrediteringsorganet.

³⁵ I undantagsfall är det också tillåtet att kontrollörer (om de är fysiska personer) certifieras och övervakas av en nationell myndighet som utses av medlemsstaten (i enlighet med AVR artikel 55).

4 BEGREPP OCH METODER

I detta kapitel förklaras de viktigaste termerna och begreppen för att utarbeta en övervakningsplan.

4.1 Underliggande principer

Artikel 5 till 9 i MRR³⁶ beskriver de vägledande principer som de reglerade enheterna måste följa när de fullgör sina skyldigheter.

Dessa är:

1. **Fullständighet** (artikel 5): Bränsleflödenas fullständighet är själva kärnan i övervakningsprinciperna för EU:s utsläppshandelssystem. För att de övervakade utsläppen ska redovisas till fullo bör den reglerade enheten ta hänsyn till följande:
 - Enligt artikel 5 i MRR ska alla utsläpp som är relaterade till alla bränsleflöden (→ avsnitt 4.2) ingå, om de kommer från förbränning i sektorer som anges i bilaga III till utsläppshandelsdirektivet, eller som ingår i ETS2 genom en medlemsstats egen utvidgning, i enlighet med artikel 30j i utsläppshandelsdirektivet.
 - Information om fullständiga systemgränser finns i kapitel 8 och avsnitt 2.2.
2. **Konsekvens och jämförbarhet** (artikel 6.1): Tidsserier³⁷ med data måste inhämtas på ett konsekvent sätt från år till år. Godtyckliga ändringar av övervakningsmetodiken är förbjudna. Det är därför som övervakningsplanen måste godkännas av den behöriga myndigheten om den har betydande ändringar. Eftersom samma övervakningsmetoder är fastställda för alla reglerade enheter, är de data som skapas också jämförbara mellan reglerade enheter, även om de reglerade enheterna beroende på omständigheterna kan behöva tillämpa olika metoder enligt nivåsystemet (→ avsnitt 5.2).
3. **Öppenhet** (artikel 6.2): All insamling, sammanställning och beräkning av data måste ske på ett sätt som tillåter insyn. Det innebär att dessa data, samt metoderna för att erhålla, behandla och rapportera dem (med andra ord: hela dataflödet) måste dokumenteras på ett öppet sätt, och all relevant information måste lagras och bevaras säkert så att varje behörig tredje part får tillräcklig tillgång till dem. I synnerhet måste kontrollören och den behöriga myndigheten kunna få tillgång till denna information.

Det är värt att nämna att öppenheten ligger i den reglerade enhetens eget intresse: den underlättar överföringen av ansvar mellan befintlig och ny personal, och minskar sannolikheten för fel och förbiseenden. Det minskar i sin tur risken för överinlämnande eller underutnyttjande av utsläppsrätter och sanktioner. Utan öppenhet blir kontrollverksamheten mer betungande och tidskrävande, och därmed kostsammare, för den reglerade enheten.

³⁶ I artikel 75a i MRR förklaras att dessa artiklar är lika tillämpliga på ETS2.

³⁷ Detta innebär inte ett krav på att ta fram tidsserier av data, utan förutsätter att den reglerade enheten, kontrollören eller den behöriga myndigheten kan använda tidsserier för att kontrollera överensstämmelsen.

I artikel 67 i MRR³⁸ anges dessutom att relevanta data ska lagras i tio år³⁹ efter att den kontrollerade rapporten lämnats in. Vilka data som måste sparas anges i bilaga IX till MRR.

4. **Noggrannhet** (artikel 7): Reglerade enheter måste se till att uppgifterna är korrekta, dvs. inte felaktiga på grund av vare sig systembrister eller avsiktlig underlåtenhet. Tillbörlig aktsamhet krävs av reglerade enheter, som ska sträva efter högsta nåbara noggrannhet. Som framgår av nästa punkt kan "högsta nåbara" tolkas som att det är tekniskt genomförbart, och "utan att medföra orimliga kostnader".
5. **Metodens och utsläppsrapportens integritet** (artikel 8): Denna princip är själva kärnan i alla MRV-system. MRR nämner den uttryckligen och lägger till några element som behövs för god övervakning:
 - Övervakningsmetodiken och datahanteringen måste göra det möjligt för kontrollören att uppnå "rimlig säkerhet⁴⁰" för utsläppsrapporten, dvs. övervakningen måste klara ett ganska intensivt test.
 - Data ska vara fria från väsentliga⁴¹ felaktigheter och vara opartiska.
 - Data ska ge en trovärdig och balanserad bild av en reglerad enhets utsläpp.
 - I sina ansträngningar för att nå större noggrannhet får de reglerade enheterna väga fördelarna mot ytterligare kostnader. De ska sträva efter "högsta möjliga noggrannhet, såvida inte detta är tekniskt ogenomförbart eller medför orimliga kostnader".
6. **Fortlöpande förbättringar** (artikel 9): Utöver kravet i artikel 75q, som anger att den reglerade enheten regelbundet ska lämna in rapporter om förbättringsmöjligheter, t.ex. för att nå högre nivåer, är denna princip också grunden för den reglerade enhetens skyldighet att svara på kontrollörens rekommendationer. (Se även figur 2 på sida 14.)

4.2 Bränsleflöden

Bränsleflöden⁴²: Denna term avser alla typer av bränslen som en reglerad enhet frisläpper för konsumtion, för vilka de utsläpp som är förknippade med den slutliga konsumtionen (dvs. förbränning och inte för andra ändamål såsom icke-energetisk användning) måste övervakas vid tillämpning av den beräkningsbaserade metoden (→ kapitel 5). Det finns dock vissa krav i definitionen på hur relevanta typer av bränslen ska delas upp i bränsleflöden, samt ytterligare praktiska överväganden. Dessa omfattar "täckningsfaktorn" (→ avsnitt 5.4) och typerna av slutkonsumenter (→ avsnitt 5.4.1), vilka också spelar roll vid uppdelning av den totala mängden bränsle som frisläpps för konsumtion i "bränsleflöden". Denna uppdelning diskuteras mer ingående i avsnitt 6.3.3.

³⁸ Enligt artikel 75o i MRR är denna artikel lika tillämplig på ETS2.

³⁹ I praktiken innebär detta 11 år och 4 månader för data som härrör från den 1 januari år N, om rapporten lämnas in den 30 april år N+1.

⁴⁰ I artikel 3.18 i AVR definieras "rimlig säkerhet" som "en hög men inte absolut säkerhetsnivå klart uttryckt i verifieringsutlåtandet, om att den rapport från verksamhetsutövaren eller luftfartygsoperatören som är föremål för verifiering inte innehåller några väsentliga felaktigheter". Mer information om definitionen av denna term finns i vägledningsdokumenten om ackreditering och verifiering, i synnerhet AVR Explanatory Guidance (EGD I). I avsnitt 1.3 finns en länk till de dokumenten.

⁴¹ Se fotnot 40.

⁴² Enligt MRR artikel 3.64 avser bränsleflöde ett bränsle enligt definitionen i artikel 3af i direktiv

Kommersiella standardbränslen⁴³: Denna term avser bränsletyper som är internationellt standardiserade och för vilka det effektiva värmevärdet därför endast uppvisar små variationer i alla länder. Hit hör de viktigaste vägtransportbränslena som gasolja (diesel) eller bensin⁴⁴. För dessa typer av bränslen är övervakningskraven mycket enklare i MRR (→ avsnitt 6.2).

Bränslen som uppfyller kriterier som är likvärdiga med kommersiella standardbränslen⁴⁵: Denna term avser bränslen som uppvisar liknande egenskaper som kommersiella standardbränslen, men endast på medlemsstatsnivå eller regional nivå. Om dessa villkor är uppfyllda är övervakningskraven förenklade på samma sätt som för kommersiella standardbränslen (→ avsnitt 6.2).

Fråga nr 10.9 i vägledningsdokument 1 innehåller ytterligare vägledning för att visa att bränslen är likvärdiga med kommersiella standardbränslen för de liknande kriterierna för ETS1 som anges i artikel 31.4.

2003/87/EG som frisläppts för konsumtion genom specifika fysiska medel såsom rörledningar, lastbilar, järnväg, fartyg eller drivmedelsstationer och som ger upphov till utsläpp av berörda växthusgaser till följd av att bränslet förbrukas av konsumentkategorier inom sektorer som omfattas av bilaga III till direktiv 2003/87/EG.

Enligt utsläppshandelsdirektivet artikel 3af avser bränsle i kapitel IVa i direktivet "alla energiprodukter som avses i artikel 2.1 i direktiv 2003/96/EG, inbegripet de bränslen som förtecknas i tabell A och tabell C i bilaga I till det direktivet, samt alla andra produkter som är avsedda för användning, bjuds ut till försäljning eller används som motorbränsle eller bränsle för uppvärmning i enlighet med artikel 2.3 i det direktivet, inbegripet för elproduktion."

⁴³ I artikel 3.32 definieras "kommersiellt standardbränsle" som "kommersiella bränslen enligt internationell standard som uppvisar ett 95-procentigt konfidensintervall som inte överstiger 1 procent för det angivna effektiva värmevärdet, inbegripet dieselolja, lätt eldningsolja, bensin, lampolja, fotogen, etan, propan, butan, flygfotogen (Jet A1 eller Jet A), jetbensin (Jet B) och flygbensin (AvGas)".

⁴⁴ Blandade transportbränslen (dvs. efter blandning med biodrivmedel) kan också betraktas som kommersiella standardbränslen om de uppfyller de kriterier som anges i artikel 3.32. På medlemsstatsnivå eller regional nivå kan dessa bränslen dock uppfylla likvärdiga kriterier som kommersiella standardbränslen.

⁴⁵ Artikel 75k(2): "Den behöriga myndigheten får kräva att den reglerade enheten fastställer enhetsomvandlingsfaktorn och emissionsfaktorn för bränslen enligt definitionen i artikel 3af i direktiv 2003/87/EG med användning av samma nivåer som föreskrivs för kommersiella standardbränslen, förutsatt att någon av följande parametrar på nationell eller regional nivå uppvisar ett 95-procentigt konfidensintervall

(a) som inte överstiger 2 % för effektivt värmevärdet,

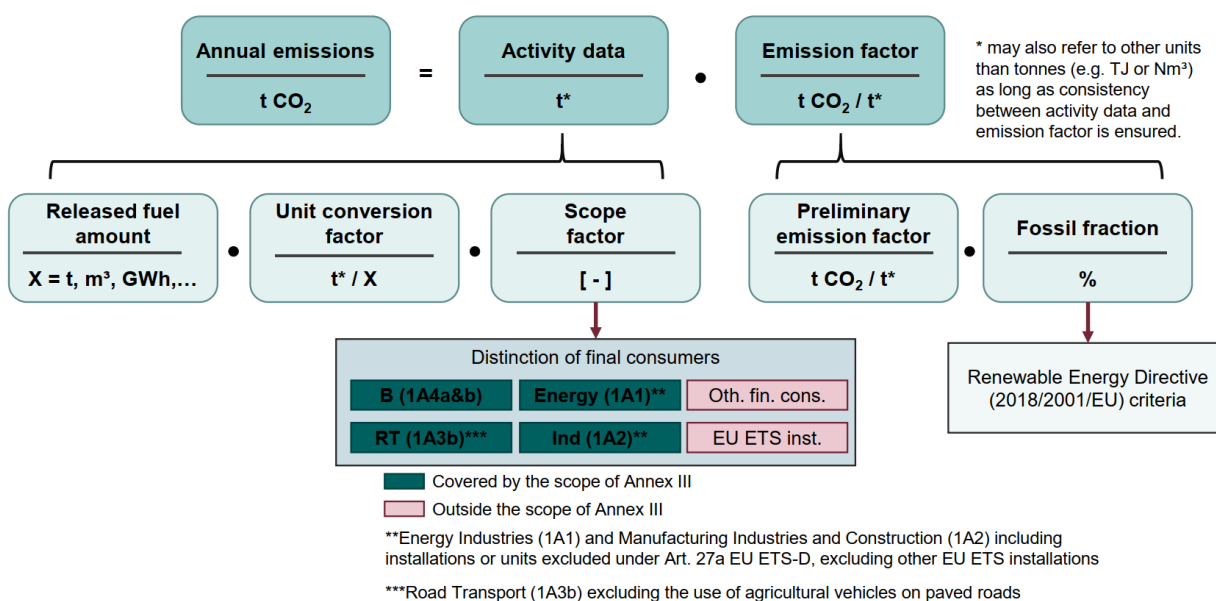
(b) som inte överstiger 2 % för emissionsfaktorn, om de frisläppta bränslemängderna uttrycks som energiinnehåll."

5 ÖVERVAKNINGSMETODIK

5.1 Den beräkningsbaserade metoden

Reglerade enheter måste fastställa de utsläpp som är relaterade till förbränning av bränslen som frisläppts för konsumtion med hjälp av den beräkningsbaserade metoden.

Principen för denna metod är att beräkna utsläppen genom att för varje bränsleflöde multiplicera den frisläppta bränslemängden med motsvarande enhetsomvandlingsfaktor, samt i förekommande fall motsvarande täckningsfaktor och motsvarande emissionsfaktor. Figur 4 illustrerar detta.

Figur 4: Beräkningsbaserad metod för att fastställa utsläpp.

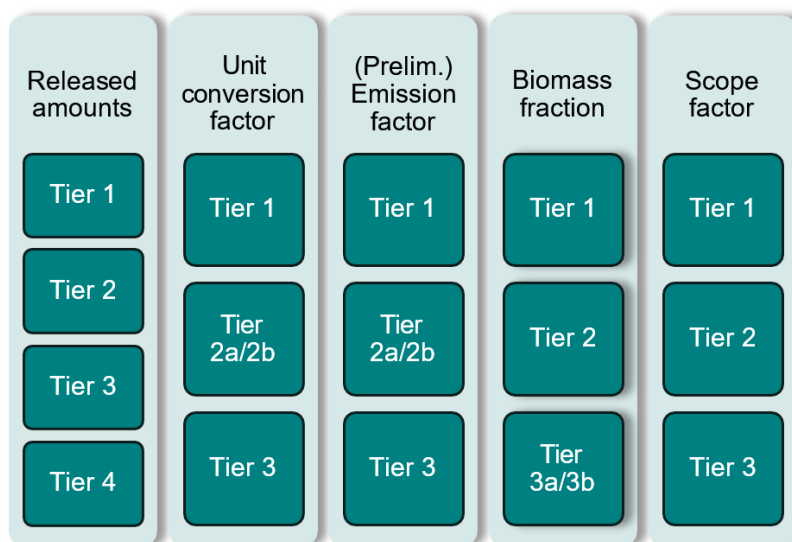
Parameter	Beskrivning
Frisläppta bränslemängder	Den mängd bränsle som frisläpps för konsumtion (→ avsnitt 5.3), vanligtvis uttryckt som ton, Nm ³ , liter eller som energiinnehåll i TJ eller GWh. I förekommande fall motsvarar det den totala bränslemängden för varje bränsleflöde som frisläpps genom punkten för punktskatteuppbörd.
Täckningsfaktor	En dimensionslös faktor mellan 0 (allt bränsle som frisläpps förbrukas utanför sektorer som omfattas av bilaga III till direktivet) och 1 (allt bränsle som frisläpps för konsumtion inom sektorer som omfattas av bilaga III till direktivet). För att fastställa denna faktor måste man kunna identifiera den relevanta kategorin av slutkonsumenter med avseende på deras täckning i bilaga III (→ avsnitt 5.4).
Enhetsomvandlingsfaktor	I förekommande fall omvandlas bränslemängden till enheter (→ avsnitt 5.6.1) som är kompatibla med (den preliminära) emissionsfaktorn. Om bränslemängderna t.ex. uttrycks som ton eller Nm ³ kan detta vara det effektiva värmevärdet (EVV) med motsvarande emissionsfaktor (EF) uttryckt som ton CO ₂ /TJ.

Parameter	Beskrivning
Preliminär emissionsfaktor (EF)	En faktor som vanligtvis uttrycks som ton CO ₂ /ton, ton CO ₂ /liter eller ton CO ₂ /TJ och omvandlar kvantiteter eller energiinnehåll i de bränslen som frisläpps för konsumtion till utsläpp (→ avsnitt 5.6.3), innan hänsyn tas till biomassafraktionen.
Biomassafraktion / fossil fraktion	En dimensionslös fraktion som indikerar den fossila andelen av kol i bränslen som omfattar de två följande aspekterna (→ avsnitt 5.6.3): <ul style="list-style-type: none"> • den andel av kolet som har biogent ursprung • biomassakomponentens överensstämmelse med kriterierna för hållbarhet och minskade växthusgasutsläpp enligt RED II.

5.2 Nivåsystemet

ETS2-systemet för övervakning och rapportering har en byggblocksstrategi för övervakningsmetoder. Varje parameter som behövs för att beräkna utsläpp kan fastställas genom tillämpning av olika "datakvaliteter" som kallas nivåer⁴⁶. Byggblocksstrategin illustreras i figur 5, som visar de nivåer som kan väljas för att bestämma utsläppen från ett bränsleflöde. Beskrivningarna av de olika nivåerna (dvs. kraven för att uppnå dem) presenteras mer i detalj i de följande avsnitten för varje parameter.

Generellt kan sägas att nivåer med lägre nummer representerar metoder som har lägre krav och som är mindre exakta än högre nivåer. Nivåer med samma nummer (t.ex. nivå 2a och 2b) anses likvärdiga.

Picture by ENVIRONMENT AGENCY AUSTRIA **umweltbundesamt**[®]

Figur 5: Illustration av nivåsystemet inom ETS2.

⁴⁶ I artikel 3.8 i MRR definieras "nivå" som "ett angivet krav som används för att fastställa aktivitetsdata, beräkningsfaktorer, årliga utsläpp och årsgenomsnitt för utsläpp per timme samt nyttolast".

Högre nivåer anses i allmänhet vara mer exakta men svårare och mer kostsamma att uppnå än lägre nivåer (t.ex. på grund av dyrare mätningar). Därför tillåts vanligtvis lägre nivåer för mindre utsläppskvantiteter, dvs. för bränsleflöden av ringa omfattning (se avsnitt 6.3.3), för reglerade enheter av mindre storlek (kategoriseringen beskrivs i avsnitt 6.3.1), eller för de enklaste typerna av övervakning, såsom frisläppande för konsumtion av kommersiellt standardbränsle. Därmed säkerställs en kostnadseffektiv metod.

Vilken nivå en reglerad enhet måste välja enligt kraven i MRR diskuteras i detalj i avsnitt 6.2.

5.3 Övervakning av frisläppta bränslemängder

5.3.1 Definitioner av nivåerna

Nivåerna (→ avsnitt 5.2) för frisläppta bränslemängder i ett bränsleflöde definieras med hjälp av tröskelvärden för en maximal osäkerhet (vid en konfidensnivå på 95 %) som tillåts för bestämning av mängden bränsle eller material under en rapporteringsperiod. Huruvida en nivå är uppnådd måste visas genom en osäkerhetsbedömning. Delar av denna osäkerhetsbedömning diskuteras i avsnitt 6.5. Inlämning av resultatet av en osäkerhetsbedömning krävs dock inte om de mätmetoder som används för att fastställa mängden frisläppt bränsle motsvarar samma reglerade enhet och bränsleflöde som omfattas av energiskatte-/punktskattedirektivet, förutsatt att dessa metoder är föremål för nationell lagstadgad metrologisk kontroll (→ avsnitt 6.5.2.4). Som illustration visas nivådefinitionerna för förbränning av bränslen i tabell 3. En fullständig förteckning över nivådefinitionerna i MRR finns i avsnitt 1 i bilaga IIa till MRR.

Tabell 3: Definitioner av nivåer för frisläppta bränslemängder baserat på osäkerhet.

Nivå	Definition
1	Bränslemängden [ton] eller [Nm ³] eller [TJ] under rapporteringsperioden ⁴⁷ fastställs med en maximal osäkerhet på mindre än $\pm 7,5$ %.
2	Bränslemängden [ton] eller [Nm ³] eller [TJ] under rapporteringsperioden fastställs med en maximal osäkerhet på mindre än $\pm 5,0$ %.
3	Bränslemängden [ton] eller [Nm ³] eller [TJ] under rapporteringsperioden fastställs med en maximal osäkerhet på mindre än $\pm 2,5$ %.
4	Bränslemängden [ton] eller [Nm ³] eller [TJ] under rapporteringsperioden fastställs med en maximal osäkerhet på mindre än $\pm 1,5$ %.

Observera att osäkerheten är tänkt att avse "alla källor till osäkerhet, inklusive osäkerhet hos instrument, kalibrering, miljöpåverkan", såvida inte några av de förenklingar som nämns i avsnitt 6.5.2 är tillämpliga.

⁴⁷ Rapportperioden är kalenderåret.

5.3.2 Relevanta delar av övervakningsplanen

När den reglerade enheten utarbetar sin övervakningsplan måste den göra flera val för hur mängden frisläppt bränsle ska bestämmas.

De frisläppta bränslemängderna innefattar den totala mängden bränsle som frisläppts för konsumtion (dvs. frisläppts på marknaden) innan hänsyn tas till vilken typ av konsumenter (transport, uppvärmning av byggnader, industri, jordbruk osv.) som i slutänden konsumerar bränslena. Omvandlingen av dessa totala kvantiteter till de relevanta kvantiteter som endast förbrukas i sektorer som omfattas av ETS2 sker senare vid multiplikation med täckningsfaktorn (→ avsnitt 5.4).

Kvantifiering av frisläppta bränslemängder

I MRR föreskrivs följande metoder för att fastställa de frisläppta bränslemängderna:

- mätmetoder som används enligt **energiskatte-/punktskattedirektivet**, förutsatt att
 - den reglerade enheten motsvarar den enhet som har rapporteringsskyldigheter för energiprodukter enligt energiskatte-/punktskattedirektivet
 - mätmetoderna är föremål för nationell lagstadgad metrologisk kontroll. Det bör vanligtvis vara fallet för alla kommersiella transaktioner som baseras på mätningar av bränslen för vilka skatter betalas och avgifter tas ut.

Utan att det uttryckligen nämns kommer dessa mätmetoder att baseras på partimätning eller kontinuerlig mätning (se nedan).

- partimätning, dvs. aggregerad mätning av kvantiteter vid den punkt där bränsleflödena frisläpps för konsumtion, såsom enskilda lastbilsleveranser av fasta bränslen, flytande bränslen eller gasol
- kontinuerlig mätning vid den punkt där bränsleflödena frisläpps för konsumtion, t.ex. pipelinetransport av flytande eller gasformiga bränslen

MRR innehåller särskilda bestämmelser för den första metoden (enligt energiskatte-/punktskattedirektivet) genom att de behöriga myndigheterna får kräva att reglerade enheter använder denna metod, där så är tillämpligt, samt genom att reglerade enheter får anta att de uppnår den högsta nivå som anges i avsnitt 5.3.1 utan bedömning av mätosäkerheten. Dock behöver inte eventuella "oegentligheter" som uppstår i enlighet med artikel 6.7 (partiella förluster) och artikel 9 (korrigeringar för förflyttning mellan medlemsstater under punktskatteuppskov) i punktskattedirektivet beaktas och kan anses falla utanför tillämpningsområdet⁴⁸ för ETS2.

Enligt MRR är det också tillåtet att de frisläppta bränslemängderna uttrycks som de relevanta enheter som används för energibeskattnings, t.ex. TJ, liter, GWh (bruttovärmevärde). I alla andra fall är enheterna begränsade till ton, Nm³ och TJ (se tabell 3). I samtliga fall omvandlas de frisläppta bränslemängderna i ett senare steg till enheter (t.ex. ton eller TJ) genom multiplikation med lämplig enhetsomvandlingsfaktor (→ avsnitt 5.6.1) som är kompatibel med enheterna för den relevanta emissionsfaktorn (t.ex. ton CO₂ per ton eller TJ).

⁴⁸ I bilaga III till direktivet anges att hänsyn ska tas till "... bränslen som används för förbränning inom byggnads- och vägtransportsektorerna samt ytterligare sektorer". Eftersom det inte kan visas att de bränslen som ingår i "oegentligheterna" används för förbränning inom någon av dessa sektorer, omfattas motsvarande bränslemängder inte av ETS2.

Reglerade enheters instrument kontra handelspartners instrument

Enligt MRR krävs inte att varje reglerad enhet till varje pris ska äga mätinstrumenten. Det skulle strida mot förordningens syn på kostnadseffektivitet. I stället kan instrument under kontroll av andra parter (i synnerhet bränslehandelspartner eller systemansvariga för distributionssystem på naturgasmarknaden) användas. Särskilt i samband med kommersiella transaktioner som bränslehandel utförs ofta mätningen endast av en av handelsparterna. Den andra partnern kan anta att den osäkerhet som är förknippad med mätningen är rimligt låg, eftersom sådana mätningar ofta styrs av lagstadgad metrologisk kontroll. Alternativt kan krav på kvalitetssäkring av instrument, inklusive underhåll och kalibrering, ingå i köpeavtal. Men om mätmetoderna inte är de som används enligt energiskatte-/punktskattedirektivet måste den reglerade enheten bedöma den osäkerhet som gäller för sådana mätare för att bedöma om den erforderliga nivån kan uppnås (artikel 75j.2, andra stycket).

Den reglerade enheten kan således välja mellan att använda sina egna instrument eller att förlita sig på instrument som används av bränsleleverantören. Enligt MRR föredras dock egna instrument: Om den reglerade enheten bestämmer att använda eller förlita sig på andra instrument trots att den har egna instrument till sitt förfogande, måste handelspartners instrument möjliggöra efterlevnad av minst samma nivå, ge mer tillförlitliga resultat och ha mindre benägenhet för kontrollrisker än den metod som baseras på dess egna instrument.

Förenklat!

I många fall kommer denna osäkerhetsbedömning att vara kort och enkel. I synnerhet om den reglerade enheten inte har något alternativt instrument under egen kontroll, behöver den inte jämföra den nivå som är tillämplig för sitt eget instrument med den nivå som gäller för handelspartners instrument.

Vidare kan kontrollrisken vara låg om fakturorna är föremål för en ekonomiavdelnings kontroller⁴⁹. Om fakturor används som primärdata för att fastställa material- eller bränslemängden, stipulerar MRR att den reglerade enheten ska visa att handelsparterna är oberoende. I princip bör detta betraktas som en skyddsåtgärd för att garantera att det finns riktiga fakturor. I många fall blir det också en indikator på om nationell lagstadgad metrologisk kontroll är tillämplig.

Tidpunkt för mätningar

Teoretiskt sett skulle brytpunkten för årsmängderna behöva sättas till midnatt den 31 december varje år, vilket kanske inte är möjligt i praktiken. Därför är det enligt MRR tillåtet att välja den näst lämpligaste dagen för att skilja ett rapporteringsår från det nästföljande. Data måste stämmas av i enlighet med det berörda kalenderåret. Avvikelserna för ett eller flera bränsleflöden ska tydligt registreras, utgöra grunden för ett värde som är representativt för kalenderåret och beaktas på samma sätt som nästföljande år (artikel 75j.2). Enligt bilaga I, punkt 4.1 b iv ska en motsvarande beskrivning ingå i övervakningsplanen. Den behöriga myndigheten kan vid behov begära att enheten anger det underliggande förfarandet för beräkningsmetoden. I varje fall bör de tillämpade nivåerna motsvara de allmänna metoder som används (se föregående avsnitt), i enlighet med motsvarande osäkerhetsbedömning (vid behov, dvs. om metoderna inte är i linje med energiskatte-/punktskattedirektivet).

⁴⁹ Observera att redovisningskontroller inte automatiskt befriar den reglerade enheten från att vidta lämpliga riskreducerande åtgärder i det ETS2-relaterade kontrollsystemet. I riskbedömningen enligt artikel 59.2 och 75o måste denna risk ingå på lämpligt sätt.

Exempelvis gäller detta på naturgasmarknaden, där den skattskyldiga enheten (och därmed oftast den ETS2-reglerade enheten) är naturgasleverantör, men instrumenten för att mäta hushållens konsumtion ägs av den som är systemansvarig för distributionssystemet. Om inte annat följer av interna förfaranden kommer denna part att läsa av mätarna endast en gång per år på ett fördefinierat datum (t.ex. i maj, efter ETS2-rapporteringsfristen) och informera leverantören om resultaten. Om denna informationsöverföring kommer för sent för den årliga utsläppsrapporteringsfristen inom ETS2-systemet den 30 april varje år, kommer de frisläppta bränslemängderna att baseras på samma proxykonsumtion som används som grund för fakturering mot hushållskonsumenter, och justering för uppgifterna kommer endast att ske i utsläppsrapporten för år Å+1 baserat på de faktiska mätresultaten för konsumtion.

Exempel: En naturgasleverantör (den ETS2-reglerade enheten i detta exempel) har direkta avtalsförhållanden med hushåll. Den årliga naturgaskonsumtionen mäts en gång per år den 15 maj med en flödesmätare som ägs och avläses av den som är systemansvarig för distributionssystemet för naturgas. Det innebär att de senaste faktiska mätningarna som är tillgängliga för den reglerade enheten för rapportering av historiska utsläpp under 2024 senast den 30 april 2025 kommer att vara från den 15 maj 2024. Låt oss anta att denna mätning har visat en årlig konsumtion på 2 500 kWh mellan den 15 maj 2023 och den 15 maj 2024.

Den reglerade enheten får föreslå följande metod för att beräkna mängden frisläppt bränsle:

- Den reglerade enheten får använda detta värde på 2 500 kWh som bästa tillgängliga information för att uppskatta de frisläppta bränslemängderna för hela kalenderåret 2024 och rapportera denna siffra i den årliga utsläppsrapport som ska lämnas in senast den 30 april 2025.
- Den 15 maj 2025 rapporterar den som är systemansvarig för distributionssystemet till den reglerade enheten att den faktiska konsumtionen mellan den 15 maj 2024 och den 15 maj 2025 har varit 2 300 kWh.
- För 2025 års utsläppsrapportering, som ska lämnas in senast den 30 april 2026, är därför de bästa tillgängliga uppgifterna för mängden frisläppt bränsle 2 300 kWh. Men för att korrigera för överrapporteringen under föregående år måste den reglerade enheten dra av 2 500 kWh – 2 300 kWh = 200 kWh, vilket ger en rapportering av frisläppta bränslemängder på 2 100 kWh för 2025.
- Dessa steg ska också rapporteras för efterföljande år.

Med denna metod tas hänsyn till ett "saldo" mellan rapporterade och faktiska utsläpp, varav de senare bara blir tillgängliga efter rapporteringsfristen den 30 april. Saldot sätts till noll när utsläppen rapporteras under nästa år. Metoden påminner om de förskotts-betalningsräntor som naturgasleverantörerna tar ut av sina konsumenter. Resultatet visas i tabellen nedan.

kWh	Faktisk konsumtion (Maj Å-2 till maj Å-1)	Bästa uppskattning (för år Å-1)	Rapporterade "frisläppta bränslemängder" i utsläppsrapport (under år Å för Å-1)	Saldo (rapporterat minus faktiskt)
2024	April			
	Maj	2 500		
2025	April	2 500	2 500	
	Maj	2 300		200
2026	April	2 300	2 100	0
	Maj	2 600		-300
2027	April	2 600	2 900	0
	Maj	2 500		100
2028	April	2 500	2 400	0
	Maj

Bränsleleverantörerna kan också föreslå mer sofistikerade metoder som tar hänsyn till exempelvis längre historia av konsumtionsnivåer och uppdelningar baserade på uppskattningar av konsumtionsnivåer före och efter den 15 maj varje år (vinter-/sommarmönster, t.ex. med stöd av data från systemansvariga för distributions-systemen) i stället för "lika fördelning" som implicit antas i detta exempel, "riktmärken" för liknande konsumenter, historiska och prognostiserade graddagar för uppvärmning osv. Men oavsett vilken metod som föreslås bör den vara förenlig med förskotts-betalningsplanen för samma konsument för att undvika inkonsekvenser och incitament för strategiskt beteende för arbitragevinster.

Det finns ett par saker att lära sig av exemplet ovan:

- Nivåerna för faktisk konsumtion kommer alltid att släpa efter med ett år. Men för varje år som går kommer de relativa effekterna på de ackumulerade rapporterade mängderna att minska. Det är också så marknaden fungerar baserat på förskottsbetalningar, och det kan inte undvikas förrän det finns en bredare användning av smarta gasmätare som möjliggör realtidsmätningar.
- Det kommer alltid att råda osäkerhet om de faktiska konsumtionsnivåerna under det första året (i detta fall mellan den 1 januari 2024 och den 15 maj 2025). Liksom i det ovanstående kommer osäkerheten kring denna siffra att ha minskande relativa effekter över tid.
- Exemplet i tabellen ovan visar att denna "saldometod" avsevärt kan förstärka små skillnader mellan uppskattade och faktiska utsläpp till skillnader i rapporterade "frisläppta bränslemängder" mellan åren. Men eftersom en naturgasleverantör vanligtvis har tusentals olika konsumenter, kan skillnaderna mellan uppskattade och faktiska kvantiteter förväntas ta ut varandra på aggregerad nivå.

I verkligheten finns det inte heller bara en avläsningsdag för alla konsumenter, utan avläsningsdagarna är utspridda över året. Den som är systemansvarig för distributionssystemet avläser mätarna hos vissa kunder t.ex. den 18 januari, hos andra den 25 februari, den 10 maj osv. Därför kan den reglerade enheten föreslå ett rimligt brytdatum för att ta hänsyn till mätaravläsningar för innevarande år och vilka data som ska baseras på bästa skattningar och endast stämmas av i nästa års rapport. Ett sådant datum kan t.ex. vara [en] vecka före verifieringen. Den metod som används måste beskrivas i den godkända övervakningsplanen.

Information om ytterligare krav avseende fastställande av frisläppta bränslemängder: mer information om underhåll, kalibrering och justering av mätinstrument finns i avsnitt 6.3.

5.4 Täckningsfaktorn

I artikel 3.66 i MRR definieras täckningsfaktor som "den faktor mellan noll och ett som används för att fastställa den andel av ett bränsleflöde som används för förbränning i sektorer som omfattas av bilaga III till direktiv 2003/87/EG".

För varje bränsleflöde måste därför den reglerade enheten fastställa hur stor andel av de frisläppta bränslemängderna som förbränns i de sektorer som förtecknas i bilaga III. För varje bränsleflöde kan täckningsfaktorn anta värdena 0 (omfattas inte av bilaga III), 1 (omfattas helt av bilaga III) eller något värde däremellan (omfattas delvis av bilaga III).

Den reglerade enheten måste identifiera de kvantiteter som i slutänden förbränns av konsumenter i sektorer som omfattas av bilaga III och skilja dem från kvantiteter som levereras till alla andra typer av slutkonsumenter och annan användning än förbränning (dvs. andra ändamål än energi). Det kan dock vara svårt att alltid korrekt identifiera kategorin av slutkonsument, särskilt om det inte finns någon direkt leveransförbindelse mellan den reglerade enheten och slutkonsumenten. Dessutom måste informationen vara verifierbar. Det innebär att den reglerade enheten måste kunna samla in bevis som är tillräckligt robusta för att användas av en kontrollör för att skaffa sig en uppfattning med rimlig säkerhet.

- Vilken typ av information behövs för att avgöra i vilken CRF-kategori som en slutkonsument hamnar (→ avsnitt 5.4.1)?
- Vilka metoder kan användas för att identifiera slutkonsumenter (→ avsnitt 5.4.2)?

5.4.1 Slutkonsumenter som omfattas av ETS2

Den metod som används för att identifiera slutkonsumenterna i avsnitt 5.4.2 måste kombineras med möjligheten att placera dessa konsumenter i deras respektive CRF-kategori med avseende på ETS2-täckning. I bilaga III till utsläppshandelsdirektivet förtecknas sektorerna byggnader, vägtransport och ytterligare sektorer (se detaljer nedan), för vilka förbränning av bränslen som frisläpps för konsumtion av reglerade enheter inom ETS2 bör omfattas av ETS2, inklusive alla sektorer som medlemsstaterna väljer enligt artikel 30j i direktivet, men exklusive aktiviteter som omfattas av direktivets bilaga I. Kategoriseringen i sektorer görs med hjälp av de kategorier i det gemensamma rapporteringsformatet (CRF) som används för att sammanställa nationella växthusgasinventeringar i enlighet med IPCC:s riktlinjer från 2006.

- Riktlinjerna kan laddas ned här (se hänvisning till de mest relevanta kapitlen nedan):

<https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/vol2.html>

- De viktigaste definitionerna för stationära förbränningsanläggningar (som nära motsvarar "bränslen för uppvärmning" enligt energiskatte-/punktskattedirektivet) finns i tabell 2.1 i följande dokument:

https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/pdf/2_Volume2/V2_2_Ch2_Stationary_Combustion.pdf

- De viktigaste definitionerna för mobila förbränningsanläggningar (som nära motsvarar "motorbränslen" enligt energiskatte-/punktskattedirektivet) finns i tabell 3.1.1 i följande dokument:

https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/pdf/2_Volume2/V2_3_Ch3_Mobile_Combustion.pdf

Reglerade enheter kommer att behöva rapportera utsläpp från bränslen som förbränns i de sektorer som anges tillsammans med deras CRF-kategori i bilaga III till direktivet (dvs. **1A1**, **1A2**, **1A3b**, **1A4a** och **1A4b**). Där **ingår** följande sektoriella användningar, liksom de viktigaste **uteslutna** sektorerna från vilka en reglerad enhet måste särskilja användningar som en del av fastställandet av täckningsfaktorn:

- **CRF 1A4a och 1A4b:** bränsleförbränning i kommersiella/institutionella byggnader och bostadshus
 - **CRF 1A4a omfattar:** utsläpp från bränsleförbränning i kommersiella och institutionella byggnader (uppvärmning, varmvatten, matlagning osv.).
 - **CRF 1A4b omfattar:** alla utsläpp från bränsleförbränning i hushåll (uppvärmning, varmvatten, matlagning, terrängfordon och maskiner som används i denna sektor, gräsklippare osv.).
 - **omfattar inte:** huvudsakliga användningsområden som ska särskiljas från ovanstående är annan stationär och mobil förbränning; i synnerhet ingår inte utsläpp från bränsleförbränning inom jordbruk, skogsbruk, fiske och fiskerinäring, t.ex. fiskodlingar (CRF **1A4c**).

- **1A3b: vägtransport**
 - **omfattar:** alla förbrännings- och avdunstningsutsläpp som härrör från bränsleanvändning i vägfordon såsom bilar, motorcyklar, lätta och tunga fordon såsom lastbilar, bussar, ureabaserade tillsatser för katalysatorer osv. En viktig skillnad är dock att jordbruksfordon som används på belagda vägar (dvs. fordonstyper som främst är utformade för jordbruksändamål men även kan användas på belagda vägar, t.ex. traktorer), enligt bilaga III **inte omfattas** av ETS2 trots att de ingår i **1A3b**.
 - **omfattar inte:** huvudsakliga användningsområden som ska särskiljas från ovanstående är utsläpp från andra transportsätt såsom kommersiell luftfart (**1A3a**, omfattas huvudsakligen av ETS1), privat luftfart (**1A3a**, omfattas huvudsakligen inte av ETS1), terrängfordon inom jordbruket (**1A4c**), järnvägstransport (**1A3c**), kommersiell vatten- och sjöfart (**1A3d**, omfattas huvudsakligen av ETS1), privat sjöfart (**1A3d**, omfattas huvudsakligen inte av ETS1), militära operationer osv. (**1A5b**) osv.
- **1A1: energiindustri**
 - **omfattar:** utsläpp från bränslen som förbränns för produktion av el (kraftverk), kraftvärmeverk och värmeverk, raffinaderier (**1A1b**), förbränning i koksugnar inom järn- och stålindustrin (**1A1c**), bränslen som används för förbränning i anläggningar som är undantagna från ETS1 enligt punkt 1 i bilaga I till direktivet (anläggningar som använder mer än 95 % biomassa enligt RED II och anläggningar som används för forskning och utveckling (FoU))⁵⁰ osv.
 - **omfattar inte:** merparten av dessa större slutkonsumenter (särskilt där den totala kapaciteten för förbränningsenheter överstiger 20 MW) omfattas av ETS1.
- **1A2: tillverkningsindustri och byggverksamhet**
 - **omfattar:** utsläpp från förbränning av bränslen inom industrin (järn och stål, cement, kemikalier osv.), inklusive förbränning för produktion av el och värme för eget bruk inom dessa industrier. Där ingår även utsläpp från förbränning av bränsle i terrängfordon eller mobila maskiner (t.ex. grävmaskiner eller mobila maskiner för byggarbetsplatser) samt huvudkontor för industriföretag (samma ekonomiska verksamhet som industrialanläggningarna).
 - **omfattar inte:** de större anläggningar som redan omfattas av ETS1, och bränslen som används för andra ändamål än energi för insatsmaterial i processer (CRF-kategori **2A till 2H**), såsom kemiska reaktanter (t.ex. naturgas för ammoniakproduktion) eller reduktionsmedel (t.ex. järn- och stålindustri).

⁵⁰ Dessa anläggningar omfattas av ETS2 (fast biomassa och torv är undantagna, se avsnitt 2.2). Detta är i linje med huvudmålet för EU:s utsläppshandelssystem: att främja minskningen av växthusgasutsläpp. Det möjliggör en mer konsekvent tillämpning av ETS2, minskar den administrativa bördan för reglerade enheter och möjliggör en mer korrekt rapportering, eftersom ingen metod för täckningsfaktor kommer att behövas för att särskilja det bränsle som används i dessa anläggningar. Skäl 75 och 77 i utsläppshandelsdirektivet visar en tydlig avsikt att all verksamhet och alla utsläpp i ETS2-sektorer som inte omfattas av ETS1 bör beaktas inom ETS2.

Som framgår av IPCC:s riktlinjer från 2006 hänvisas i sektorsdefinitionerna ofta till ISIC-klassificeringen. Den ISIC-klassificering som används i IPCC:s riktlinjer är dock en gammal version (rev. 3.1) som inte längre används. (För närvarande är ISIC rev. 4 den aktuella versionen.) Eftersom det inte finns någon enkel övergripande jämförelse mellan den aktuella ISIC rev. 4 och den tidigare versionen av klassificeringen, rekommenderas att hänvisa till det breda sektornamnet och IPCC-tabellernas beskrivning, snarare än till de exakta ISIC-nummer som IPCC-riktlinjerna hänvisar till. Följande tabell ger en ungefärlig överensstämmelse mellan de två versionerna av klassificeringen:

https://www.unescwa.org/sites/default/files/event/materials/event_detail_id_681_tablesbtwnisicrev.pdf

På denna webbplats finns en detaljerad beskrivning av sektorerna i de olika versionerna av ISIC:

<https://unstats.un.org/unsd/classifications/Econ/Structure>

Dessutom anger bilaga III uttryckligen att de verksamheter som nämns i bilaga I (dvs. utsläpp som redan omfattas av ETS1) inte omfattas av ETS2. Det innebär att det bränsle som frisläpps för konsumtion och förbränning i en anläggning, ett flygplan eller ett fartyg som omfattas av ETS1 inte berörs av ETS2. I tabell 4 finns en jämförelse mellan de viktigaste sektorerna som omfattas av dessa båda bilagor.

Tabell 4: Jämförelse mellan vad som täcks i bilaga I och III i utsläppshandelsdirektivet.

Nämns i bilaga III	Omfattas av ETS1 ⁵¹	Omfattas inte av ETS1 ⁵²
CRF-kategori som nämns i bilaga III	Storskalig energiindustri och industriverksamhet (CRF 1A1 och 1A2) ⁵³ Luftfartsverksamhet som överskrider tröskelvärdena i bilaga I till direktivet Sjöfart som överskrider tröskelvärdena i bilaga I till direktivet Stora byggnadskomplex med förbränningsenheter på mer än 20 MW	Vägtransport och uppvärmning av byggnader (mindre än 20 MW) Småskalig energiindustri och industriverksamhet (mindre än 20 MW) Anläggningar som använder mer än 95 % biomassa som uppfyller RED II-kraven samt FoU-anläggningar
CRF-kategori som inte nämns i bilaga III⁵⁴	Viss annan stationär förbränningsverksamhet på mer än 20 MW (t.ex. rörledningstransport 1A3e)	Jordbruk, skogsbruk, fiske, luftfart och sjöfart under tröskelvärdena i bilaga I till direktivet osv.

⁵¹ Inklusive anläggningar som undantagits från ETS1 i enlighet med artikel 27 i direktivet.

⁵² Inklusive anläggningar som undantagits från ETS1 i enlighet med artikel 27a i direktivet.

⁵³ Här ingår alla utsläpp inom anläggningens område enligt dess tillstånd för växthusgasutsläpp, t.ex. uppvärmning av kontorsbyggnader på plats.

⁵⁴ Om inte en medlemsstat väljer att inkludera den enligt artikel 30j i direktivet.

5.4.2 Metoder för att fastställa slutkonsumenter

MRR innehåller en hierarki av metoder som reglerade enheter kan använda för att fastställa täckningsfaktorn för varje bränsleflöde med beaktande av exempelvis varje metods robusthet, risk för bedrägeri, möjlighet till riktad kostnadsöverföring och administrativa börda.

Tabell 5: Översikt över nivådefinitionerna för täckningsfaktorn.

Nivå	Nivådefinition
1	Art. 75l.3: Standardvärde 1 (fullständig täckning) Art. 75l.4: (Standardvärde under 1 om vissa villkor är uppfyllda; se nedan)
2	Art. 75l.2 e: Spårbarhetssystem (it- eller pappersbaserat) Art. 75l.2 f: Nationella markörer Art. 75l.2 g: Indirekta metoder (korrelationer)
3	Art. 75l.2 a: Fysisk åtskillnad mellan bränsleflöden Art. 75l.2 b: Bränslens kemiska egenskaper Art. 75l.2 c: Kemisk märkning (Euromarker) Art. 75l.2 d: Data från verifierad årlig utsläppsrapport för ETS1

Varje metod som anges i tabell 5 beskrivs mer ingående nedan:

- **Metoder som bygger på fysisk åtskillnad mellan bränsleflöden (nivå 3):** För tillämpning av denna metod krävs att två kriterier kan påvisas:
 - Det finns en fysisk åtskillnad av bränsleflöden, exempelvis direkta mätningar av bränsleflöden i rörledningsnät till vilka endast vissa typer av slutkonsumenter är anslutna (t.ex. hushåll eller drivmedelsstationer som endast är avsedda för jordbruk eller tunga fordon) eller bränsleflöden till avlägsna områden (öar eller områden utan utgående rörledningar). I vissa medlemsstater finns separata mätare installerade för användning av energiprodukter för ett specifikt ändamål, t.ex. användning av el enbart för uppvärmningsändamål. Dessa metoder skulle också kunna användas för bränslen som omfattas av ETS2 eller för att skilja dem från användning utanför ETS2 där det kan visas att endast vissa typer av konsumenter är anslutna till dessa separata mätare.
 - Det kan bevisas att slutkonsumenterna antingen omfattas av bilaga III eller ej. Detta kan baseras på "rättslig zonindelning", t.ex. där konsumenterna i ett område som är anslutet till rörledningen endast är t.ex. industrianvändare (CRF 1A2) och enligt lag inte får idka någon annan ekonomisk verksamhet. Den bevisningen kan också innehålla element som förklaras under "spårbarhetssystem" nedan, såsom en egendeklaration från en drivmedelsstation till vilken rörledningen är ansluten. Denna egendeklaration skulle kunna innebära att drivmedelsstationen bekräftar att den uteslutande levererar bränsle till vägtransporter, t.ex. baserat på kommersiella tillstånd.

Obs: Trots att liknande element kan användas som i de metoder som bygger på spårbarhet enligt nedan, anses denna metod vara av högre kvalitet. Det beror på att 1) metoden baseras på fysisk infrastruktur, som inte kan ändras lika lätt (dvs. bränslet kan inte levereras till andra konsumenter) och 2) det på grund av detta begränsade antal konsumenter är lättare att identifiera slutkonsumenternas CRF-kategorier.

- **Metoder baserade på bränslets kemiska egenskaper (nivå 3):** För tillämpning av denna metod krävs att två kriterier kan påvisas:
 - De kemiska egenskaperna skiljer sig från andra (liknande) bränslen: renhet, kol- eller svavelhalt, värmevärde eller eventuella tillsatser osv. Detta kan i förekommande fall styrkas med laboratorieanalys (t.ex. i enlighet med artikel 32–35).
 - Detta bränsle är endast lämpligt för specifika ändamål, av juridiska, tekniska eller ekonomiska skäl:
 - Juridiska skäl: Exempelvis får bränslen med hög svavelhalt av miljöskäl enligt lag endast förbrännas i förbränningsenheter som är utrustade med avsvavlingsenheter, vilket småskaliga konsumenter som inte omfattas av bilaga III (t.ex. jordbruk, småbåtar) saknar.
 - Tekniska skäl: Exempelvis kan vissa föroreningar i bränslen skada standardmässiga förbränningsenheter eller motorer och får därför endast förbrännas i storskaliga industrianläggningar som omfattas av befintliga system för handel med utsläppsätter.
 - Ekonomiska skäl: Exempelvis säljs kol av hög renhet och hög C-halt med ett pristillägg som gör att det endast kan användas som processmaterial inom industrin, och inte för energiändamål, t.ex. för användning inom icke-järnhaltig metallindustri.
- **Användning av märkning för beskattningsändamål i enlighet med rådets direktiv 95/60/EG (nivå 3):** Detta bygger på befintlig praxis för märkning för beskattningsändamål av dieselbrännolja och fotogen enligt Euromarker-direktivet. Bestämmelserna skulle kunna utvidgas till andra bränslen för att skilja mellan olika typer av användning, dvs. slutkonsumenter. Det skulle sannolikt begränsas till flytande bränslen, medan tillämpningen för naturgasnät skulle behöva undersökas ytterligare. Detta är en vanlig metod i vissa medlemsstater för att identifiera användning av jordbruks-, sjöfarts- och flygbränsle, vilka inte omfattas av ETS2. Sektorstäckningen avseende slutkonsumenter för vilka ett visst färgämne används (dvs. som drar nytta av reducerade skattesatser eller undantag) kan dock skilja sig från de CRF-sektorer som berörs av ETS2. Även om metoden med märkning för beskattningsändamål därför kanske inte löser alla problem, kan den kombineras med andra metoder och därmed vara till hjälp för att lösa delar av problemet, eftersom många medlemsstater har olika skattesatser för t.ex. jordbruksverksamhet (trots att det ibland bara gäller antingen motorbränslen som används i terrängmaskiner eller bränslen för uppvärmning), inlandssjöfart, luftfart osv.
- **Användning av ETS1-verksamhetsutövarens årliga utsläppsrapport (nivå 3)** (→ avsnitt 5.4.3 om undvikande av dubbelräkning)

- **Kedja av spårbara avtalsarrangemang och fakturor ("spårbarhetssystem")**

(nivå 2): Detta omfattar exempelvis digital- eller pappersbaserad dokumentation som börjar hos slutkonsumenterna. Dessa konsumenter deklarerar eller bekräftar sin CRF-kategori (som uppvärmningskonsumenter, jordbrukskonsumenter, industrikonsumenter osv.) inför sina ETS2-bränsleleverantörer. Dokumentationen fortsätter genom leveranskedjan till den rapporterade enheten. I förekommande fall stöds detta av avtal mellan konsumenten och leverantören, samt ytterligare avtal längs leveranskedjan för att rapportera informationen till tidigare led där så är relevant. IT-resurserna kan vara system som inrättats och ägs av den reglerade enheten och som omfattar alla handelspartnerna, IT-system som utvecklats av medlemsstaterna eller en utvidgning av det befintliga EMCS⁵⁵ till ytterligare handelspartner i senare led från punkten för punktskatteuppbörd. Under alla omständigheter skulle slutkonsumenterna bekräfta sin typ av användning och mängden bränsle (t.ex. för uppvärmning av kontor, industri- eller jordbruksanvändning, exempelvis genom att använda bränslekort efter förhandsregistrering; se även exemplet nedan). Den potentiellt lämpligaste kandidaten för ett sådant tillvägagångssätt skulle kunna vara naturgas. Förutom egendeklarationer skulle ytterligare informationskällor om slutkonsumenterna kunna erhållas från skattemässiga/tekniska förhandsgranskningar eller energirevisioner enligt de befintliga förfarandena för punktskatter och energiskatter. Även om dessa ofta är åtgärder som riktar sig till konsumenter av bränslet, skulle de kunna anpassas för att garantera att reglerade enheter (bränsleleverantörer) får information om användningen av de bränslen de säljer.

Dessutom skulle det inte vara nödvändigt att ha en egendeklaration från alla (typer av) slutkonsumenter, utan endast från antingen alla som omfattas av ETS2 eller från dem som inte omfattas. I praktiken har slutkonsumenter som omfattas av ETS2 inte något incitament att bevisa sin CRF-kategori eftersom priset på bränsle för dem ändå skulle vara detsamma. Det är därför mer praktiskt att upprätta ett spårbarhetssystem för slutkonsumenter som inte omfattas av ETS2. Exempelvis, eftersom antalet militärverksamheter – som inte omfattas av ETS2 – är begränsat jämfört med systemets totala omfattning, skulle en egendeklaration med tillräckliga bevis för hur dessa konsumenter berörs av ETS2 vara lättare att hantera än en egendeklaration från byggnad- eller vägtransportsektorn. Vidare kan en medlemsstats nationella ETS2-myndighet till och med redan kräva en central registrering av dessa industrikonsumenter, t.ex. konsumenter som är anslutna till gasnätet eller konsumenter som väljer att registrera sig centralt (med sin adress, sitt momsregistreringsnummer, sin ekonomiska verksamhet för att bekräfta sin status som jordbrukskonsument⁵⁶ (CRF-kategori 1A4c). Därefter kan medlemsstaten ge reglerade enheter tillgång till denna förteckning för att utesluta motsvarande levererade bränslemängder från den årliga utsläppsrapporten. Denna centrala registrering kan leda till högre rättssäkerhet, mer robust MRV och enklare verifiering, minskad administrativ börda (på grund av centralisering) och lägre risk för bedrägeri (dvs. falsk egendeklaration).

⁵⁵ System för förflyttning och kontroll av punktskattepliktiga varor (för användning enligt direktiv (EU) 2020/262).

⁵⁶ Obs: För att de korrekta systemgränserna för verksamheter som är undantagna ska kunna bekräftas, måste den information som lämnas om industrianläggningen motsvara exakt den mätare vars uppmätta kvantiteter är undantagna. Sådana detaljer kommer vanligtvis inte att vara förtecknade, men informationen bör kunna spåras i de interna förfaranden som ingår i den reglerade enhetens övervakningsplan enligt MRR, vilket ger kontrollörerna tillgång till informationen.

- **Användning av nationella markörer eller färger (färgämnen) för bränslen (nivå 2):** Liknar märkningarna för beskattningsändamål enligt Euromarkerdirektivet ovan men regleras endast på nationell nivå. Liknande överväganden gäller.
- **Indirekta metoder eller skattningsmetoder (nivå 2):** Här fastställs inte slutkonsumenternas CRF-kategorier direkt utan via andra data för vilka en hög korrelation med sektorstypen förväntas. Det skulle dock inte vara ett standardvärde på aggregerad nivå (se exempel nedan), utan en korrelation som möjliggör åtskillnad på individuell konsumentnivå, såsom
 - trycknivåer för levererad naturgas: Exempelvis köper stora industrikunder gas på överföringstrycknivåer medan byggnader får gas på lågtrycksnivå.
 - kapacitet eller profiler för bränslekonsumtion: Detta skulle baseras på t.ex. kapacitet eller mönster med variation beroende på säsong eller tid på dygnet, vilket kan göra det möjligt att hänföra konsumtionen till vissa typer av slutkonsumenter, t.ex. hushåll eller industrianläggningar.
 - användning av befintliga offentliga databaser: Exempelvis avseende urbanisering eller detaljplaner (för att skilja industriområden från andra områden). Observera att detta liknar "fysisk åtskillnad mellan bränsleflöden" ovan. Men det åtföljs inte av infrastrukturella begränsningar (t.ex. rörledningar som helt enkelt inte tillåter leverans till konsumenter som inte är anslutna till dem), utan av andra överväganden såsom ekonomiska skäl (såsom att transport till andra områden kanske inte är lönsam).
- **Standardvärden (nivå 1):** Om ingen av ovanstående metoder är tillämplig (→ avsnitt 6.4 om undantag), tillåts enligt MRR användning av standardtäckningsfaktorer, med tydlig preferens för att sätta denna faktor till 1 (dvs. antagande om full ETS2-täckning av slutkonsumenter och motsvarande överföring av koldioxidkostnader). Men i MRR medges även följande undantag för att avvika från denna princip och använda standardvärden som är lägre än 1:
 - **År 2024 till 2026:** För denna period tillåts användning av en standardtäckningsfaktor som är lägre än 1, om den reglerade enheten kan visa att detta leder till mer exakt fastställande av utsläpp (se exempel nedan).
 - **År 2027+:** Standardtäckningsfaktorer som är lägre än 1 tillåts endast om den reglerade enheten kan visa att detta leder till ett mer exakt fastställande av utsläpp och minst ett av följande villkor gäller:
 - Bränsleflödet är av ringa omfattning (se avsnitt 6.3.3).
 - Standardtäckningsfaktorn är antingen 0,05 eller lägre (där slutkonsumenterna oftast inte omfattas av ETS2), eller 0,95 eller högre (där de oftast omfattas av ETS2).

Obs: En medlemsstat kan kräva att de reglerade enheterna använder en specifik metod som anges ovan eller ett standardvärde för en viss bränsletyp eller i en viss region inom statens territorium, för att möjliggöra konsekvent övervakning och rapportering inom sin jurisdiktion. I så fall kan de reglerade enheterna ha begränsade möjligheter att välja bland metoderna ovan. Hierarkin för de nivåer som krävs, dvs. vilka metoder som måste tillämpas och skälen för reglerade enheter att avvika från dessa och använda metoder på lägre nivå, beskrivs i avsnitt 6.2 ff.

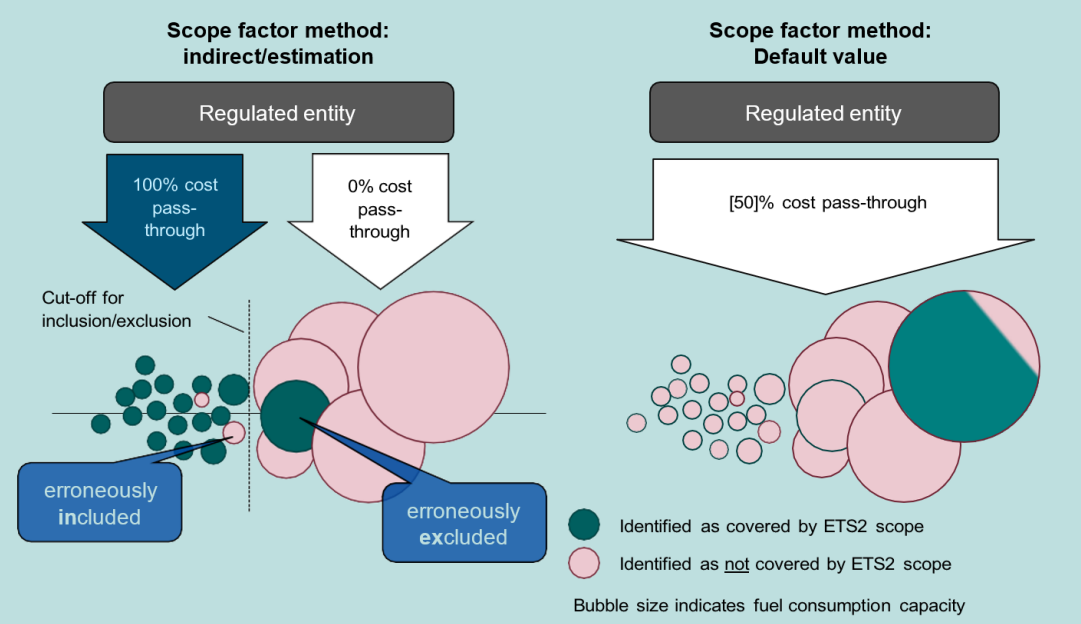

Exempel: illustration av skillnaden mellan metoden "indirekt/skattning" och "ett standardvärde lägre än 1".

På vänster sida i figur 6 har den reglerade enheten tillgång till slutkonsumenternas konsumtionsprofiler (t.ex. en naturgasleverantör som är direkt ansluten till slutkonsumenter). Eftersom den reglerade enheten kan visa att nivå 3-metoder antingen inte är tillgängliga eller medför orimliga kostnader, föreslår den att fastställa täckningsfaktorn baserat på indirekta metoder/skattningsmetoder. För enkelhetens skull omfattas inte i detta exempel de större konsumenterna (större cirklar) av ETS2 (röda cirklar), medan mindre konsumenter omfattas (gröna cirklar). På motsvarande sätt är en täckningsfaktor 1 tilldelad det bränsleflöde som levereras till de gröna cirklarna, medan en täckningsfaktor 0 är tilldelad de kvantiteter som levereras till de röda cirklarna. Det betyder att koldioxidkostnaderna överförs till de gröna konsumenterna men inte till de röda. Den metoden kan leda till att vissa slutkonsumenter hamnar i fel CRF-kategori (dvs. berörda av ETS2), vilket är anledningen till att denna metod endast anses uppnå nivå 2.

På höger sida i figur 6 levererar den reglerade enheten bränsle till samma konsumenter, men har inte tillgång till konsumtionsprofiler (t.ex. eftersom det finns mellanliggande parter och en spårbarhetsmetod inte kan fastställas utan orimliga kostnader). Men eftersom bränslet endast förbrukas av konsumenter i ett visst område (t.ex. i en stad som är ansluten till naturgasnätet), föreslår den reglerade enheten en standardtäckningsfaktor som är lägre än 1 och som motsvarar andelen slutkonsumenter som omfattas av ETS2, t.ex. baserat på nationell energistatistik för denna stad. Om denna faktor exempelvis var 0,5 (motsvarande att 50 % av slutkonsumenterna omfattas av ETS2), skulle den behöriga myndigheten endast kunna acceptera ett sådant standardvärde för 2024–2026⁵⁷ (eller även för 2027+, förutsatt att bränsleflödet är ett ringa bränsleflöde), förutsatt att den reglerade enheten kan visa att det leder till en mer exakt bestämning av utsläppen.

Den största skillnaden är att den reglerade enheten i exempel 1 kan överföra koldioxidkostnader motsvarande den individuella kategoriseringen av varje slutkonsument, medan den reglerade enheten i exempel 2 endast kan identifiera täckningsfaktorn på aggregerad nivå, varvid en riktad kostnadsöverföring inte är genomförbar. Vissa konsumenter skulle få för högt kostnadsgenomslag och vissa för lågt. Dessutom, om alla konsumenter i den regionen (inte) omfattades av ETS2, skulle detta uppfylla kriterierna för metoden "fysisk åtskillnad mellan bränsleflöden".

Figur 6: Exempel på fastställande av täckningsfaktor.

5.4.3 Undvikande av dubbelräkning mellan ETS1 och ETS2

Reglerade enheter inom ETS2 förväntas överföra koldioxidkostnaderna till sina konsumenter i senare led. Om slutkonsumenterna är ETS1-verksamhetsutövare (anläggningar, luftfartyg, fartyg) skulle en sådan kostnadsöverföring utgöra dubbelräkning eller en dubbel börda för dem eftersom de skulle behöva bära både ETS1- och ETS2-kostnaderna, vilket bör undvikas. Innan de praktiska konsekvenserna av utsläppsövervakning för reglerade enheter inom ETS2 berörs, bör följande relevanta aspekter i MRR nämnas:

- Användning av ETS1-verksamhetsutövarnas årliga utsläppsrapporter anses vara en av de högsta nivåerna (nivå 3) av tillgängliga metoder för att fastställa täckningsfaktorn (→ avsnitt 5.4.2).
- Artikel 75v innehåller ytterligare bestämmelser om hur dubbelräkning ska undvikas. Enligt artikel 75v.2 åligger det ETS1-verksamhetsutövare att tillsammans med sin årliga utsläppsrapport redovisa sina bränsleleverantörer (oavsett om de är reglerade enheter inom ETS2 eller ej) och de årliga bränslemängder som förvärvats från varje enhet och förbrukats i verksamheter som regleras av ETS1 (bilaga Xa)⁵⁸.
- Vad avser den andra punktsatsen ovan finns i bilaga I.10 en ny bestämmelse för ETS1-verksamhetsutövaren att i sin övervakningsplan inkludera en relaterad beskrivning av förfarandet för beräkningsstegen för informationen i bilaga Xa. Där ingår beräkningsmetoder för hur bränslemängder ska hänföras till den respektive reglerade enhet varifrån bränsle har förvärvats, parametrar såsom "bränsle som använts för ETS1-verksamhet under rapporteringsåret", vilket kräver att den faktiska konsumtionen skiljs från "bränsle i lager" och "bränsle som exporterats eller använts för icke-ETS1-ändamål (t.ex. fordon på anläggningen". Enligt bilaga I.10 måste ETS1-verksamhetsutövare i övervakningsplanen lägga till en beskrivning av förfarandet för att fastställa rapportdata enligt bilaga Xa senast den 31 december 2026. Som en del av sin årliga utsläppsrapport enligt ETS1 ska dock ETS1-verksamhetsutövare rapportera information enligt bilaga Xa för första gången redan senast den 31 mars 2025 (även om verifiering inte krävs). Verifierad information enligt bilaga Xa ska lämnas in av ETS1-verksamhetsutövare i utsläppsrapporterna (nivå 3-täckningsfaktor; se avsnitt 5.4.2) senast den 31 mars 2026. Vägledning för ETS1-verksamhetsutövare om beräkningar och om rapportering av resultaten kommer att tas fram i ett senare skede.
- Enligt bilaga Xb krävs att reglerade enheter redovisar de bränslemängder som levereras till varje ETS1-verksamhetsutövare, inklusive exempelvis tydlig identifiering av verksamhetsutövarna med namn, adress och det unika ID som används för ETS1 (vilket kan vara det som används för EU:s transaktionsförteckning eller något nationellt ID som tilldelats av den behöriga myndigheten).

Baserat på ovanstående kan följande steg för reglerade enheters övervakning av bränslen som levereras till ETS1-verksamhetsutövare identifieras:

⁵⁷ I så fall kan den behöriga myndigheten godkänna övervakningsplanen med övergångsbestämmelsen att verksamhetsutövaren senast 2027 måste göra en ny bedömning av möjligheten att uppnå högre nivåer, eller visa t.ex. orimliga kostnader och tillämpa ett standardvärde på 1.

⁵⁸ En medlemsstat kan kräva att verksamhetsutövarna gör denna information tillgänglig för berörda reglerade enheter tidigare än den 31 mars rapporteringsåret.

- Som en del av täckningsfaktorn, de krav som anges i artikel 75v samt i bilaga Xa och Xb till MRR, bör reglerade enheter inom reglerade enheter inom ETS2 sträva efter att upprätta förbindelse med de ETS1-verksamhetsutövare som de levererar bränslen till.
- Om det finns ett direkt avtalsförhållande är detta okomplicerat. Om det finns mellanhänder, t.ex. bränslehandlare, bör den reglerade enheten samarbeta med dem för att upprätta ett "spårbarhetssystem". (I avsnitt 5.4.2 finns information om vad detta innebär.)
- Om den reglerade enheten kan visa att de metoder som anges i artikel 75l.2 a–g inte är tekniskt genomförbara eller skulle medföra orimliga kostnader, behöver den inte identifiera motsvarande kvantiteter frisläppt bränsle och kan använda en täckningsfaktor 1 för dem.⁵⁹
- För användning av en täckningsfaktor 0 för kvantiteter i respektive bränsleflöde skulle följande villkor behöva uppfyllas:
 - Det måste finnas ett direkt avtalsmässigt partnerskap mellan ETS2-enheter och ETS1-verksamhetsutövaren samt ett avtalsarrangemang för överenskommelse om hur de levererade bränslena ska faktureras. Detta skulle kunna kallas en *avsiktsförklaring om användning av bränslena*.
 - Efter rapporteringsåret ska ETS1-verksamhetsutövaren förse den reglerade enheten med den information som krävs enligt bilaga Xa. Det kan göras direkt eller via den behöriga myndigheten, vilket tillåts enligt artikel 75v.1 och 75v.2.
 - Informationen och uppgifterna enligt bilaga Xa ska innehålla en *bekräftelse på faktisk användning* av de förbrända bränslemängderna. Underförstått blir skillnaden mellan förvärvade och använda kvantiteter en bekräftelse på eventuella kvantiteter som placerats i lager, förbränts på plats t.ex. för mobila maskiner (vilket ingår i CRF-kategori 1A2 inom ETS2 – se avsnitt 5.4.1) eller exporterats vidare⁶⁰. Endast de mängder som betecknas som *bekräftelse på faktisk användning* kan få täckningsfaktor 0.
Enligt artikel 75v.4 medges ett års flexibilitet för bränslemängder som förvärvats och placerats i lager och som inte används under samma år. I så fall kan motsvarande bränslemängder subtraheras av ETS2-enheten under året för frisläppande för konsumtion, men måste adderas i den årliga utsläppsrapporten under det följande året, såvida inte ETS1-verksamhetsutövaren i det följande årets årliga utsläppsrapport bekräftar att bränslet har förbrukats inom ramen för ETS1-systemet.
- Det kan anses vara bästa praxis mellan ETS1 och ETS2 att redan innan bränsletillförseln startar avtalsmässigt komma överens om ovanstående förfarande. Det skulle innebära en bekräftelse från ETS2-enheten att till en början inte överföra några koldioxidkostnader, tillsammans med ETS1-verksamhetsutövarens *avsiktsförklaring om användning*.

⁵⁹ I förekommande fall kommer de behöriga myndigheterna sedan att kunna kompensera för felaktiga ETS2-kostnadsöverföringar.

⁶⁰ Rapporten enligt bilaga Xa skulle kunna innehålla information om den specifika användningen av bränslet, vilket möjliggör en tydlig identifiering av respektive kategori. Att vidarebefordra denna information till ETS2-enheten kommer att hjälpa denna att fastställa lämplig täckningsfaktor.

- För eventuella återstående kvantiteter som levererats till en ETS1-verksamhetsutövare men inte bekräftats enligt ovan måste täckningsfaktorn vara 1, och koldioxidkostnaderna kan överföras (när handeln börjar år 2027). I avtalsarrangemang mellan den reglerade enheten och ETS1-verksamhetsutövaren måste överenskommelse nås om risken att den reglerade enheten överlämnar för många eller för få utsläppsrätter på grund av skillnaden mellan sålda bränslemängder och faktisk användning i ETS1-anläggning. Det finns flera sätt för den reglerade enheten och ETS1-verksamhetsutövaren att fördela risken.

5.5 Beräkningsfaktorer: principer

Utöver de frisläppta bränslemängderna är "beräkningsfaktorerna" viktiga delar av varje övervakningsplan som baseras på den valda beräkningsmetoden. Dessa faktorer är den (preliminära) emissionsfaktorn, enhetsomvandlingsfaktorn och biomassafractionen. Täckningsfaktorn, som inte ingår i definitionen av "beräkningsfaktorer", beskrivs i detalj i avsnitt 5.4.

Beräkningsfaktorer kan bestämmas enligt någon av följande principer:

- a. som **standardvärden** (→ avsnitt 5.5.1)
- b. genom **laboratorieanalyser** (→ avsnitt 5.5.2).

Den tillämpliga nivån avgör vilket av dessa alternativ som används. På lägre nivåer medges standardvärden, dvs. värden som hålls konstanta från år till år och endast uppdateras när mer exakta data blir tillgängliga. Den högsta nivå som definieras för varje parameter i MRR är vanligtvis laboratorieanalys, vilket är mer krävande, men naturligtvis mer exakt. Resultatet av varje analys är giltigt för det parti från vilket provet har tagits, medan ett standardvärde vanligtvis är ett genomsnittligt eller konservativt värde som fastställts på grundval av stora kvantiteter av materialet. Exempelvis kan emissionsfaktorer för kol enligt användning i nationella inventeringar tillämpas på ett landsomfattande genomsnitt av flera koltyper, vilket också kan användas för energistatistik, medan en analys endast gäller för ett parti av en koltyp.

Observera: I samtliga fall måste den reglerade enheten se till att aktivitetsdata och alla beräkningsfaktorer används konsekvent, dvs. om ett bränsles kvantitet bestäms i vått tillstånd eller med viss renhet, måste beräkningsfaktorerna också avse dessa förhållanden. Reglerade enheter måste också vara försiktiga så att de inte blandar ihop parametrar med olika enheter. Om bränslemängden bestäms per volym, måste även enhetsomvandlingsfaktorn eller det effektiva värmevärdet och/eller emissionsfaktorn avse volym snarare än massa eller energi⁶¹.

För nästan alla bränslen som handlas kommersiellt blir detta lätt att säkerställa eftersom deras kvalitet och egenskaper redan är specificerade av marknadsaktörerna. Dessutom anses dessa bränslen i många fall vara "kommersiella standardbränslen" eller "nationella standardbränslen" (ytterligare definition finns i avsnitt 4.2), i vilket fall nationella standardvärden kan användas för beräkningsfaktorer som emissionsfaktor eller effektivt värmevärde (→ avsnitt 6.2).

⁶¹ Se avsnitt 5.6.2, där de villkor anges enligt vilka den reglerade enheten får använda emissionsfaktorer uttryckta som ton CO₂/ton bränsle i stället för ton CO₂/TJ.

5.5.1 Standardvärden

När en reglerad enhet avser att använda ett standardvärde för en beräkningsfaktor, måste värdet på denna faktor dokumenteras i övervakningsplanen. Det enda undantaget är om standardvärdet eller dess informationskälla ändras på årsbasis. I princip är detta fallet om den behöriga myndigheten regelbundet uppdaterar och publicerar de standardfaktorer som används i den nationella växthusgasinventeringen. I sådana fall ska övervakningsplanen innehålla en hänvisning till den plats (t.ex. webbsida eller EU:s officiella tidning) där dessa värden publiceras, i stället för själva värdet.

Vilken typ av standardvärde som är tillämplig bestäms av den tillämpliga nivådefinitionen. I avsnitt 2 till 4 i bilaga IIa till MRR anges en allmän struktur för dessa definitioner. En översikt över nivådefinitionerna i bilaga IIa ges i tabell 6.

Tabell 6: Översikt över de viktigaste nivådefinitionerna för beräkningsfaktorer, baserat på bilaga IIa till MRR. Följande förkortningar används: EF = emissionsfaktor, EOF = enhetsomvandlingsfaktor, EVV = effektivt värmevärde, BF = biomassafraktion. Nivådefinitionerna specificeras närmare i texten nedan.

Faktor	Nivå	Nivådefinition
EF ⁶²	1	Standardvärden av typ I
	2a	Standardvärden av typ II
	2b	Empiriska korrelationer (specifika koltyper)
	3	Laboratorieanalyser eller empiriska korrelationer
EOF (t.ex. EVV)	1	Standardvärden av typ I
	2a	Standardvärden av typ II
	2b	Inköpsregister (i förekommande fall)
	3	Laboratorieanalyser
BF	1	Biomassafraktion av typ I
	2	Biomassafraktion av typ II
	3a	Laboratorieanalyser
	3b	Massbalans för fossilt kol och kol från biomassa

Som framgår av tabell 6 används för den lägsta nivån vanligtvis ett internationellt tillämpligt standardvärde (IPCC:s standardfaktor eller liknande, enligt förteckningen i bilaga VI till MRR). I den andra nivån används en nationell faktor, som i princip är den som används för den nationella växthusgasinventeringen enligt UNFCCC. Men även andra typer av standardvärden eller proxymetoder är tillåtna, om de bedöms vara likvärdiga. För den högsta nivån krävs normalt att faktorn fastställs genom laboratorieanalyser.

Nivådefinitionerna i tabell 6 måste förstås utifrån den fullständiga texten enligt följande:

- **Standardvärden av typ I:** Antingen standardfaktorer som förtecknas i bilaga VI (dvs. i princip IPCC-värden) eller andra konstanta värden i enlighet med artikel 31.1 e, dvs. analyser som utförts tidigare men som fortfarande är giltiga⁶³.

⁶² Enligt avsnitt 2.1 i bilaga II till MRR ska de definierade nivåerna avse den *preliminära* emissionsfaktorn, där en biomassafraktion fastställs för ett blandat bränsle eller material.

⁶³ MRR artikel 31.1 e: "Värden baserade på tidigare genomförda analyser, om [den reglerade enheten]"

- **Standardvärden av typ II:** Landspecifika emissionsfaktorer i enlighet med artikel 31.1 b, c och d, dvs. värden som används för den nationella inventeringen av växthusgaser⁶⁴, andra värden som offentliggjorts av den behöriga myndigheten för mer uppdelade bränsletyper, eller andra hänvisningsvärden som godkänts av den behöriga myndigheten⁶⁵. **För enheter i kategori A, kommersiella standardbränslen och bränslen som uppfyller likvärdiga kriterier (avsnitt 4.2 innehåller definitioner) kommer detta att vara den gemensamma metod som ska användas.**
- **Empiriska korrelationer:** Metoder baserade på empiriska korrelationer för specifika koltyper enligt vad som fastställs minst en gång per år i enlighet med de krav som gäller för laboratorieanalyser (se avsnitt 5.5.2). Men eftersom dessa ganska komplicerade analyser endast utförs en gång per år, anses denna nivå vara lägre än fullständiga analyser.
- **Inköpsregister:** Endast när det gäller bränslen som handlas kommersiellt (vilket är det vanligaste) får enhetens enhetsomvandlingsfaktor härledas från de inköpsregister som tillhandahålls av bränslehandelspartnern, förutsatt att den har härletts baserat på accepterade nationella eller internationella standarder.
- **Laboratorieanalyser:** I detta fall är de krav som diskuteras i avsnitt 5.5.2 fullt tillämpliga. Det gäller även användning av "fastställda proxyvariabler", där så är tillämpligt och om osäkerheten i den empiriska korrelationen inte överstiger 1/3 av det osäkerhetsvärde som är förknippat med den tillämpliga nivån för frisläppta bränslemängder.
- **Biomassafraktion av typ I⁶⁶:** En av följande metoder, som anses vara likvärdiga:
 - användning av värden som offentliggjorts av den behöriga myndigheten eller av kommissionen
 - användning av värden i enlighet med artikel 31.1, dvs. ett "standardvärde av typ I/II" (se ovan).
- **Biomassafraktion av typ II⁶⁶:** Användning av ett värde som fastställts i enlighet med artikel 75m.3 andra stycket, dvs. användning av en skattningsmetod som godkänts av den behöriga myndigheten.

på ett sätt som är tillfredsställande för den behöriga myndigheten kan visa att dessa värden är representativa för framtida partier av samma bränsle eller material." Detta är en avsevärd förenkling för reglerade enheter, som inte behöver utföra regelbundna analyser enligt beskrivningen i avsnitt 5.5.2. I artikel 75k anges att artikel 31.1 är lika tillämplig på ETS2.

⁶⁴ MRR artikel 31.1 b: "Standardfaktorer som medlemsstaten använder för sin nationella inventeringsrapport till sekretariatet för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar." I artikel 75k anges att artikel 31.1 är lika tillämplig på ETS2.

⁶⁵ MRR artikel 31.1 c: "Hänvisningsvärden som avtalats med den behöriga myndigheten, inbegripet standardfaktorer som offentliggjorts av den behöriga myndigheten och som är förenliga med de faktorer som anges i led b, men som är representativa förmer uppdelade bränsle-/materialmängder." I artikel 75k anges att artikel 31.1 är lika tillämplig på ETS2.

⁶⁶ Observera att det här inte diskuteras hur man fastställer om eventuella relevanta kriterier för hållbarhet och minskade växthusgasutsläpp är uppfyllda. En kort översikt finns i avsnitt 5.6.4. Information om biogas i naturgasnät finns i avsnitt 5.6.5. Mer information om behandlingen av biomassafrågor i EU:s utsläppshandelssystem ges i vägledningsdokument nr 3 (se avsnitt 1.3). Det bör noteras att användning av andra nivåer för biomassafraktionen än nivå 3b kommer att begränsas eftersom RED II-efterlevnad krävs för de flesta (möjligen alla) bränslen som omfattas av ETS2. Nollklassificering av biomassafraktionen är därför möjlig endast där efterlevnad av RED II kan påvisas, vilket sker med nivå 3b-metoden.

- **Massbalans för fossilt kol och kol från biomassa**⁶⁷: I detta fall bestäms biomassafraktionen baserat på massbalansen av kol hos definierade och spårbara inflöden. Det typiska exemplet på detta skulle vara RED II-kompatibelt⁶⁸ biodrivmedel som blandas i transportbränslen, till exempel bioetanol som blandas i bensin, eller gasformiga biomassa-bränslen som bio-LNG som blandas och samdistribueras med LNG. Här kan biomassafraktionen helt enkelt baseras på den massbalans som används för att visa överensstämmelse med RED II-kriterierna, t.ex. på årsbasis. Detta bör vara lättillgängligt och överensstämma med de kvantiteter biodrivmedel eller biomassa-bränsle som redovisas enligt RED II och transportmålet i direktivet om drivmedelskvalitet⁶⁹. För andra blandningar och längre försörjningskedjor kan det krävas en biomassaanalys.

5.5.2 Laboratorieanalyser

Hänvisningarna i MRR till fastställande ”i enlighet med artiklarna 32–35”⁷⁰ betyder att en parameter måste fastställas genom (kemiska) laboratorieanalyser. I MRR föreskrivs relativt strikta regler för sådana analyser för att en hög kvalitet på resultaten ska garanteras. I synnerhet ska följande punkter beaktas:

- Laboratoriet måste visa sin kompetens. Det sker på något av följande sätt:
 - ackreditering i enlighet med EN ISO/IEC 17 025, där den analysmetod som krävs täcks av ackrediteringen
 - påvisande av att de kriterier som anges i artikel 34.3 är uppfyllda. Detta anses vara en rimlig motsvarighet till kraven i EN ISO/IEC 17 025. Observera att detta alternativ tillåts endast när användning av ett ackrediterat laboratorium visar sig vara tekniskt ogenomförbart eller medföra orimliga kostnader (→ avsnitt 6.4).
- Det sätt på vilket prover tas från det material eller bränsle som ska analyseras anses vara avgörande för att få *representativa* resultat. Därför måste reglerade enheter utarbeta provtagningsplaner i form av skriftliga förfaranden (→ avsnitt 6.6) och få dem godkända av den behöriga myndigheten. Observera att detta gäller även om den reglerade enheten inte utför provtagningen själv utan behandlar den som en process som lagts ut på entreprenad.
- Analysmetoderna måste vanligtvis följa internationella eller nationella standarder. EN-standarder föredras⁷¹.

⁶⁷ Nivå 3b: För bränslen som härrör från en produktionsprocess med definierade och spårbara ingående flöden får den reglerade enheten basera skattningen på en massbalans av fossilt kol och kol från biomassa som tillförs och lämnar processen, såsom massbalanssystemet i enlighet med artikel 30.1 i direktiv (EU) 2018/2001.

⁶⁸ Alltså bränsle som uppfyller de relevanta kriterierna för hållbarhet och minskade växthusgasutsläpp enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2028/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetning), i dess ändrade lydelse.

⁶⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/30/EG av den 23 april 2009 om ändring av direktiv 98/70/EG vad gäller specifikationer för bensin, diesel och gasoljor och införande av ett system för hur växthusgasutsläpp ska övervakas och minskas, om ändring av rådets direktiv 1999/32/EG vad gäller specifikationerna för bränsle som används av fartyg på inre vattenvägar, och om upphävande av direktiv 93/12/EEG.

⁷⁰ I artikel 75k anges att artiklarna 32–35 är lika tillämpliga på ETS2.

⁷¹ För användning av standarder anges följande hierarki i artikel 32.1: ”[Den reglerade enheten] ska säkerställa att alla analyser, kalibreringar, valideringar och all provtagning som används för att fastställa beräkningsfaktorer utförs genom tillämpning av metoder som baseras på motsvarande EN-standarder. Om sådana standarder inte finns ska lämpliga ISO-standarder eller nationella standarder gälla. Om inga offentliggjorda tillämpliga standarder finns, ska lämpliga utkast till standarder, industrins riktlinjer för bästa praxis eller andra vetenskapligt beprövade metoder användas, vilket begränsar snedvridningen vid provtagning och mätning.”

Observera att laboratorieanalyser vanligtvis är förknippade med beräkningsfaktorer av de högsta nivåerna. Därför är dessa ganska höga krav sällan tillämpliga på reglerade enheter av mindre storlek. I synnerhet reglerade enheter med låga utsläpp (→ avsnitt 6.3.2) får använda "vilket laboratorium som helst som är tekniskt kompetent och kan producera tekniskt giltiga resultat med hjälp av de relevanta analysförfarandena, och som uppvisar belägg för kvalitetssäkringsåtgärder enligt artikel 34.3". I själva verket blir minimikraven att laboratoriet visar att det är tekniskt kompetent och "kan hantera personal, förfaranden, handlingar och uppgifter på ett tillförlitligt sätt", och att det uppvisar kvalitetssäkringsåtgärder för kalibrering och provresultat⁷²; bevis för detta måste vara tillräckliga för att uppfylla den behöriga myndighetens och kontrollörens krav. Det ligger också i den reglerade enhetens intresse att få tillförlitliga resultat från laboratoriet. Därför bör reglerade enheter sträva efter att uppfylla kraven i artikel 34 i så hög grad som möjligt.

Förenklat!

Det är dessutom viktigt att notera att det är förenligt med de verksamhetsspecifika kraven i bilaga IV till MRR att använda "industrins riktlinjer för bästa praxis" för vissa lägre nivåer, där inga standardvärden är tillämpliga. I sådana fall, där det trots tillåtelse att använda en metod på lägre nivå fortfarande krävs analyser, kanske det inte är lämpligt eller möjligt att fullt ut tillämpa artiklarna 32–35. Den behöriga myndigheten bör dock betrakta följande som minimikrav:

- Om det inte är tekniskt genomförbart eller skulle leda till orimliga kostnader att använda ett ackrediterat laboratorium, får den reglerade enheten använda vilket laboratorium som helst som är tekniskt kompetent och kan generera tekniskt giltiga resultat med hjälp av de relevanta analysmetoderna, och som tillhandahåller bevis för de kvalitetssäkringsåtgärder som avses i artikel 34.3.
- Den reglerade enheten ska lämna in en provtagningsplan i enlighet med artikel 33.
- Den reglerade enheten ska fastställa analysfrekvensen i enlighet med artikel 35.

Mer detaljerad vägledning om frågor som rör laboratorieanalyser, provtagning, analysfrekvens, likvärdighet med ackreditering osv. ges i vägledningsdokument nr 5.

5.6 Beräkningsfaktorer – specifika krav

Utöver de allmänna metoderna för att fastställa beräkningsfaktorer (standardvärden/-analyser) som diskuteras i avsnitt 5.5, fastställs i MRR vissa specifika regler för varje faktor. De beskrivs nedan.

5.6.1 Enhetsomvandlingsfaktor (EOF)

I artikel 3.68 i MRR definieras enhetsomvandlingsfaktor som "en faktor för omvandling av en enhet som uttrycker frisläppta bränslemängder till mängder uttryckta som energi i terajoule, massa i ton eller volym i normalkubikmeter eller motsvarande i liter, såsom lämpligt, och som omfattar alla relevanta faktorer såsom densitet, effektivt värmevärde eller (för gaser) omvandling från bruttovärmevärde till effektivt värmevärde, såsom tillämpligt".

⁷² Exempel på sådana åtgärder ges i artikel 34.3 j: regelbundet deltagande i kvalifikationsprövningsprogram, tillämpning av analysmetoder för certifierade referensmaterial, eller genom jämförelse med ett ackrediterat laboratorium.

För att omvandla frisläppta bränslemängder till energiinnehåll (eller för att motsvara enheterna i den därmed förknippade emissionsfaktorn om denna är annan än energi) är EOF en viktig parameter som ska rapporteras. Omvandling till en energibas är den standardmetod som anges i artikel 75f och gör att utsläppsrapporter kan jämföras med energistatistik och nationella växthusgasinventeringar inom ramen för UNFCCC.

EOF kan bestå av en rad olika omvandlingsfaktorer, såsom följande:

- För frisläppta bränslemängder uttryckta som ton eller Nm³ kan EOF helt enkelt vara bränslets effektiva värmevärde (EVV), uttryckt som TJ/ton eller TJ/1 000 Nm³.
 - Om den behöriga myndigheten tillåter att emissionsfaktorerna för bränslen uttrycks som ton CO₂/ton bränsle eller ton CO₂/Nm³ (artikel 75f⁷³), skulle EOF helt enkelt vara lika med 1, och EVV (i allmänhet EOF) kan fastställas baserat på konservativa skattningar i stället för utifrån nivåer, om inte en definierad nivå kan uppnås utan ytterligare ansträngningar (dvs. där nivåkompatibel information är lätt tillgänglig, såsom nationella inventeringsvärden för växthusgaser) (artikel 75h.3).
- För frisläppta bränslemängder som redan uttrycks som TJ (nettoenergiinnehåll) blir EOF lika med 1 eftersom ingen ytterligare omvandling är nödvändig.
- Om mängden frisläppt bränsle uttrycks som brutto-GWh (vilket ofta är fallet för naturgas), blir EOF omvandlingsfaktorn från brutto-GWh till netto-TJ.
- För frisläppta mängder uttryckta som liter (t.ex. flytande bränslen) blir EOF antingen densiteten (ton per liter) eller volymetriskt EVV, återigen beroende på i vilka enheter emissionsfaktorn uttrycks.

Obs: Begreppet nivåer, som diskuterades i avsnitt 5.5, kanske inte verkar lämpligt för alla typer av EOF som diskuterades ovan. Även om nivåbegreppet är tydligt definierat när EOF avser beräkningsfaktorer såsom EVV eller densitet, är det inte tillämpligt när EOF helt enkelt avser rent matematiska omvandlingar mellan enheter, t.ex. från GWh till TJ.

5.6.2 Emissionsfaktor

I artikel 3.13 i MRR definieras emissionsfaktor som "det genomsnittliga växthusgasutsläppet i förhållande till aktivitetsdata för en [bränslemängd] om man antar en fullständig oxidation vid förbränning ...". Vidare innehåller artikel 3.36, som är viktig för material som innehåller biomassa, följande definition av preliminär emissionsfaktor: "den antagna sammanlagda emissionsfaktorn för ett bränsle eller material baserat på kolinnehållet (biomassafraktion plus fossil fraktion) innan den multipliceras med den fossila fraktionen för att ge emissionsfaktorn".

⁷³ Detta kan tillåtas av den behöriga myndigheten om användningen av en emissionsfaktor uttryckt som ton CO₂/TJ skulle medföra orimliga kostnader, eller om åtminstone likvärdig noggrannhet kan uppnås med denna metod.

Viktigt: Enligt avsnitt 2.1 i bilaga IIa till MRR ska de nivåer som definieras i MRR avse den *preliminära* emissionsfaktorn, där en biomassafraktion bestäms för ett bränsle⁷⁴. Det innebär att nivåerna alltid är tillämpliga på enskilda parametrar. Redovisningen av den preliminära emissionsfaktorn är obligatorisk för alla bränsleflöden (alltså även bränsleflöden med 100 % biomassa)⁷⁵.

Som framgår av definitionen är emissionsfaktorn (EF) den stökiometribaserade faktor som omvandlar ett materials (fossila) kolinnehåll (KI) till den ekvivalenta massan av (fossil) CO₂ som antas bli utsläppt.

Förenklad!

För förbränningsutsläpp är standardmetoden att uttrycka emissionsfaktorn i förhållande till bränslets energiinnehåll (EVV) snarare än dess massa eller volym. Dock kan den behöriga myndigheten låta den reglerade enheten använda en alternativ emissionsfaktor uttryckt som ton CO₂/ton bränsle eller ton CO₂/Nm³ (artikel 75f).

Om den tillämpliga nivån kräver att emissionsfaktorn ska bestämmas genom analyser, ska kolinnehållet analyseras. För bränslen måste även EVV bestämmas. (Beroende på nivå kan detta kräva en annan analys av samma prov.)

Om emissionsfaktorn för ett bränsle uttryckt som ton CO₂/TJ ska beräknas utifrån kolinnehållet, används följande ekvation, där *f* motsvarar den stökiometriska faktorn 3,664 för att omvandla C till CO₂:

$$EF = CC \cdot f / EVV$$

(11)

Om emissionsfaktorn för ett material eller bränsle uttryckt som ton CO₂/ton ska beräknas utifrån kolinnehållet (KI), används följande ekvation:

$$EF = KI \cdot f$$

(12)

5.6.3 Biomassafraktion

För att biomassa som används för förbränning ska kunna nollklassificeras (dvs. för att emissionsfaktorn 0 ska tillämpas), måste biomassan uppfylla de kriterier för hållbarhet och minskning av växthusgaser som definieras i RED II-direktivet⁷⁶ (artikel 38.5 i MRR).

En presentation av ämnet ges i avsnitt 5.6.4. I ett separat vägledningsdokument⁷⁷ förklaras biomassarelaterade ämnen i detalj.

⁷⁴ Om exempelvis en dieselolja blandad med 6 % RED II-kompatibla biobränslen släpper ut 74 ton CO₂/TJ, skulle den preliminära emissionsfaktorn motsvara exakt denna siffra, som måste redovisas i den årliga utsläppsrapporten. I denna rapport kommer de verifierade (fossila) utsläppen att beräknas genom att hänsyn tas till biomassafractionen, vilket skulle ge en emissionsfaktor på $74 \times (1 - 0,06) = 69,6$ ton CO₂/TJ.

⁷⁵ Detta är inte någon stor administrativ börda: eftersom flöden av rent biomassabränsle alltid är ringa bränsleflöden, kan en låg nivå användas. Lämpligast är att använda standardvärden för den torra biomassan, korrigerad för fukthalten. Denna kan uppskattas eller mätas. Mer information finns i vägledningsdokument nr 3, som också innehåller några typiska preliminära emissionsfaktorer i en bilaga.

⁷⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetning), i dess ändrade lydelse.

⁷⁷ Vägledningsdokument nr 3. En hänvisning finns i avsnitt 1.3.

5.6.4 RED II-kriteriernas tillämpbarhet

I de flesta fall där "biomassa" nämns i MRR, anges att artikel 38.5 gäller⁷⁸ genom hänvisning i artikel 75m.1. I den artikeln⁷⁹ klargörs förhållandet mellan MRR-kraven och RED II, och i synnerhet hur kriterierna för hållbarhet och minskade växthusgasutsläpp i RED II ska tillämpas för att utsläpp från biomassa ska kunna nollklassificeras. Följande uppgifter är värda att notera:

- Eftersom RED II avser förnybar *energi*, gäller RED II-kriterierna endast för energianvändning av biomassa i EU:s utsläppshandelssystem. Observera att all biomassaanvändning betraktas som användning för energiändamål i ETS2, vilket är en skillnad mot ETS1, där även användning av biomassa utanför energisektorn är relevant. Därför gäller alltid RED II-kriterierna.
- Bland kriterierna i artikel 29 i RED II är det vissa som gäller, andra inte. Att särskilt tänka på:
 - De "markrelaterade" hållbarhetskriterierna i artikel 29.2 till 29.7 i RED II gäller.
 - Kriterierna för minskning av växthusgaser i artikel 29.10 i RED II gäller.
 - De ytterligare effektivitetskriterierna för elproduktion (artikel 29.11 i RED II) gäller *inte*.
- Vissa bestämmelser i artikel 29.1 i RED II har kopierats till MRR för att deras tillämplighet ska klargöras. Vidare gäller RED II-kriterierna oberoende av biomassans geografiska ursprung.
- De mest relevanta bränslena i ETS2 är biodrivmedel som blandas med fossil bensin och diesel för transportsektorn, samt biogas (→ avsnitt 5.6.5). För biodrivmedel bör överensstämmelsen med RED II ha säkerställts redan i och med rapporteringsskyldigheterna i direktivet om bränslekvalitet⁸⁰ och RED, så bevis på hållbarhet och kriterier för minskade växthusgasutsläpp är därför lättillgängliga.

⁷⁸ Ett undantag är artikel 75d.2 om orimliga kostnader. I det sammanhanget gäller artikel 38.5 endast "förutsatt att den reglerade enheten har tillgång till relevant information". Detta villkor är relevant eftersom det vid den tidpunkt då orimliga kostnader fastställs ofta ännu inte är klart om den biomassa som är avsedd att användas kommer att uppfylla kraven i artikel 38.5 eller ej.

⁷⁹ Artikel 38.5 i MRR:

"När det hänvisas till denna punkt ska biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som används för förbränning uppfylla hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp som anges i artikel 29.2–7 och 29.10 i direktiv (EU) 2018/2001."

Biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från avfall och andra restprodukter än restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk behöver dock endast uppfylla kriterierna i artikel 29.10 i direktiv (EU) 2018/2001. Detta stycke ska också tillämpas på avfall och restprodukter som först bearbetas till en produkt innan den bearbetas ytterligare till biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen.

El, värme och kyla som produceras från fast kommunalt avfall ska inte omfattas av de kriterier som fastställs i artikel 29.10 i direktiv (EU) 2018/2001.

Kriterierna i artikel 29.2–7 och 29.10 i direktiv (EU) 2018/2001 ska gälla oberoende av biomassans geografiska ursprung.

Artikel 29.10 i direktiv (EU) 2018/2001 ska tillämpas på en anläggning enligt definitionen i artikel 3 e i direktiv 2003/87/EG.

Efterlevnaden av kriterierna i artikel 29.2–7 och 29.10 i direktiv (EU) 2018/2001 ska bedömas i enlighet med artiklarna 30 och 31.1 i det direktivet.

Om biomassa som används för förbränning inte uppfyller kraven i denna punkt ska dess kolinnehåll betraktas som fossilt kol."

I artikel 75m.1 anges att artikel 38 är lika tillämplig på ETS2.

⁸⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/30/EG av den 23 april 2009 om ändring av direktiv 98/70/EG vad gäller specifikationer för bensin, diesel och gasoljor och införande av ett system för hur växthusgasutsläpp ska övervakas och minskas, om ändring av rådets direktiv 1999/32/EG vad gäller specifikationerna för bränsle som används av fartyg på inre vattenvägar, och om upphävande av direktiv 93/12/EEG.

Artikel 75m(2) kopplar dessutom RED II-kriteriernas tillämplighet till de tröskelvärden som avses i artikel 29.1 fjärde stycket i RED II. Där anges att RED II-kriterierna, för tillämpning i just RED II, endast gäller

- fasta bränslen som produceras av biomassa, såsom ved, om de förbränns i anläggningar på mer än 20 MW. (Efter revision av RED II är detta tröskelvärde sänkt till 7,5 MW.) Som anges i avsnitt 2.2 ingår dock inte fast biomassa i de bränslen som omfattas av ETS2, varför RED II-kriterierna för närvarande inte är tillämpliga.
- gasformiga biomassabränslen om de förbränns i anläggningar på mer än 2 MW (→ avsnitt 5.6.5).

Mer information finns i vägledningsdokument nr 3, som kan laddas ned från MRVA-webbplatsen för generaldirektoratet för klimatpolitik⁸¹.

5.6.5 Särskilda regler för biogas

Reglerade enheter får använda en särskild metod för redovisning av biogas i enlighet med artikel 39.4⁸². Om biogas matas in i naturgasnät och köps av en reglerad enhet, får denna enhet redovisa den köpta mängden biogas. Det sker genom att en biomassafraktion fastställs och tilldelas den totala gasmängden (naturgas plus biogas) baserat på biogasens andel av energiinnehållet i den totala gaskonsumtionen. Även om det inte uttryckligen sägs i MRR, verkar det lämpligt att ett sådant tillvägagångssätt ska anses vara likvärdigt med nivå 2 (liksom andra skattningsmetoder).

Villkoren för detta tillvägagångssätt är följande:

- Mängden biogas som används fastställs utifrån inköpsregister.
- Den reglerade enheten visar på ett tillfredsställande sätt för den behöriga myndigheten att det inte sker någon dubbelräkning av samma mängd biogas. I synnerhet kan det göras genom användning av ett "biogasregistersystem" eller en liknande databas, som också säkerställer att ingen ursprungsgaranti lämnas ut till andra användare av biogasen. Det innebär att ursprungsgarantin (om den över huvud taget har skapats) måste vara nära kopplad till den specificerade fysiska mängden biogas och inte får anges ("lämnas ut") till någon annan gaskonsument.
- De kriterier för hållbarhet och minskade växthusgasutsläpp som fastställs i RED II är uppfyllda.
- Såsom sägs i avsnitt 5.6.4 gäller dessutom RED II-kriterierna endast om biogasen förbränns i anläggningar på mer än 2 MW, enligt artikel 75m.2. Omvänt innebär det att RED II-kriterierna inte gäller om den reglerade enheten kan visa att slutkonsumentens förbränningsenheter understiger 2 MW. (För detta kan metoder som tas upp i avsnitt 5.4.2 användas.) Men för att undvika administrativ börda när slutkonsumenternas kapacitet inte är känd, t.ex. om den inte redan används för att fastställa täckningsfaktorn (→ avsnitt 5.4.2), och samtidigt undvika ett antagande som inte beaktar det relevanta tröskelvärdet i RED II, kan den reglerade enheten anta att kriteriet ska tillämpas på den aggregerade konsumentnivån. Det skulle innebära att kapaciteten summeras för den reglerade enhetens alla konsumenter, vilket motsvarar deras egen totala leveranskapacitet, och jämför den med tröskelvärdet 2 MW för att avgöra om RED II-kriterierna är

⁸¹ https://climate.ec.europa.eu/system/files/2022-10/gd3_biomass_issues_en.pdf

⁸² I artikel 75m.1 anges att artikel 39, med undantag för punkterna 2 och 2a, är tillämplig på ETS2.

tillämpliga.⁸³ Observera att en bedömning mot detta tröskelvärde endast kan vara relevant i ett begränsat antal fall. Det beror på att biogas antingen används direkt av en eller ett mycket litet antal konsumenter, eller att den matas in i naturgasnätet. I det senare fallet kanske den biogasproducent som matar in biogasen i nätet inte ens har några rapporteringsskyldigheter enligt ETS2 över huvud taget (→ avsnitt 8.2).

Ytterligare vägledning om tillämpningen av dessa kriterier ges i vägledningsdokument nr 3 ("Biomass issues in the EU ETS").

⁸³ För exempelvis typiska gaspannor i privata hushåll på i genomsnitt 20 kW skulle detta innebära att minst 100 konsumenter anslöts för att tröskelvärdet på 2 MW skulle överskridas.

6 ÖVERVAKNINGSPLANEN

6.1 Att utarbeta en övervakningsplan

I detta kapitel beskrivs hur en reglerad enhet kan utarbeta en övervakningsplan. Därvid bör vissa vägledande principer följas:

- Med detaljerad kunskap om situationen bör den reglerade enheten göra övervakningsmetoden så enkel som möjligt. Det sker med hjälp av de mest tillförlitliga datakällorna, robusta mätinstrument, korta dataflöden och effektiva kontrollförfaranden. Det kommer säkerligen att finnas många synergier med de befintliga rapporteringskraven enligt energiskatte-/punktskattedirektivet, där så är tillämpligt.
- Reglerade enheter bör föreställa sig sin årliga utsläppsrapport ur kontrollörens perspektiv. Vad skulle en kontrollör fråga om när det gäller hur uppgifterna har sammanställts? Hur kan dataflödet från början till slut göras öppet för insyn? Vilka kontroller förhindrar fel, missvisande framställningar och utelämnanden?
- Övervakningsplaner måste i viss utsträckning betraktas som levande dokument. För att minimera den administrativa bördan bör de reglerade enheterna vara noga med vilka delar som hör till själva övervakningsplanen, och vad som kan placeras i skriftliga förfaranden som kompletterar övervakningsplanen.

Förenklat!

Obs: För reglerade enheter med låga utsläpp och vissa andra "enkla" enheter är detta kapitel endast delvis relevant. Det rekommenderas att först läsa kapitel 7 i det här dokumentet.

Följande steg-för-steg-metod kan vara till hjälp:

1. Fastställ den reglerade enhetens gränser med beaktande av de bestämmelser som beskrivs i kapitel 2.
2. Bestäm den reglerade enhetens kategori (→ avsnitt 6.3.1) baserat på en skattning av de årliga utsläppen av växthusgaser.
3. Förteckna alla bränsleflöden (→ definitioner finns i avsnitt 4.2) och klassificera dem som stora eller ringa.
4. Identifiera nivåkraven baserat på den reglerade enhetens kategori och klassificeringen av bränsleflödet (→ avsnitt 6.2).
5. Förteckna och bedöm potentiella datakällor:
 - a. med avseende på aktivitetsdata för frisläppta bränsleflöden (→ detaljerade krav finns i avsnitt 5.3):
 - i. Hur kan mängden bränsle eller material fastställas?
 - Är mätmetoderna desamma som används enligt energiskatte-/punktskattedirektivet och föremål för nationell lagstadgad metrologisk kontroll? Om så är fallet kan dessa mätmetoder även användas för ETS2; gå då direkt till (b) nedan för att bestämma täckningsfaktorn.
 - Finns det instrument för kontinuerlig mätning, t.ex. flödesmätare, bandvågar osv. som ger direkta resultat för mängden material som tillförs i eller lämnar lagret över tiden?

- Eller måste bränsle- eller materialmängden baseras på sålda partier? Hur kan man i så fall fastställa mängden i materiallager eller tankar i slutet av året?
- ii. Finns det tillgängliga mätinstrument som ägs/kontrolleras av den reglerade enheten?
 - Om ja: Vilken är deras osäkerhetsnivå? Är de svåra att kalibrera? Är de föremål för nationell lagstadgad metrologisk kontroll⁸⁴?
 - Om nej: Går det att använda mätinstrument som är under handelspartnerns kontroll? (Så är ofta fallet för gasmätare, och för många fall där kvantiteter fastställs baserat på fakturor.)
 - iii. Uppskatta den osäkerhet som är förknippad med dessa instrument och bestäm vilken nivå som kan uppnås med dem. Obs: Vid osäkerhetsbedömning kan flera förenklingar tillämpas, i synnerhet om mätinstrumentet är föremål för nationell lagstadgad metrologisk kontroll.
- b. Täckningsfaktor
- i. För alla reglerade enheter och bränsleflöden är utgångspunkten att tillämpa den högsta nivån, nivå 3, om inte medlemsstaterna kräver att en särskild metod används. Kan därför slutkonsumenternas sektorer identifieras baserat på fysisk eller kemisk åtskillnad mellan bränsle(flöde)n? Kan Euomarker-direktivet tillämpas? Kan en avtalsmässig koppling upprättas med de ETS1-verksamhetsutövare som bränslet levereras till?
 - ii. Om inget av ovanstående kan tillämpas, eller om alla kan påvisas medföra orimliga kostnader, kan då andra metoder leda till mer exakta resultat (där det kan påvisas att de baseras på en förenklad osäkerhetsbedömning)?
 - iii. Om punkt ii gäller, finns det då nationella markörer? Om det finns ett direkt avtalsförhållande med slutkonsumenterna, så försök att upprätta ett "spårbarhetssystem" genom t.ex. egendeklaration från varje konsument, eller försök att upprätta "indirekta metoder" för en korrelation mellan slutkonsumenternas sektorer och t.ex. konsumtionsnivåer eller kapacitet på årsbasis, och dags-/säsongsbetingade konsumtionsmönster. Om det inte finns något direkt avtalsförhållande, så försök att involvera mellanhänder som förmedlar information från slutkonsumenterna till dig.
 - iv. Om inget av ovanstående är möjligt till rimliga kostnader, så tillämpa nivå 1: ett standardvärde 1, såvida det inte kan påvisas att ett standardvärde under 1 skulle ge mer exakta resultat.
- c. Beräkningsfaktorer (omvandlingsfaktor för emissionsfaktor, eller biomassafraktion): Beroende på de nivåer som krävs (vilka fastställs baserat på den reglerade enhetens kategori och klassificeringen av bränsleflöden, såsom beskrivs i avsnitt 6.3):
- i. Kan standardvärden användas? Om ja, finns det tillgängliga värden (bilaga VI till MRR, publikationer från den behöriga myndigheten, nationella inventeringsvärden)?

⁸⁴ Vissa mätinstrument som används för kommersiella transaktioner är föremål för nationell lagstadgad metrologisk kontroll. Det finns särskilda krav (förenklade metoder) på sådana instrument enligt MRR. I vägledningsdokument nr 4 (som hänvisas till i avsnitt 1.3) finns närmare information.

- ii. Om de högsta nivåerna ska tillämpas, eller om inga standardvärden kan användas, måste kemiska analyser utföras för att fastställa de beräkningsfaktorer som saknas. I så fall måste den reglerade enheten
 - besluta vilket laboratorium som ska användas. Om inget ackrediterat laboratorium⁸⁵ finns tillgängligt eller om användningen av ett sådant medför orimliga kostnader, måste det visas att det valda laboratoriet är likvärdigt med ackreditering enligt EN ISO 17025 (se avsnitt 5.5.2).
 - välja lämplig analysmetod (och tillämplig standard).
 - utarbeta en provtagningsplan (se vägledningsdokument nr 5, som hänvisas till i avsnitt 1.3).
- 6. Kan alla erforderliga nivåer uppnås? Om inte, kan då en lägre nivå uppnås om detta tillåts enligt reglerna om teknisk genomförbarhet och orimliga kostnader (→ avsnitt 6.4)?
- 7. I nästa steg bör den reglerade enheten definiera alla dataflöden från början till slut (vem tar vilka data och varifrån, gör vad med dessa data, överlämnar resultaten till vem osv.) från mätinstrument eller fakturor till den slutliga årsrapporten. Det är praktiskt att skapa ett flödesdiagram. Mer information om dataflödesaktiviteter finns i avsnitt 6.7.
- 8. Med denna översikt över datakällor och dataflöden kan den reglerade enheten genomföra en riskanalys av sin redovisningsprocess för att identifiera potentiella svagheter (→ avsnitt 6.7). Därigenom visar det sig var i systemet fel mest sannolikt kan uppstå.
- 9. Med hjälp av riskanalysen bör den reglerade enheten
 - d. bedöma vilka mätinstrument och datakällor som ska användas för aktivitetsdata (se punkt 5.a ovan). Om det finns flera möjligheter, bör den med minst osäkerhet och lägst risk användas.
 - e. i alla andra fall som kräver beslut⁸⁶ fatta sitt beslut baserat på den lägsta risken.
 - f. fastslå kontrollaktiviteter för att minska de identifierade riskerna (se avsnitt 6.7).
- 10. Det kan bli nödvändigt att upprepa vissa av stegen 5 till 9 innan övervakningsplanen och de tillhörande förfarandena slutligen skrivs ned. I synnerhet riskanalysen kommer att behöva uppdateras efter att kontrollaktiviteterna har fastslagits.
- 11. Den reglerade enheten kommer sedan att skriva övervakningsplanen (med hjälp av de mallar som tillhandahålls av kommissionen, en likvärdig mall från medlemsstaten eller ett för uppgiften speciellt avsett IT-system som tillhandahålls av kommissionen eller medlemsstaten) och de styrkande dokument som krävs (artikel 12.1):
 - g. resultatet av riskbedömningen (→ avsnitt 6.7), som visar att det angivna kontrollsystemet på lämpligt sätt begränsar de identifierade riskerna (krävs inte för enheter med låga utsläpp (→ kapitel 7)

⁸⁵ "Ackrediterat laboratorium" används här som kortform av "laboratorium som har ackrediterats enligt EN ISO/IEC 17025 för den analysmetod som krävs".

⁸⁶ Om t.ex. flera avdelningar kan hantera inhämtade data, så välj den lämpligaste med lägst antal felmöjligheter.

- h. ytterligare dokument som kan behöva bifogas (t.ex. beskrivning av den reglerade enheten, samt dataflödesdiagram och andra sorters diagram)
- i. de skriftliga förfaranden som övervakningsplanen hänvisar till – de måste tas fram men behöver inte bifogas till övervakningsplanen när den lämnas in till den behöriga myndigheten⁸⁷ (se avsnitt 6.6 om förfaranden).

Den reglerade enheten bör se till att alla versioner av övervakningsplanen, tillhörande dokument och förfaranden är tydligt och unikt identifierbara och att de senaste versionerna alltid används av all berörd personal. Det rekommenderas att redan från början ha ett väl fungerande dokumenthanteringssystem.

6.2 Att välja rätt nivå

Systemet för att definiera de miniminivåer som krävs fastställs i artiklarna 75h (frisläppta bränslemängder och beräkningsfaktorer) och 75i (täckningsfaktor). **Den övergripande regeln är att den reglerade enheten bör tillämpa den högsta nivå som definieras för varje parameter.** För större bränsleflöden inom reglerade enheter i kategori B är detta obligatoriskt. För andra bränsleflöden och mindre enheter utgör följande regler **undantagen från regeln**:

1. I stället för de högsta nivåerna ska reglerade enheter i kategori A tillämpa åtminstone de nivåer som anges i bilaga V till MRR för större bränsleflöden.
2. Oavsett den reglerade enhetens kategori är samma nivåer i bilaga V för beräkningsfaktorer tillämpliga för kommersiella standardbränslen⁸⁸ eller bränslen som uppfyller likvärdiga kriterier (→ avsnitt 4.2).
3. Om den reglerade enheten på ett för den behöriga myndigheten tillfredsställande sätt visar att tillämpningen av de nivåer som krävs enligt föregående punkter leder till orimliga kostnader (→ avsnitt 6.4) eller inte är tekniskt genomförbar (→ avsnitt 6.4), får den reglerade enheten för större bränsleflöden tillämpa en nivå som är högst två nivåer lägre. Nivå 1 är alltid den lägsta möjliga nivån.

Reglerade enheter förväntas också tillämpa nivåer som är lika med eller högre än nivå 1 för **bränsleflöden av ringa omfattning** där den kan uppnås "utan ytterligare ansträngning" (dvs. utan några betydande kostnader). För frisläppta bränslemängder innebär detta att fastställandet av bränslemängderna baseras på fakturor eller inköpsregister, såvida inte en definierad nivå kan uppnås utan ytterligare ansträngning. Den reglerade enheten ska beskriva denna metod i övervakningsplanen.

Om den behöriga myndigheten har tillåtit användning av emissionsfaktorer uttryckta som ton CO₂ per ton (eller Nm³) i stället för ton CO₂/TJ, får EVV fastställas med användning av konservativa skattningar i stället för nivåer. Den högsta nivå som inte innebär ytterligare ansträngningar bör dock tillämpas. Hela systemet för krav på val av nivå sammanfattas i tabell 7.

⁸⁷ Den behöriga myndigheten kan dock begära att få se kopior av förfaranden som en del av sin godkännandeprocess.

⁸⁸ I artikel 3.32 definieras "kommersiellt standardbränsle" som "kommersiella bränslen enligt internationell standard som uppvisar ett 95-procentigt konfidensintervall som inte överstiger 1 procent för det angivna effektiva värmevärde, inbegripet dieselolja, lätt eldningsolja, bensin, lampolja, fotogen, etan, propan, butan, flygfotogen (Jet A1 eller Jet A), jettbensin (Jet B) och flygbensin (AvGas)". Kommersiella standardbränslen anses vara lätta att övervaka.

Observera: Övervakningsplanen måste alltid återspegla den nivå som faktiskt tillämpas, inte den lägsta nivå som krävs. Den allmänna principen är också att reglerade enheter bör försöka förbättra sina övervakningssystem när så är möjligt.

Tabell 7: Sammanfattning av nivåkrav. Observera att detta endast är en förkortad översikt. Detaljinformation finns i den fullständiga texten i detta avsnitt.

Den reglerade enhetens kategori	Kategori av bränsleflöde	Erforderlig nivå (täckningsfaktor)	Minsta nivå som krävs (frisläppta bränslemängder och beräkningsfaktorer)	Beräkningsfaktorer för kommersiella standardbränslen eller bränslen som uppfyller likvärdiga kriterier (artikel 75k.2)
Kategori B (> 50 kton)	Större	<i>Högsta nivån eller medlemsstatens krav</i>	<i>Högsta nivån</i>	
	Ringa		<i>Konservativa skattningar om nivån inte kan uppnås utan ytterligare ansträngningar</i>	
Kategori A (≤ 50 kton)	Större		<i>Nivå i bilaga V (EF: 2a/2b)</i>	
	Ringa		<i>Konservativa skattningar om nivån inte kan uppnås utan ytterligare ansträngningar</i>	
Enhet med låga utsläpp (< 1 000 ton)	Större		<i>Nivå 1</i>	
	Ringa		<i>Konservativa skattningar om nivån inte kan uppnås utan ytterligare ansträngningar</i>	
Skäl för undantag från erforderliga nivåer		<i>Teknisk ogenomförbart (eller otillgängligt), orimliga kostnader eller förenklad osäkerhetsbedömning⁸⁹</i>	<i>Teknisk ogenomförbart eller orimliga kostnader</i>	

⁸⁹ Ytterligare möjliga undantag gäller för övergångsperioden 2024–2026 om ett standardvärde under 1 tillämpas, vilket diskuteras i avsnitt 5.4.2.

6.3 Kategorisering av reglerade enheter och bränsleflöden

Det är den grundläggande filosofin för MRV inom EU:s utsläppshandelssystem att de största utsläppskällorna ska övervakas mest noggrant, medan mindre ambitiösa metoder kan tillämpas på mindre utsläppskällor. Med denna metod tas hänsyn till kostnadseffektivitet, och orimliga ekonomiska och administrativa bördor undviks där nyttan av ytterligare ansträngningar endast skulle vara marginell.

Observera att de föreslagna ändringarna av artiklarna 75e och 75n i MRR har tagits i beaktande i detta avsnitt. De rör kategoriseringen av reglerade enheter (avsnitt 6.3.1 och 6.3.2 samt kapitel 7) och kategoriseringen av bränsleflöden (avsnitt 6.3.3), och föreskriver att de relevanta utsläppsgränserna för kategoriseringen ska förstås som utsläppen före tillämpningen av täckningsfaktorn.

6.3.1 Kategorier av reglerade enheter

I syfte att identifiera den nödvändiga "ambitionsnivån", dvs. de erforderliga nivåerna, för övervakning (detaljinformation finns i avsnitt 6.2), måste den reglerade enheten kategoriseras i enlighet med sina årliga genomsnittliga utsläpp (artikel 75e.2):

- Kategori A: årliga genomsnittliga utsläpp på högst 50 000 ton CO_{2(e)}
- Kategori B: årliga genomsnittliga utsläpp på mer än 50 000 ton CO_{2(e)}

Med "årliga genomsnittliga utsläpp" avses här de årliga genomsnittliga *verifierade* utsläppen för den föregående handelsperioden från 2031 och framåt. I den årliga rapporteringen ingår inte utsläpp från hållbar⁹⁰ biomassa (dvs. de är nollklassificerade). Men eftersom verifierade utsläpp ännu inte är tillgängliga (utan bara från och med 2026) ska den reglerade enheten använda en konservativ skattning för den första övervakningsplanen.

Är data om dessa verifierade årliga genomsnittliga utsläpp inte tillgängliga eller inte längre representativa, måste en konservativ skattning av de årliga genomsnittliga utsläppen göras för de beräknade utsläppen för de kommande fem åren. Från 2027 till 2030 baseras de årliga genomsnittliga utsläppen på de verifierade årliga genomsnittliga utsläppen under de två år som föregår rapporteringsperioden.

Enligt MRR behöver inte en enhet som överskrider något av de nämnda tröskelvärdena en gång på sex år ändra sin kategorisering. Exempelvis behöver en enhet i kategori A som släpper ut 51 000 ton CO₂ under endast ett år inte ändra sin kategori om den reglerade enheten visar för den behöriga myndigheten att dess utsläpp var lägre än 50 000 ton CO₂ under de fem föregående åren och inte kommer att överskridas igen under efterföljande rapporteringsperioder. Framför allt innebär detta också att de tillämpliga miniminivåerna inte ändras på grund av detta enda år med högre utsläpp, och att den reglerade enheten inte behöver lämna in en uppdaterad övervakningsplan för godkännande.

Förenklad!

⁹⁰ Det innebär att biomassan – om den används för förbränning – måste uppfylla de kriterier för hållbarhet och minskade växthusgasutsläpp som fastställs i RED II för att kunna "nollklassificeras". Mer information om biomassa finns i avsnitt 5.6.4.

6.3.2 Reglerad enhet med låga utsläpp

En reglerad enhet som i genomsnitt släpper ut mindre än 1 000 ton CO_{2(e)} per år kan klassificeras som ”reglerad enhet med låga utsläpp” i enlighet med artikel 75n i MRR. För dessa gäller särskilda förenklingar av MRV-systemet för att minska de administrativa kostnaderna (se kapitel 7).

Liksom för andra kategorier av reglerade enheter ska de årliga genomsnittliga utsläppen från och med 2031 fastställas som årliga genomsnittliga *verifierade* utsläpp för den föregående handelsperioden, med undantag för CO₂ från hållbar⁹⁰ biomassa. Från 2027 till 2030 baseras de årliga genomsnittliga utsläppen på de årliga genomsnittliga verifierade utsläppen under de två år som föregår rapporteringsperioden.

Är data om dessa genomsnittliga utsläpp inte tillgängliga, ska en konservativ skattning användas för de beräknade utsläppen för de kommande fem åren.

En specialsituation uppstår då om den reglerade enhetens utsläpp överstiger tröskelvärdet på 1 000 ton CO₂ per år. I så fall är det nödvändigt att revidera övervakningsplanen och lämna in en ny till den behöriga myndigheten, och då kan inte längre förenklingarna tillämpas. Enligt ordalydelsen i artikel 75n.6 tredje stycket får den reglerade enheten dock fortsätta som enhet med låga utsläpp, förutsatt att den kan visa för den behöriga myndigheten att tröskelvärdet på 1 000 ton CO₂ per år inte har överskridits under de föregående fem åren och inte kommer att överskridas igen. Således kan höga utsläpp under ett enda av sex år tillåtas, men om tröskelvärdet överskrids igen under något av de följande fem åren, kommer detta undantag inte längre att vara tillämpligt.

6.3.3 Identifiering och kategorisering av bränsleflöden

Identifieringen av bränsleflöden omfattar följande steg:

- uppdelning av de bränslen som frisläpps för konsumtion i bränsleflöden
- kategorisering av dessa bränsleflöden.

Uppdelning i bränsleflöden

Uppdelningen i bränsleflöden bör ta hänsyn till följande aspekter:

- Bränsleflöden kan endast vara bränslen som omfattas av artikel 3af i utsläppshandelsdirektivet. Där anges de bränslen som omfattas av artikel 2.1 i energiskattedirektivet eller någon annan produkt som är avsedd för användning, erbjuds för försäljning eller används som motorbränsle eller bränsle för uppvärmning enligt artikel 2.3 i energiskattedirektivet, inklusive för elproduktion (→ avsnitt 2.2).
- Bränslen för konsumtion kan frisläppas på olika sätt, såsom via rörledningar, lastbilar, sjöfart eller kombinationer av dessa, och mellanhänder (t.ex. ytterligare bränslehandlare utan eget skatteupplag).
- Vissa typer av slutkonsumenter identifieras genom sina CRF-kategorier (→ avsnitt 5.4.1), på den aggregeringsnivå som är tillgänglig och där det ger bättre insyn och verifierbarhet.
- Vilka metoder som används för att fastställa täckningsfaktorn (→ avsnitt 5.4.2) har betydelse.

Helst bör uppdelningen i bränsleflöden ske på en aggregeringsnivå som medger endast ett sätt att frisläppa bränslena, endast en metod för täckningsfaktorn (åtminstone endast en nivå) och CRF-kategorin. Det skulle i hög grad underlätta den behöriga myndighetens godkännande av övervakningsplanen och verifieringen av den årliga utsläppsrapporten, vilket skulle göra det lättare att upptäcka relaterade risker. De båda exemplen i slutet av detta avsnitt bör bidra till att illustrera detta tillvägagångssätt.

Kategorisering av bränsleflöden

Den reglerade enheten måste klassificera alla bränsleflöden och jämföra de motsvarande utsläppen med "summan av alla övervakade objekt".

Den reglerade enheten ska utföra följande moment:

- fastställa "summan av alla övervakade objekt" genom att summerna utsläppen ($CO_{2(e)}$) från alla bränsleflöden som är fastställda (se nedan). För denna beräkning ska CO_2 från fossila källor och "icke-hållbar⁹⁰ biomassa" beaktas.
- förteckna alla bränsleflöden sorterade i fallande ordning med avseende på utsläppsmängd.
- eventuellt välja ut bränsleflöden som den reglerade enheten önskar klassificera som "ringa" bränsleflöden, för att i förekommande fall tillämpa lägre övervakningskrav på dem. För detta måste de tröskelvärden som anges nedan uppnås.

Som **ringa bränsleflöden** får den reglerade enheten välja ut bränsleflöden som *tillsammans* motsvarar mindre än 1 000 ton fossil CO_2 per år. Alla andra bränsleflöden klassificeras som **större bränsleflöden**.

Förenklat!

Enligt MRR behöver inte en enhet som överskrider något av de nämnda tröskelvärdena en gång på sex år ändra sin klassificering. Det innebär att de tillämpliga miniminivåerna inte ändras på grund av detta enda år med högre utsläpp, och att den reglerade enheten inte behöver lämna in en uppdaterad övervakningsplan för godkännande.

Exempel 1: En leverantör av oljeprodukter förvarar två olika typer av bränslen i sitt skatteupplag. Den ena är dieselolja med 10 % biomassavätskor, avsedd för vägtransportsektorn, den andra är eldningsolja för byggnader. Merparten av bränslemängden överförs till bränslehandlare via rörledningar, medan små mängder av bränslet transporteras på lastbilar till bränslehandlare som främst är verksamma inom byggnadssektorn, och till drivmedelsstationer. Det kan därför vara mest användbart att identifiera fyra olika bränsleflöden:

1. dieselolja som via rörledningar frisläpps för konsumtion till bränslehandlare
2. eldningsolja som frisläpps för konsumtion via rörledningar till bränslehandlare
3. eldningsolja som via lastbilar frisläpps för konsumtion till bränslehandlare (främst verksamma inom byggnadssektorn);
4. dieselolja som via lastbilar transporteras till drivmedelsstationer.

Exempel 2: Kategorisering av bränsleflöden

En enhet levererar lätt eldningsolja och bensin på olika sätt till olika (mellanliggande) konsumenter och slutkonsumenter, och tillämpar olika nivåer för täckningsfaktorn.

Bränsleflöde	Utsläpp (före tillämpning av täckningsfaktorn) (ton CO ₂)	Medel för frisläppning	(Mellanliggande) konsument	Slutkonsumentsektor (CRF)	Täckningsfaktormetod	Täckningsfaktor
1. Lätt eldningsolja 1	50 000 (större)	Ledningsrör	Energiindustri (utanför ETS1)	1A1a	Nivå 2 (spårbarhetssystem)	1
2. Lätt eldningsolja 2	30 000 (större)	Ledningsrör	ETS1-anläggningar, energiindustri (kraftverk)	1A1a	Nivå 3 (ETS1-verifierad utsläppsrapport)	0
3. Bensin	25 000 (större)	Lastbil	Drivmedelsstationer	1A3b	Nivå 2 (spårbarhetssystem)	0,85
4. Lätt eldningsolja 3	5 000 (större)	Lastbil	ETS1-anläggningar, industri	1A2c	Nivå 3 (ETS1-verifierad utsläppsrapport)	0
5. Lätt eldningsolja 4	1 500 (större)	Lastbil	Industri	1A2	Nivå 2 (spårbarhetssystem)	1
6. Lätt eldningsolja 5	300 (ringa)	Lastbil	Okänt	1A	Nivå 1	1

6.4 Skäl för undantag

Enligt MRR tillåts undantag från de krävda nivåerna för frisläppta bränslemängder och alla faktorer om något av följande kan påvisas (→ se tabell 7):

- orimliga kostnader
- teknisk ogenomförbarhet
- följande skäl, men endast för täckningsfaktorn:
 - otillgängliga nivå 3-metoder
 - förenklad osäkerhetsbedömning (→ avsnitt 6.4.2)

Kostnadseffektivitet är ett viktigt begrepp för MRR. Det är i allmänhet möjligt för den reglerade enheten att få tillstånd från den behöriga myndigheten att avvika från ett specifikt krav i MRR (i synnerhet den erforderliga nivån), om en fullständig tillämpning av kravet skulle leda till **orimliga kostnader**. Därför krävs en tydlig definition av "orimliga kostnader". En sådan finns i artikel 75d i MRR. Såsom beskrivs i avsnitt 6.4.1 nedan baseras den på en kostnads-/nyttoanalys för det berörda kravet.

Förenklat!

Liknande undantag kan vara tillämpliga om en åtgärd **är tekniskt ogenomförbar**. Teknisk genomförbarhet är inte en fråga om kostnad/nytta, utan handlar om huruvida den reglerade enheten i praktiken över huvud taget kan uppfylla ett visst krav. Enligt artikel 75c i MRR ska en reglerad enhet lämna en motivering när den hävdar att något är tekniskt ogenomförbart. Denna motivering måste styrka att den reglerade enheten inte har de tekniska resurser som krävs för att uppfylla det specifika kravet inom den tid som krävs. Om detta kan påvisas skulle det vanligtvis också medföra orimliga kostnader.

6.4.1 Orimliga kostnader

Vid bedömningen av om kostnaderna för en viss åtgärd är rimliga ska kostnaderna jämföras med den nytta som åtgärden skulle resultera i. Kostnaderna anses orimliga om de överstiger nyttan (artikel 75d).

Kostnader: Det är den reglerade enhetens ansvar att göra en rimlig uppskattning av kostnaderna. Endast kostnader som är utöver dem som är tillämpliga för det alternativa scenariot bör beaktas. I MRR krävs också att kostnader för utrustning ska bedömas utifrån en avskrivningsperiod som är lämplig för utrustningens ekonomiska livslängd. Vid bedömningen ska således de årliga kostnaderna under livslängden beaktas, snarare än de totala utrustningskostnaderna. Vidare krävs i MRR att hänsyn ska tas till alla kostnader som uppstår för (slut)konsumenter. Det kan vara särskilt viktigt vid val av metod för täckningsfaktorn.

Om kostnaderna för eller nyttan med vissa förbättringsåtgärder påverkar mer än ett bränsleflöde (t.ex. tillämpning av en viss metod för täckningsfaktorn), kan kostnaderna och nyttan bedömas på aggregerad nivå, dvs. för alla berörda bränsleflöden tillsammans. Följaktligen innebär detta också att de absoluta finansiella minimitrösklar som anges i artikel 75d.5 gäller på aggregerad nivå.

Exempel 1: Ett gammalt mätinstrument ska bytas ut mot ett nytt. Det gamla instrumentet har tillåtit en osäkerhet på 3 %, vilket motsvarar nivå 2 (± 5 %) för frisläppta bränslemängder. (Nivådefinitioner finns i avsnitt 5.3.1). Eftersom den reglerade enheten ändå skulle behöva tillämpa en högre nivå, överväger den om ett bättre instrument skulle medföra orimliga kostnader. Instrument A kostar 40 000 euro och har en osäkerhet på 2,8 % (fortfarande nivå 2), instrument B kostar 70 000 euro, men gör det möjligt att uppnå en osäkerhet på 2,1 % (nivå 3, $\pm 2,5$ %). Baserat på en typisk ekonomisk livslängd för mätutrustningen anses en avskrivningsperiod på 8 år vara lämplig.

De kostnader som ska beaktas vid bedömningen av orimliga kostnader är 30 000 euro (dvs. skillnaden mellan de två mätarna) dividerat med 8 år, dvs. 3 750 euro (vilket är under det tröskelvärde som anges i artikel 75d.5, så kostnaden skulle inte vara orimlig). Ingen kostnad för arbetstid bör beaktas, eftersom samma arbetsbelastning antas bli nödvändig oavsett vilken typ av mätare som ska installeras. Samma underhållskostnader kan också antas som en approximation.

Exempel 2: Den reglerade enheten visar att ingen av nivå 3-metoderna är tillgängliga för att fastställa täckningsfaktorn (dvs. ingen fysisk/kemisk åtskillnad är möjlig, Euromarker är inte tillämpligt osv.). Därför undersöker den reglerade enheten möjligheten att fastställa en nivå 2-metod med spårbarhet som omfattar en egendeklaration från de direktanslutna slutkonsumenterna (dvs. de som enheten redan har ett direkt avtalsförhållande med) genom en uppdatering av befintliga villkor. Som alternativ överväger den reglerade enheten den indirekta metoden via korrelation mellan årliga belopp och CRF-kategorier.

Bedömningen av huruvida implementeringen av någon av dessa metoder skulle medföra orimliga kostnader sker genom att metoden jämförs med den alternativa metoden för nivå 1, som har standardvärdet 1. Det skulle innebära att alla slutkonsumenter som inte omfattas av bilaga III till utsläppshandelsdirektivet måste ansöka om ekonomisk ersättning⁹¹ för de uppkomna koldioxidkostnader som överförs.

De kostnader som ska beaktas kommer därför att omfatta den reglerade enhetens egna extrakostnader (investeringar i it-programvara, undersökningar för korrelationen, personalkostnader osv.). Men utöver detta bör bedömningen också ta hänsyn till den administrativa börda som uppstår (t.ex. för att betala en avgift för "bränslekort") eller besparas av slutkonsumenterna för att de inte ska behöva ansöka om ekonomisk ersättning (nivå 1) utan bara behöva godkänna de uppdaterade villkoren (genom spårbarhetssystemet) eller inte vidta någon åtgärd alls (indirekta metoder). För detta ändamål skulle motsvarande sparade kostnader (t.ex. baserat på årlig tidsbesparing multiplicerad med de genomsnittliga personalkostnader som antas för det specifika landet) dras av från den reglerade enhetens egna kostnader för att få fram de totala kostnader som ska jämföras med den nytta som beräknas nedan.

⁹¹ Ekonomisk ersättning innebär att konsumenter som inte omfattas av ETS2 kommer att behöva begära återbetalning av otillbörliga koldioxidkostnader som överförs till dem. Motsvarande regler kommer att utarbetas i en separat rättsakt.

Nytta: Eftersom nyttan med t.ex. mer exakt mätning är svår att uttrycka i ekonomiska termer, ska ett antagande göras enligt MRR. Nyttan anses vara proportionell mot ett antal utsläppsrätter i samma storleksordning som den minskade osäkerheten. För att göra denna skattning oberoende av dagliga prisfluktuationer krävs i MRR (artikel 75d.1) att ett konstant utsläppsrättspris på 60 euro tillämpas. För att fastställa den antagna nyttan ska detta utsläppsrättspris multipliceras med en "förbättringsfaktor", som är förbättringen av osäkerheten multiplicerad med de årliga genomsnittliga utsläpp som orsakats av respektive bränsleflöde under de tre senaste åren. Förbättringen av osäkerheten är skillnaden mellan den osäkerhet som för närvarande uppnås⁹² och osäkerhetströskeln för den nivå som skulle uppnås efter förbättringen.

Om ingen direkt förbättring av noggrannheten i utsläppsdata uppnås, är förbättringsfaktorn alltid 1 %. I artikel 75d.4 anges några sådana förbättringar, t.ex. tillämpning av en högre nivå för täckningsfaktorn, byte från standardvärden till analyser, ökning av antalet analyserade prover samt förbättring av dataflödet och kontrollsystemet.

Observera den **lägsta tröskel** som anges i MRR: Ackumulerade förbättringskostnader under 4 000 euro per år anses alltid vara rimliga, utan bedömning av nyttan. För reglerade enheter med låga utsläpp (→ avsnitt 6.3.2) är detta tröskelvärde endast 1 000 euro.

Det ovanstående kan sammanfattas med hjälp av en formel, där kostnaderna anses vara rimliga om

$$K < P \cdot GUt \cdot FF$$

$$K < P \cdot GUt \cdot (O_{akt} - O_{ny\ nivå}) \quad (9)$$

där

K.....Kostnader [euro/år]

P.....Specificerat pris på utsläppsrätter = 60 euro / ton CO_{2(e)}

GUt.....Genomsnittliga utsläpp från relaterade bränsleflöden under de tre senaste åren [ton CO_{2(e)} / år]

FF.....Förbättringsfaktor (*O_{akt}* - *O_{ny nivå}*, där så är tillämpligt, eller 1 %)

O_{akt}Aktuell osäkerhet (faktisk osäkerhet, inte nivåtröskeln) [%]

O_{ny nivå}Osäkerhetströskel för den nya nivå som kan uppnås [%]

Exempel 3: För det byte av mätare som beskrivs ovan är nyttan av "förbättring" för instrument A noll, eftersom det endast är ett byte som bibehåller den nuvarande nivån. Det kan inte vara orimligt, eftersom den reglerade enheten inte kan drivas utan åtminstone detta instrument.

För instrument B kan nivå 3 (tröskelvärde för osäkerhet = 2,5 %) uppnås. Osäkerhetsförbättringen blir alltså *O_{akt}* - *O_{ny nivå}* = 2,8 % - 2,5 % = 0,3 %.

De årliga genomsnittliga utsläppen är *GUt* = 120 000 ton CO₂/år. Den förmodade nyttan är därför 0,3 % · 120 000 · 60 euro = 21 600 euro. Detta är högre än de förmodade kostnaderna (se ovan). Det är därför inte orimligt att kräva att instrument B installeras.

⁹² Observera att det är den "verkliga" osäkerheten som avses här, inte osäkerhetströskeln för nivån.

Exempel 4: Med samma situation som i exemplet ovan, vid bedömning av nyttan av att uppnå en högre nivå för någon av beräkningsfaktorerna eller täckningsfaktorn, skulle det motsvara $1\% \cdot 120\,000 \cdot 60 \text{ euro} = 72\,000 \text{ euro}$.

Observera: För rapportering av historiska utsläpp 2024 (dvs. den rapport som ska lämnas in senast den 30 april 2025) får medlemsstaterna ge reglerade enheter dispens från att motivera att en specifik övervakningsmetod skulle medföra orimliga kostnader (artikel 75d.1).

Förenklad!

Ytterligare vägledning⁹³ finns i materialet från utbildningar om orimliga kostnader, vilket publicerats på MRVA-webbplatsen för generaldirektoratet för klimatpolitik (https://ec.europa.eu/clima/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/monitoring-reporting-and-verification-eu-ets-emissions_en). Där kan man också ladda ned ett Excel-baserat verktyg för att fastställa orimliga kostnader.

6.4.2 Förenklad osäkerhetsbedömning för täckningsfaktorn

För frisläppta bränslemängder och beräkningsfaktorer är undantag från erforderliga nivåer (→ tabell 7) möjliga endast om teknisk ogenomförbarhet eller orimliga kostnader (→ avsnitt 6.4.1) kan påvisas. När det gäller täckningsfaktorn (→ avsnitt 5.4) medges även undantag från att tillämpa den erforderliga nivån om den reglerade enheten kan visa att en metod på lägre nivå leder till en mer exakt identifiering av slutkonsumenternas CRF-kategorier, baserat på en förenklad osäkerhetsbedömning.

I en sådan osäkerhetsbedömning beaktas de faktorer som diskuteras i avsnitt 6.5 nedan. Den är dock förenklad i den meningen att icke kvantifierbara element också kan beaktas när kvantifierbara skattningar inte är tillgängliga. Exempelvis vid en studie för att fastställa korrelationen mellan slutkonsumenternas säsongsmässiga konsumtionsprofil och hur de täcker CRF-kategorierna, som anges i bilaga III till direktivet (täckningsfaktormetoden "indirekta metoder"), kan resultatet innehålla kvantifierade skattningar av andelen slutkonsumenter som felaktigt identifieras som berörda av ETS2, och vice versa, felaktigt identifieras som oberörda av ETS2. I många andra fall kanske sådana kvantifierade skattningar inte är tillgängliga, t.ex. andelen användare som inte omfattas av bilaga III som en del av täckningsfaktormetoden "fysisk åtskillnad". För sådana fall införs i MRR begreppet "förenklad" osäkerhetsbedömning. Denna term kan förstås som att reglerade enheter tar hänsyn till de viktigaste begreppen, men ändå använder alla källor till rimlig information (t.ex. litteraturkällor) för att visa att en viss metod på lägre nivå kan leda till en mer noggrann identifiering av slutkonsumenter.

Övergångsvisa förenklingar för 2024–2026:

Som nämndes i avsnitt 5.4.2 innehåller MRR en övergångsbestämmelse för 2024–2026 om undantag genom att användning av en standardtäckningsfaktor som är lägre än 1 tillåts, om den reglerade enheten kan visa att detta leder till ett mer noggrant fastställande av utsläpp.

⁹³ Dokumentet är skrivet för ETS1-anläggningar, men begreppen är lika tillämpliga på reglerade enheter.

6.5 Osäkerhetsbedömning

6.5.1 Grundprinciper

En grundläggande fråga om kvaliteten på MRV-systemet i ett system för handel med utsläppsrätter skulle kunna lyda: "Hur bra är dessa data?" eller snarare "Kan vi lita på de mätningar som dessa utsläppsdata baseras på?" För fastställande av kvaliteten på mätningar använder internationella standarder parametern "osäkerhet". Det begreppet behöver förklaras lite närmare.

Det finns olika termer som ofta används på ett liknande sätt som osäkerhet. Men de är inte synonyma, utan har sina egna definierade betydelser (se illustration i figur 7):

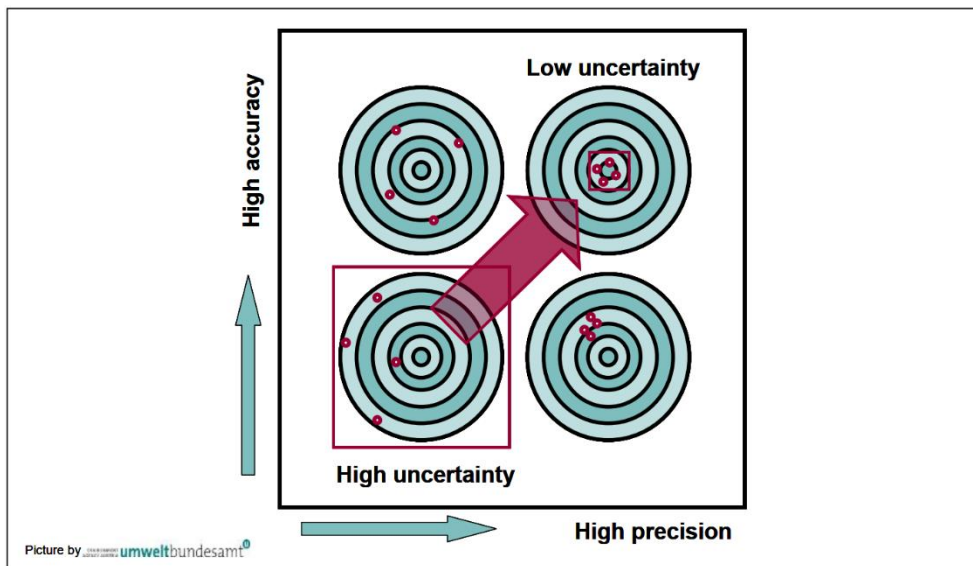
- **Noggrannhet:** Hur väl ett uppmätt värde stämmer överens med det verkliga värdet för en storhet. Om en mätning är noggrann ligger genomsnittet av mätresultaten nära det "sanna" värdet (vilket t.ex. kan vara det nominella värdet för ett certifierat standardmaterial⁹⁴). Om en mätning inte är noggrann kan det ibland bero på ett systemfel. Ofta kan det åtgärdas genom kalibrering och justering av instrumenten.
- **Precision:** Hur nära resultaten ligger varandra vid upprepade mätningar av samma storhet under samma förhållanden, dvs. när samma sak mäts flera gånger. Detta kvantifieras ofta som standardavvikelsen för värdena runt genomsnittet. Den är en indikation på att alla mätningar innehåller en viss grad av slumpmässiga fel, som kan minskas men inte helt elimineras.
- **Osäkerhet⁹⁵:** Det intervall inom vilket det sanna värdet förväntas ligga, med en viss konfidensnivå. Det är det övergripande begreppet, som kombinerar precision och förmodad noggrannhet. Som framgår av figur 7 kan mätningar vara noggranna men oprecisa, eller vice versa. Idealt är de precisa *och* noggranna.

Ett laboratorium som utvärderar och optimerar sina metoder har vanligtvis ett intresse av att skilja mellan noggrannhet och precision, eftersom det leder till identifiering av fel och misstag. Olika orsaker till fel kan påvisas, t.ex. behov av underhåll eller kalibrering av instrument, eller bättre utbildning av personal. Men slutanvändaren av mätresultatet (för ETS är detta den reglerade enheten och den behöriga myndigheten) vill bara veta hur stort det intervall är (uppmätt medelvärde \pm osäkerhet) inom vilket det sanna värdet förmodligen finns.

I EU:s utsläppshandelssystem anges endast ett värde för utsläppen i den årliga utsläppsrapporten. Endast ett värde anges i tabellen över kontrollerade utsläpp i registret. Den reglerade enheten kan inte överlämna " $N \pm x \%$ " utsläppsrätter, utan endast det exakta värdet N . Det är därför tydligt att det ligger i allas intresse att kvantifiera och minska osäkerheten " x " så långt som möjligt. Det är anledningen till att övervakningsplanen måste godkännas av den behöriga myndigheten och att reglerade enheter måste visa att de uppnår specifika nivåer, som är relaterade till tillåtna osäkerheter.

⁹⁴ Även ett standardmaterial, som t.ex. en kopia av kilogramprototypen, har en osäkerhet som beror på produktionsprocessen. Vanligtvis är denna osäkerhet liten jämfört med de osäkerheter som senare uppstår vid användningen.

⁹⁵ I artikel 3.6 i MRR definieras: "osäkerhet" som "en parameter, kopplad till resultatet av fastställandet av en storhet, som beskriver spridningen av de värden som rimligen kan tillskrivas denna storhet, inbegripet effekterna av både systematiska och slumpmässiga faktorer; osäkerheten uttrycks i procent och beskriver ett konfidensintervall runt medelvärdet som omfattar 95 procent av de värden som fås fram med beaktande av varje asymmetri i fördelningen av värden."

Figur 7: Illustration av begreppen noggrannhet, precision och osäkerhet. Mittcirkeln representerar det förmodade sanna värdet, medan "träffarna" representerar mätresultaten.

Ytterligare vägledning⁹⁶ finns på MRVA-webbplatsen för generaldirektoratet för klimatpolitik (https://ec.europa.eu/clima/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/monitoring-reporting-and-verification-eu-ets-emissions_en):

- vägledningsdokument nr 4 ("Guidance on Uncertainty Assessment") och nr 4a ("Exemplar Uncertainty Assessment")
- material från utbildningar om osäkerhetsbedömning
- Excel-baserat verktyg för bedömning av osäkerheter.

6.5.2 Allmänna krav

Som framgår av avsnitt 5.3.1 uttrycks nivåerna för frisläppta bränslemängder med hjälp av en angiven "största tillåtna osäkerhet under en rapporteringsperiod". När den reglerade enheten lämnar in en ny eller uppdaterad övervakningsplan, måste den visa att dess övervakningsmetod (i synnerhet de mätinstrument som används) överensstämmer med dessa osäkerhetsnivåer.

6.5.2.1 Förenklningar för enheter enligt energiskatte-/punktskattedirektivet

Enligt artikel 75j.3 i MRR krävs det inte någon bedömning av osäkerheten om samtliga nde villkor är uppfyllda:

- Den reglerade enheten är samma enhet som har rapporteringskyldigheter enligt energiskatte-/punktskattedirektivet.
- Den reglerade enheten använder mätmetoderna enligt energiskatte-/punktskattedirektivet, alltså även de som används av bränslehandelspartner, inklusive nätoperatörer (t.ex. systemansvariga för distributionssystem för naturgas).

⁹⁶ Dokumentet är skrivet för ETS1-anläggningar, men begreppen är lika tillämpliga på reglerade enheter.

Förenklat!

- De mätmetoder som avses i punkten ovan är föremål för nationell lagstadgad metrologisk kontroll (uppfylls i de flesta fall för alla kommersiella transaktioner).

Om så är fallet, sannolikt i de flesta fall för naturgas, flytande bränslen och delar av kolmarknaden, behövs ingen ytterligare bedömning, så den reglerade enheten kan anta att de högsta nivåerna är uppnådda (såsom redan diskuterats i avsnitt 5.3). Därför är de följande underavsnitten, som rör osäkerhetsbedömningen, inte relevanta.

6.5.2.2 Enheter eller metoder som inte omfattas av energiskatte-/punktskattedirektivet

I återstående fall för fastställande av mängden frisläppt bränsle ska bedömningen omfatta (artikel 75j.2 genom hänvisning till artikel 28⁹⁷ och artikel 29):

- den specificerade osäkerheten hos de mätinstrument som används
- den osäkerhet som är förknippad med kalibreringen
- eventuell ytterligare osäkerhet kopplad till hur mätinstrumenten används i praktiken
- i förekommande fall påverkan från den osäkerhet som är förknippad med fastställandet av lager vid årets början/slut.

Förenklat!

För dessa fall innehåller MRR emellertid också bestämmelser som i hög grad förenklar osäkerhetsbedömningen (→ avsnitt 6.5.2.3 och 6.5.2.4)

För en reglerad enhet med låga utsläpp (→ kapitel 7) förenklas denna bedömning ytterligare. En sådan enhet kan fastställa mängden frisläppt bränsle genom att använda tillgängliga och dokumenterade inköpsregister och uppskattade lagerförändringar, utan någon ytterligare bedömning av överensstämmelse med någon nivå. Sådana reglerade enheter finns vanligtvis på kolmarknaden och bland de småskaliga aktörerna på marknaden för flytande bränslen.

6.5.2.3 Förenkling baserad på kalibreringsresultat

Enligt MRR (artikel 28.2) får den reglerade enheten använda "största tillåtna fel vid drift"⁹⁸ som anges för instrumentet som övergripande osäkerhet, förutsatt att mätinstrumenten är installerade i en miljö som är lämplig för deras användningsspecifikationer. Om det inte finns någon tillgänglig information om största tillåtna fel vid drift, eller om den reglerade enheten kan uppnå bättre värden än standardvärdena, får den osäkerhet som erhålls genom kalibrering användas, multiplicerad med en konservativ justeringsfaktor för att ta hänsyn till den större osäkerheten när instrumentet är i drift.

Förenklat!

⁹⁷ Med undantag av artikel 28.2 andra stycket andra meningen och tredje stycket.

⁹⁸ Det största tillåtna felet vid drift är betydligt större än det största tillåtna felet för det nya instrumentet. Det största tillåtna felet vid drift uttrycks ofta som en faktor multiplicerad med det största tillåtna felet för det nya instrumentet.

Informationskällan för största tillåtna fel vid drift och de lämpliga användnings-specifikationerna anges inte i MRR, vilket lämnar ett visst utrymme för flexibilitet. Det kan antas att lämpliga källor är tillverkarens specifikationer, specifikationer från lagstadgad metrologisk kontroll och även vägledningsdokument såsom kommissionens vägledning.

6.5.2.4 Förlitande på nationell lagstadgad metrologisk kontroll

Den andra förenklingen som tillåts enligt MRR förenklar ännu mer i praktiken: Om den reglerade enheten på ett tillfredsställande sätt visar för den behöriga myndigheten att ett mätinstrument är föremål för nationell lagstadgad metrologisk kontroll, kan det största tillåtna felet (vid drift) enligt lagstiftningen om metrologisk kontroll betraktas som osäkerhet, utan att ytterligare bevis behöver tillhandahållas⁹⁹.

Förenklat!

6.6 Förfaranden och övervakningsplanen

Övervakningsplanen bör säkerställa att den reglerade enheten utför alla övervakningsaktiviteter konsekvent under årens lopp, som en kokbok. För att förhindra ofullständighet eller godtyckliga ändringar från den reglerade enhetens sida krävs den behöriga myndighetens godkännande. Det finns dock alltid inslag i övervakningsaktiviteterna som inte är absolut nödvändiga eller som kan ändras ofta.

MRR är ett användbart verktyg för sådana situationer: Sådana övervakningsaktiviteter kan (eller till och med ska) läggas in i "skriftliga förfaranden"¹⁰⁰, som ska nämnas och beskrivas kortfattat i övervakningsplanen, men de anses inte ingå i det dokumentet. Dessa förfaranden är nära kopplade till, men alltså inte en del av, övervakningsplanen. De måste bara beskrivas i övervakningsplanen i tillräcklig detalj för att den behöriga myndigheten ska kunna förstå innehållet i förfarandet och rimligen kunna anta att den fullständiga dokumentationen av förfarandet upprätthålls och implementeras av den reglerade enheten. Förfarandet i sin helhet tillställs den behöriga myndigheten först på begäran. Den reglerade enheten ska också göra förfaranden tillgängliga för verifieringsändamål (artikel 12.2)¹⁰¹. Följaktligen har den reglerade enheten fullt ansvar för förfarandet. Därmed finns flexibilitet att göra ändringar i förfarandet närhelst så behövs, utan att det krävs en uppdatering av övervakningsplanen, så länge som förfarandets innehåll stämmer med beskrivningen i övervakningsplanen.

Observera att dessa förfaranden inte behöver vara särskilda förfaranden för efterlevnad av ETS2; de kan vara ytterligare avsnitt eller textpartier i befintliga förfaranden som används för andra ändamål. Exempelvis kan en reglerad enhet redan ha kontrollförfaranden för kvalitetsstyrning av mätinstrument, så för ETS2-ändamål kan dessa uppdateras med eventuellt ytterligare material som behövs för ETS2-efterlevnad.

MRR innehåller flera element som standardmässigt förväntas ingå i skriftliga förfaranden, såsom

- hantering av all berörd personals ansvarsområden och behörighet

⁹⁹ Filosofin bakom detta tillvägagångssätt är att kontrollen inte utövas av den behöriga myndighet som ansvarar för EU:s utsläppshandelssystem, utan av en annan myndighet som ansvarar för de metrologiska kontrollfrågorna. På så sätt undviks dubbelreglering, och administrationen minskar.

¹⁰⁰ Artikel 11.1 andra stycket: "Övervakningsplanen ska kompletteras med skriftliga förfaranden som verksamhetsutövaren eller luftfartygsoperatören fastställer, dokumenterar, genomför och upprätthåller för verksamhet inom ramen för övervakningsplanen, beroende på vad som är lämpligt."

¹⁰¹ I artikel 75b anges att artikel 12.2 är lika tillämplig på ETS2.

- dataflöde och kontrollförfaranden (→ avsnitt 6.7)
- åtgärder för kvalitetssäkring
- skattningsmetod(er) för ersättningsdata där dataluckor har konstaterats
- regelbunden översyn av övervakningsplanens lämplighet (inklusive osäkerhetsbedömning i förekommande fall)
- en provtagningsplan¹⁰², om så är tillämpligt (→ se avsnitt 5.5.2), och i förekommande fall ett förfarande för revidering av provtagningsplanen
- förfaranden för analysmetoder, i förekommande fall
- förfarande för påvisande av likvärdighet med ackreditering av laboratorier enligt EN ISO/IEC 17025, om så är relevant.

Vidare anges i MRR hur förfarandet ska beskrivas i övervakningsplanen. Observera att förfarandena vanligtvis blir enkla och okomplicerade för enkla reglerade enheter. Om förfarandet är enkelt kan det vara lämpligt att använda dess text direkt som den "beskrivning" som behövs i övervakningsplanen.

I tabell 8 och tabell 9 beskrivs den information som ska placeras i övervakningsplanen för varje förfarande (artikel 12.2), och exempel ges för olika förfaranden.

¹⁰² Innehållande information om metoderna för beredning av prover, inklusive information om ansvarsområden, platser, intervall och kvantiteter samt metoder för lagring och transport av prover (artikel 33).

Tabell 8: Exempel beträffande personaladministration: beskrivningar av ett skriftligt förfarande enligt vad som krävs i övervakningsplanen.

Punkt enligt artikel 12.2	Möjligt innehåll (exempel)
Förfarandets titel	Personaladministration för ETS
Referens för identifiering av förfarandet, vilken ska kunna spåras och verifieras	ETS 01-P
Tjänst eller avdelning som ansvarar för implementeringen av förfarandet och för de uppgifter som genereras i eller förvaltas av förfarandet (om olika)	Biträdande enhetschef för hälso-, säkerhets-, miljö- och kvalitetsfrågor
Kortfattad beskrivning av förfarandet ¹⁰³	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarig person har en förteckning över personal som arbetar med ETS-datahantering. • Ansvarig person håller minst ett möte per år med varje berörd person, minst fyra möten med nyckelpersoner enligt i bilagan till förfarandet. Syfte: fastställa utbildningsbehov. • Ansvarig person hanterar intern och extern utbildning enligt identifierade behov.
Placering av relevant redovisning och information	På papper: Kansli för hälso-, säkerhets-, miljö- och kvalitetsfrågor, hylla 27/9, mapp med beteckningen "ETS 01-P". Elektroniskt: "P:\ETS_MR\adm\ETS_01-P.xls"
Namnet på det it-system som används, om tillämpligt	– (normala nätverksenheter)
Förteckning över EN-standarder eller andra standarder som eventuellt tillämpas	–

¹⁰³ Denna beskrivning måste vara tillräckligt tydlig för att den reglerade enheten, den behöriga myndigheten och kontrollören ska kunna förstå de väsentliga parametrarna och de utförda åtgärderna.

Tabell 9: Exempel beträffande kvalitetsstyrning: en beskrivning av ett skriftligt förfarande i övervakningsplanen. Den reglerade enheten i exemplet förefaller vara ganska komplex.

Punkt enligt artikel 12.2	Möjligt innehåll (exempel)
Förfarandets titel	Kvalitetsstyrning för ETS-instrument
Referens för identifiering av förfarandet, vilken ska kunna spåras och verifieras	KS 27-ETS
Tjänst eller avdelning som ansvarar för implementeringen av förfarandet och för de uppgifter som genereras i eller förvaltas av förfarandet (om olika)	Instrumentingenjör / Affärsenhet 2
Kortfattad beskrivning av förfarandet	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarig person har ett schema med lämpliga kalibrerings- och underhållsintervall för alla instrument som anges i tabell X.9 i övervakningsplanen • Ansvarig person kontrollerar varje vecka vilka kvalitetsstyrningsaktiviteter som krävs under de kommande fyra veckorna enligt schemat. I förekommande fall reserverar personen de resurser som krävs för dessa uppgifter vid de veckovisa mötena med platschefen. • Ansvarig person anlitar vid behov externa experter (kalibreringsinstitut). • Ansvarig person säkerställer att de uppgifter som rör kvalitetsstyrning utförs på överenskomna datum. • Ansvarig person för register över kvalitetsstyrningsaktiviteterna ovan. • Ansvarig person rapporterar tillbaka till platschefen om de korrigerande åtgärder som krävs. • Korrigerande åtgärder hanteras enligt förfarandet KS 28-ETS.
Placering av relevant redovisning och information	<p>På papper: Kansli HS3/27, hylla 3, mapp med beteckningen "KS 27-ETS-nnnn". (nnnn=år)</p> <p>Elektroniskt: "Z:\ETS_MR\KS\kalibr_log.pst"</p>
Namnet på det it-system som används, om tillämpligt	Verktuget XYZ för tillgångsförvaltning, används även för att lagra dokument som bilagor i kronologisk ordning
Förteckning över EN-standarder eller andra standarder som eventuellt tillämpas	I instrumentförteckningen (dokument ETS-Instr-A1.xls) anges de tillämpliga standarderna. Det dokumentet görs tillgängligt för den behöriga myndigheten och kontrollören på begäran.

6.7 Dataflöde och kontrollsystem

Övervakning av utsläppsdata är mer än att bara läsa av instrument eller utföra kemiska analyser. Det är av yttersta vikt att se till att data tas fram, samlas in, bearbetas och lagras på ett kontrollerat sätt. Därför måste den reglerade enheten specificera instruktioner för "vem som tar data varifrån och gör vad med dessa data". Dessa "dataflödesaktiviteter" (artikel 58) utgör en del av övervakningsplanen (eller fastställs i skriftliga förfaranden, där så är lämpligt (se avsnitt 6.6)). Ett dataflödesdiagram är ofta ett användbart verktyg för att analysera och/eller upprätta dataflödesförfaranden. Exempel på dataflödesaktiviteter är att läsa av instrument; ta prover, sända dem till laboratoriet och ta emot resultaten; omvandla och aggregera data; beräkna utsläppen med hjälp av olika parametrar; lagra all relevant information för senare användning.

Eftersom människor (och ofta olika informationstekniksystem) är inblandade kan misstag i dessa aktiviteter förväntas. Enligt MRR krävs därför att den reglerade enheten inrättar ett effektivt kontrollsystem (artikel 59). Det består av två delar:

- riskbedömning
- kontrollverksamhet för att minska de identifierade riskerna.

"Risk" är en parameter som inbegriper både sannolikheten för en incident och dess konsekvenser. Vad gäller övervakning av utsläpp avser risken sannolikheten för att en felaktig uppgift (utelämnande, oriktiga uppgifter eller fel) lämnas, och dess inverkan avseende den slutliga årliga utsläppssiffran.

När den reglerade enheten genomför en riskbedömning analyserar den, för varje punkt i sitt dataflöde för övervakning av utsläpp, om det kan finnas en risk för felaktigheter. Vanligtvis uttrycks denna risk med kvalitativa parametrar (låg, medelhög, hög) snarare än genom försök att ange exakta siffror. Man bedömer också potentiella orsaker till felaktigheter (t.ex. papperskopior som överförs från en avdelning till en annan, där förseningar kan uppstå, eller där kopieringsfel kan uppstå) och identifierar vilka åtgärder som kan minska de identifierade riskerna, t.ex. att skicka data elektroniskt och förvara en papperskopia på den första avdelningen, att söka efter dubbelregistreringar eller dataluckor i kalkylblad, att validera eller låta en oberoende person dubbelkontrollera ("fyra ögon-principen").

Åtgärder som identifierats för att minska riskerna vidtas. Riskbedömningen upprepas sedan med de nya (minskade) riskerna, tills den reglerade enheten anser att de återstående riskerna är tillräckligt låga för att upprätta en årlig utsläppsrapport som är fri från väsentliga felaktigheter¹⁰⁴.

Kontrollverksamheten fastställs i skriftliga förfaranden och hänvisas till i övervakningsplanen. Resultaten av riskbedömningen (med beaktande av kontrollverksamheten) lämnas in som styrkande dokumentation till den behöriga myndigheten när den reglerade enheten begär godkännande av övervakningsplanen (artikel 75b.2).

¹⁰⁴ Den reglerade enheten bör sträva efter att producera "felfria" utsläppsrapporter (artikel 7: Reglerade enheter "ska genom tillbörlig aktsamhet säkerställa att beräkningar och mätningar av utsläpp har högsta nåbara noggrannhet"). Verifiering kan dock inte ge hundra procentig säkerhet. I stället syftar verifieringen till att med rimlig säkerhetsnivå fastslå att rapporten är fri från väsentliga felaktigheter. Mer information finns i relevant vägledningsdokument till förordningen om ackreditering och verifiering (se avsnitt 1.3).

Reglerade enheter är skyldiga att ta fram och upprätthålla skriftliga förfaranden för kontrollverksamhet avseende åtminstone (artikel 59.3)

- (a) kvalitetssäkring av mätutrustningen
- (b) kvalitetssäkring av de it-system som används för dataflödesaktiviteter, inklusive datorteknik för processtyrning
- (c) uppdelning av funktioner i dataflödesaktiviteterna och kontrollverksamheten samt hantering av nödvändig behörighet
- (d) intern granskning och validering av data
- (e) korrigeringar och korrigerande åtgärder
- (f) kontroll av processer som lagts ut på entreprenad
- (g) redovisning och dokumentation samt hantering av dokumentversioner.

Förenklat!

Reglerade enheter med låga utsläpp: Genom artikel 75n.2 undantas enheter med låga utsläpp (→ avsnitt 6.3.2 och kapitel 7) från skyldigheten att lämna in en riskbedömning när de skickar övervakningsplanen för godkännande av den behöriga myndigheten. Det kommer dock fortfarande att vara användbart att utföra en riskbedömning för egna syften. Det har fördelen att risken minskar för under-rapportering, överlämnande av för få utsläppsrätter med påföljande sanktioner, och även överrapportering och överlämnande av för många utsläppsrätter. Det underlättar också för kontrollören att visa att den reglerade enheten har ordentlig intern kontroll över sitt system för övervakning av utsläpp.

Observera att särskilda dokument¹⁰⁵ med mer detaljerad information om dataflödesverksamhet och kontrollsystem (inklusive riskbedömning) har publicerats (vägledningsdokument nr 6 och 6a, verktyg för verksamhetsutövarnas riskbedömning; se hänvisning i avsnitt 1.3).

6.8 Att hålla övervakningsplanen uppdaterad

Övervakningsplanen måste alltid motsvara den reglerade enhetens aktuella beskaffenhet och funktion. Om den praktiska situationen hos den reglerade enheten ändras, t.ex. på grund av förändringar i teknik, processer, bränslen, sätt på vilka bränslena frisläpps för konsumtion, metoder för täckningsfaktorn, mätutrustning, it-system eller fördelning av personalens uppgifter (när dessa förändringar är relevanta för övervakningen av utsläpp), måste övervakningsmetoden uppdateras (artikel 14)¹⁰⁶. Beroende på ändringarnas art kan en av följande situationer uppstå:

¹⁰⁵ Dokumentet är skrivet för ETS1-anläggningar, men begreppen är lika tillämpliga på reglerade enheter.

¹⁰⁶ I artikel 75b.3 anges de situationer där en uppdatering av övervakningsplanen är obligatorisk:

- (a) *Ändringar av den reglerade enhetens kategori om en sådan ändring kräver en förändring av övervakningsmetoden eller leder till en förändring av den tillämpliga väsentlighetsnivån enligt artikel 23 i genomförandeförordning (EU) 2018/2067.*
- (b) *Med avvikelse från artikel 75n, ändringar av om en reglerad enhet anses vara en "reglerad enhet med låga utsläpp".*
- (c) *En ändring av den tillämpade nivån.*
- (d) *Införande av nya bränsleflöden.*
- (e) *En ändring av kategoriseringen av bränsleflöden – mellan bränsleflöden av större eller ringa omfattning – om en sådan ändring kräver en förändring av övervakningsmetoden.*
- (f) *En ändring av standardvärdet för en beräkningsfaktor, om värdet ska fastställas i övervakningsplanen.*
- (g) *En ändring av standardvärdet för täckningsfaktorn.*
- (h) *Införandet av nya metoder eller ändringar av befintliga metoder för provtagning, analys eller kalibrering, om detta har en direkt inverkan på utsläppsuppgifternas noggrannhet.*

- Om någon del av själva övervakningsplan behöver uppdateras kan ett av följande gälla:
 - Ändringen av övervakningsplan är betydande. Detta diskuteras i avsnitt 6.8.1. I tveksamma fall måste den reglerade enheten anta att ändringen är betydande.
 - Ändringen av övervakningsplan är inte betydande. Det förfarande som beskrivs i avsnitt 6.8.2 gäller.
- En del av ett skriftligt förfarande ska uppdateras. Om det inte påverkar beskrivningen av förfarandet i övervakningsplanen kan den reglerade enheten genomföra uppdateringen på eget ansvar utan att underrätta den behöriga myndigheten.

Samma situationer kan uppstå som en följd av kravet att kontinuerligt förbättra övervakningsmetoden (se avsnitt 6.9).

I artikel 16.3 i MRR definieras också krav på att logga alla uppdateringar av övervakningsplanen, så att det finns en fullständig historik över dessa uppdateringar. Det möjliggör helt transparent verifieringskedja, även för kontrollörens syften.

För detta ändamål anses bästa praxis vara att den reglerade enheten använder en "loggbok", där alla icke-betydande ändringar av övervakningsplanen och förfarandena registreras, liksom alla versioner av inlämnade och godkända övervakningsplaner. Det måste kompletteras med ett skriftligt förfarande för regelbunden bedömning av om övervakningsplanen är uppdaterad (artikel 14.1 och punkt 1 c i avsnitt 1 i bilaga I).

Obs: En förenkling¹⁰⁷ som införts i artikel 75e.2 och 75e.3 bidrar till att ett potentiellt stort antal uppdateringar av övervakningsplanen undviks. I princip måste den reglerade enheten, varje gång dess utsläpp överskrider tröskelvärde för enhetens kategorisering (kategori A, eller reglerad enhet med låga utsläpp), bedöma om alla nivåer som tillämpas fortfarande uppfyller kravet (se avsnitt 6.2). Detsamma gäller för de enskilda bränsleflöden vilkas utsläpp överskrider det relevanta tröskelvärde för deras klassificering. Förenklingsklausulerna i artikel 75e gör det möjligt för den reglerade enheten att undvika att den själv eller bränsleflödet därmed omklassificeras, om den kan visa för den behöriga myndigheten att det relevanta tröskelvärde inte överskreds under de fem år som föregick överskridandet, och att det är osannolikt att det kommer att överskridas igen.

Förenklad!

¹⁰⁷ Förenklingen av enhetsklassificering finns i artikel 75e.2 stycke 3: "Med avvikelse från artikel 14.2 får den behöriga myndigheten tillåta att den reglerade enheten inte ändrar övervakningsplanen om, på grundval av verifierade utsläpp, tröskelvärde för klassificering av den reglerade enheten i enlighet med första stycket överskrids, men den reglerade enheten på ett sätt som är tillfredsställande för den behöriga myndigheten visar att tröskelvärde inte redan har överskridits under de senaste fem rapporteringsperioderna, och inte kommer att överskridas igen under efterföljande rapporteringsperioder." Liknande ordalydelse finns i artikel 75e.3 för bränsleflöden.

6.8.1 Betydande ändringar

När det behövs en betydande ändring av övervakningsplanen ska den reglerade enheten utan onödigt dröjsmål anmäla uppdateringen till den behöriga myndigheten. Den behöriga myndigheten ska då bedöma om ändringen verkligen är betydande. Artikel 75b.3 innehåller en (icke uttömmande) förteckning över uppdateringar av övervakningsplan som anses vara betydande¹⁰⁶. Om ändringen inte är betydande tillämpas det förfarande som beskrivs i avsnitt 6.8.2. För betydande ändringar går den behöriga myndigheten därefter igenom sin normala process för att godkänna övervakningsplaner¹⁰⁸.

Godkännandeprocessen kan ibland ta längre tid än när den fysiska förändringen av den reglerade enheten beräknas inträffa (t.ex. när nya bränsleflöden införs för övervakning). Vidare kan den behöriga myndigheten anse att den reglerade enhetens uppdatering av övervakningsplanen är ofullständig eller felaktig, och kan då kräva ytterligare ändringar av övervakningsplanen. Alltså kan övervakning enligt den gamla övervakningsplanen vara ofullständig eller leda till felaktiga resultat, samtidigt som den reglerade enheten inte är säker på om den nya övervakningsplan kommer att godkännas enligt begäran. I MRR föreskrivs ett pragmatiskt tillvägagångssätt här:

Enligt artikel 16.1 ska den reglerade enheten omedelbart tillämpa den nya övervakningsplanen om den rimligen kan anta att den uppdaterade planen kommer att godkännas enligt förslaget. Så kan vara fallet t.ex. om det införs ett ytterligare sätt att frisläppa bränslet för konsumtion, vilket kommer att övervakas på samma nivåer som jämförbara bränslen för den reglerade enheten. Om den nya övervakningsplanen ännu inte är tillämplig för att situationen hos den reglerade enheten kommer att förändras först efter att den behöriga myndigheten godkänt övervakningsplanen, ska övervakningen utföras i enlighet med den gamla planen tills den nya har godkänts.

Om den reglerade enheten är osäker på om den behöriga myndigheten kommer att godkänna ändringarna, ska den utföra övervakningen parallellt enligt både det nya och det gamla protokollet (artikel 16.1). Efter den behöriga myndighetens godkännande ska den reglerade enheten endast använda de uppgifter som erhållits i enlighet med den nya, godkända övervakningsplanen (artikel 16.2).

6.8.2 Icke-betydande ändringar av övervakningsplanen

Medan betydande uppdateringar av övervakningsplanen ska anmälas utan onödigt dröjsmål, får den behöriga myndigheten tillåta att den reglerade enheten skjuter upp anmälan av icke-betydande uppdateringar för att förenkla den administrativa processen (artikel 75b.1). Om så är fallet och den reglerade enheten rimligen kan anta att ändringarna i övervakningsplanen inte är betydande, kan de samlas in och anmälas till den behöriga myndigheten en gång om året (senast den 31 december), om den behöriga myndigheten tillåter detta.

Förenklat!

¹⁰⁸ Denna process kan skilja sig åt mellan medlemsstaterna. Det normala förfarandet omfattar en kontroll av att den information som lämnats är fullständig, en kontroll av att den nya övervakningsplanen är lämplig med hänsyn till den förändrade situationen på anläggningen, och en kontroll av att MRR efterlevs. Den behöriga myndigheten kan också avvisa den nya övervakningsplanen eller kräva ytterligare förbättringar. Den behöriga myndigheten kan också komma fram till att de föreslagna ändringarna inte är betydande.

Det slutliga beslutet om huruvida en ändring av övervakningsplanen är betydande är den behöriga myndighetens ansvar. I många fall kan dock en reglerad enhet rimligen förutse detta beslut:

- Om en ändring är jämförbar med något av de fall som anges i artikel 75b.3, är ändringen betydande.
- Om den föreslagna ändringens effekt på den övergripande övervakningsmetoden eller på risken för fel är liten, kan den vara icke-betydande.
- För tveksamma fall är utgångspunkten att det rör sig om en betydande förändring, varvid avsnitt 6.8.1 ska tillämpas.

Icke-betydande ändringar behöver inte godkännas av den behöriga myndigheten. Men för rättssäkerhetens skull måste den behöriga myndigheten utan onödigt dröjsmål informera den reglerade enheten om sitt beslut att betrakta ändringar som icke-betydande, om den reglerade enheten har anmält dem som betydande.

6.9 Förbättringsprincipen

I föregående avsnitt behandlades uppdateringar av övervakningsplanen som är obligatoriska till följd av faktiska förändringar hos den reglerade enheten. Men i MRR krävs också att den reglerade enheten undersöker möjligheterna att förbättra övervakningsmetoden även om den reglerade enheten i sig är oförändrad. För att implementera denna "förbättringsprincip", förutom att följa upp varje förbättringsbegäran från den behöriga myndigheten, finns det två krav:

- Reglerade enheter måste ta hänsyn till de rekommendationer som ingår i verifieringsrapporterna (artiklarna 9 och 75q.4).
- Reglerade enheter måste regelbundet och på eget initiativ kontrollera om övervakningsmetoden kan förbättras (artikel 14.1 och artikel 75q.1 till 75q.3).

Reglerade enheter måste agera utifrån denna information om möjliga förbättringar genom att

- skicka en förbättringsrapport till den behöriga myndigheten för godkännande
- uppdatera övervakningsplanen vid behov (enligt de förfaranden som beskrivs i avsnitten 6.8.1 och 6.8.2)
- implementera förbättringarna om så är relevant enligt den tidsplan som föreslås i den godkända förbättringsrapporten.

"Förbättringsrapporten" är egentligen två dokument med olika rättsliga grunder och tidsfrister. Båda kan dock kombineras om det är möjligt:

För förbättringsrapporten enligt artikel 75q.1 på den reglerade enhetens eget initiativ (som kan kombineras med den som behandlar vad kontrollören kommit fram till – se nedan) är tidsfristen den 31 juli. Den ska lämnas in

- vart tredje år för enheter i kategori B
- vart femte år för enheter i kategori A
- senast den 31 juli 2026 för reglerade enheter som använder den standard-täckningsfaktor som avses i artikel 75l.3 och 75l.4.

Tidsfristen den 31 juli kan av den behöriga myndigheten förlängas till den 30 september samma år. Eftersom övervakningen inleds 2025 innebär det att en förbättring för exempelvis en enhet i kategori B för första gången kan krävas år 2028.

Om den reglerade enheten kan visa att skälen till orimliga kostnader eller till att förbättringsåtgärder inte är tekniskt genomförbara kommer att gälla under en längre tid, får den behöriga myndigheten förlänga perioderna ovan till högst fyra eller fem år för anläggningar i kategori B respektive A.

Förenklad!

För **den förbättringsrapport som är respons på en kontrollörs rekommendationer (artikel 75q.4)** är tidsfristen den 31 juli (eller senast den 30 september, om den behöriga myndigheten fastställer en sådan senare tidsfrist) *det år då verifieringsrapporten utfärdas*, oavsett om en förbättringsrapport enligt artikel 75q.1 också ska lämnas in samma år eller ej. Men om den reglerade enheten redan har lämnat in en uppdaterad övervakningsplan för godkännande, där allt som kontrollören tagit upp behandlas, kan förbättringsrapporten enligt artikel 75q.4 utelämnas (se artikel 75q.5).

Förenklad!

Förbättringsrapporterna enligt artikel 75q.1 måste särskilt innehålla följande information:

- förbättringar för att uppnå högre nivåer, om de "erforderliga" nivåerna ännu inte tillämpas. "Erforderliga" syftar här på de nivåer som är tillämpliga om inga orimliga kostnader uppstår och om de är tekniskt genomförbara.
- för varje möjlig förbättring, antingen en beskrivning av förbättringen och den tillhörande tidsplanen, eller bevis för teknisk ogenomförbarhet eller orimliga kostnader, om så är tillämpligt (→ avsnitt 6.4).

Obs: Kommissionen kommer att tillhandahålla harmoniserade mallar för förbättringsrapporter.

7 REGLERADE ENHETER MED LÅGA UTSLÄPP

Vad som menas med reglerade enheter med låga utsläpp förklaras i avsnitt 6.3.2. För en sådan enhet finns flera förenklingar i artikel 75n i MRR:

Förenklat!

- Den får som ett minimum tillämpa nivå 1 för frisläppta bränslemängder och beräkningsfaktorer för alla bränsleflöden, såvida inte högre noggrannhet kan uppnås utan ytterligare ansträngning för den reglerade enheten (dvs. inga motiveringar avseende orimliga kostnader krävs).
- Den är inte skyldig att lämna in en riskbedömning som en del av kontrollsystemet när övervakningsplanen lämnas in för godkännande (men är fortfarande skyldig att göra riskbedömningen).
- Den kan fastställa de frisläppta bränslemängderna genom att använda tillgängliga och dokumenterade inköpsregister och uppskattade lagerförändringar, utan att tillhandahålla en osäkerhetsbedömning.
- Om den använder analyser från ett icke-ackrediterat laboratorium, är bevisen för laboratoriets kompetens¹⁰⁹ förenklade.

Alla andra krav på reglerade enheter ska respekteras. Men eftersom en enhet med låga utsläpp kan tillämpa lägre nivåer, är de övergripande övervakningskraven vanligtvis relativt lätta att uppfylla.

¹⁰⁹ Den reglerade enheten får använda "vilket laboratorium som helst som är tekniskt kompetent och kan producera tekniskt giltiga resultat med hjälp av de relevanta analysförfarandena, och som uppvisar belägg för kvalitetssäkringsåtgärder enligt artikel 34.3". I avsnitt 5.5.2 finns mer information.

8 IDENTIFIERING AV REGLERADE ENHETER INOM ETS2

Detta kapitel riktar sig till medlemsstaterna, i syfte att underlätta identifiering av reglerade enheter inom ETS2. Informationen kan även vara till hjälp för reglerade enheter, trots att de inte är den huvudsakliga målgruppen för denna vägledning.

8.1 Övergripande metod

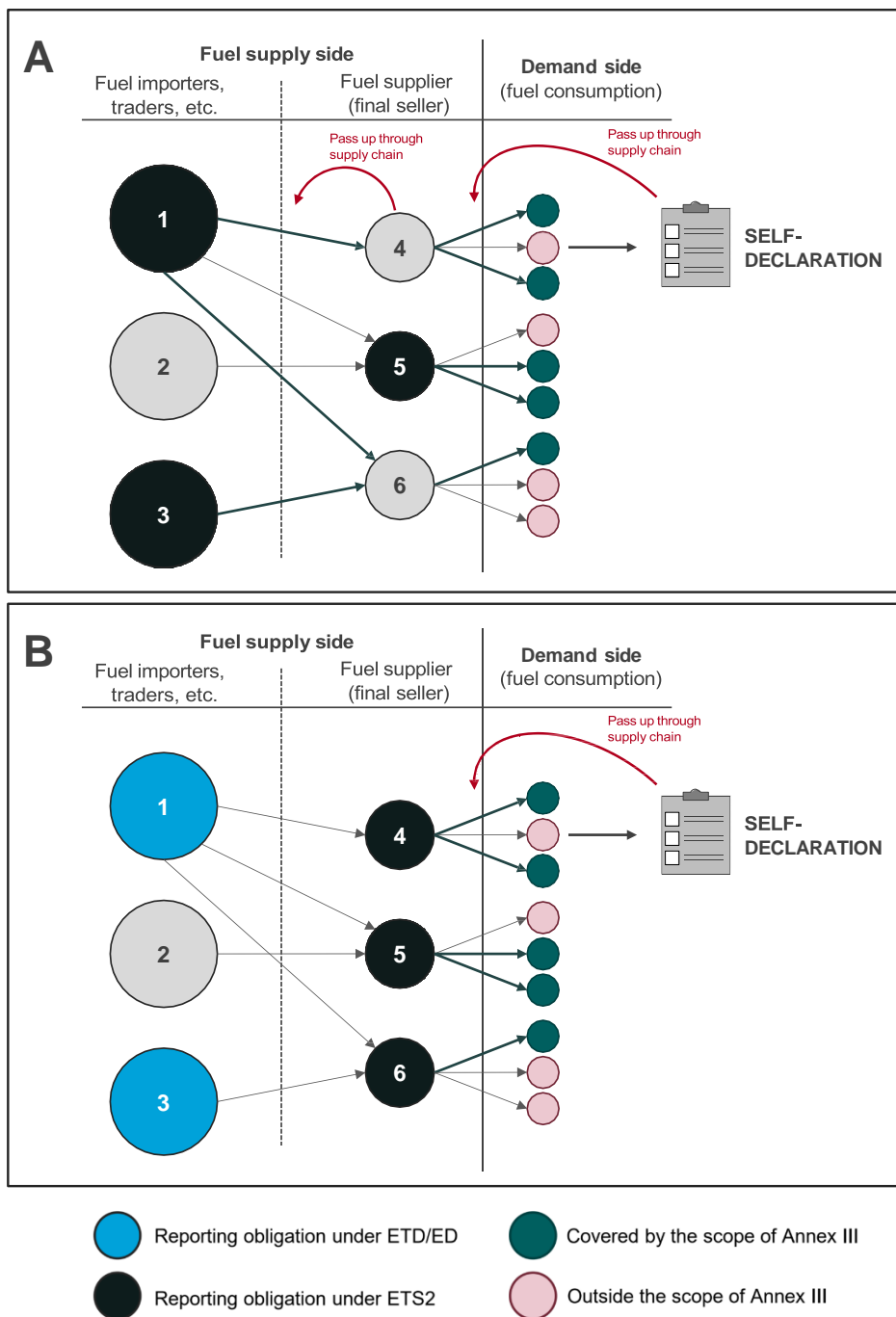
Medlemsstaternas metod för att hitta reglerade enheter inom ETS2 anges i artikel 3ae¹¹⁰, där reglerade enheter inom ETS2 definieras enligt följande:

- I första hand avses den behöriga innehavaren av ett **skatteupplag** (relevant för flytande bränslen, i synnerhet transportbränslen) enligt artikel 3.11 i punktskattedirektivet, som är skyldig att betala punktskatten enligt artikel 7 i punktskattedirektivet.
- Om ovanstående **inte är tillämpligt** avses **varje annan person som är skyldig att betala punktskatten** enligt artikel 7 i punktskattedirektivet, artikel 21.5 första och fjärde stycket i energiskattedirektivet (främst relevant för naturgas och fasta bränslen, där begreppet skatteupplag antingen inte finns eller endast används i ett fåtal medlemsstater), inklusive personer som är befriade från att betala punktskatten. De senare måste vara registrerade av den behöriga myndigheten för ETS-ändamål, vilket kan vara särskilt relevant för kol, koks och brunkol som används i hushåll, vilka är befriade från punktskatt i flera medlemsstater, men leverantörer av dessa bränslen måste ändå vara registrerade av nationella myndigheter.
- Om de ovanstående punkterna **inte är tillämpliga**, vilket t.ex. kan vara fallet om flera personer är solidariskt ansvariga för betalning av samma punktskatt, får medlemsstaten **utse någon annan person**.

¹¹⁰ Artikel 3ae: "reglerad enhet. ska i kapitel IVa avse varje fysisk eller juridisk person, med undantag för slutanvändare av bränslena, som bedriver sådan verksamhet som avses i bilaga III och som omfattas av någon av följande kategorier:

- i) om bränslet passerar genom ett skatteupplag enligt definitionen i artikel 3.11 i rådets direktiv (EU) 2020/262, den godkända upplagshavare enligt definitionen i artikel 3.1 i det direktivet som är skyldig att betala den punktskatt som förfallit till betalning enligt artikel 7 i det direktivet,
- ii) om led i) i detta led inte är tillämpligt, någon annan person som är skyldig att betala den punktskatt som har förfallit till betalning enligt artikel 7 i direktiv (EU) 2020/262 eller artikel 21.5 första stycket i rådets direktiv 2003/96/EG avseende de bränslen som omfattas av kapitel IVa i det här direktivet,
- iii) om leden i) och ii) i detta led inte är tillämpliga, någon annan person som har registreras av de relevanta behöriga myndigheterna i medlemsstaten som betalningsskyldig för punktskatten, inbegripet personer som är befriade från att betala punktskatt enligt artikel 21.5 fjärde stycket i direktiv 2003/96/EG,
- iv) om leden i), ii) och iii) inte är tillämpliga, eller om flera personer har solidariskt betalningsansvar för en och samma punktskatt, någon annan person som utsetts av en medlemsstat."

Även om det i utsläppshandelsdirektivet tydligt förespråkas att lägga rapporterings-skyldigheten på samma enheter som enligt energiskatte-/punktskattedirektivet, kan alltså medlemsstaten i förekommande fall avvika från denna princip om det anses mer passande för att göra ETS2-implementeringen tillämplig. Detta skulle kunna vara fallet för exempelvis kol, koks och brunkol beroende på situationen i medlemsstaten. Alternativ skulle rapporteringsskyldigheten kunna läggas på leverantörer i senare led, vilka har mer robust information om slutkonsumenternas sektorer. I figur 8 illustreras konsekvenserna av ett sådant beslut genom en generisk leveransstruktur för hur detta skulle kunna implementeras.

Figur 8: Illustrerande exempel på identifiering av reglerade enheter inom ETS2. A: standardmetod i artikel 3ae i utsläppshandelsdirektivet. B: alternativ metod.

Figur 8 A, standardmetoden: Marknadsaktörerna **1**, **2** och **3** kan vara handlare av t.ex. eldningsolja, som alla har sina egna skatteupplag och säljer bränslet till bränsleleverantörer (**4**, **5** och **6**), men inte direkt till några slutkonsumenter. Bland de bränsleleverantörer som säljer till slutkonsumenter (**4**, **5** och **6**) är det endast leverantör **5** som också har ett eget skatteupplag. Aktör **2** handlar med bränsle endast under uppskovsförfarandet och frisläpper inte något bränsle för konsumtion. Följaktligen har aktörerna **1**, **3** och **5** skyldigheter enligt energiskatte-/punktskattedirektivet och är, som ett första steg, standardmässigt de reglerade enheter inom ETS2.

Utan att gå in på den detaljerade vägledningen om täckningsfaktorn (→ avsnitt 5.4) kan vi för att illustrera innebörden anta att informationen om slutkonsumenterna baseras på en metod som bygger på spårbarhet, vilken fastställts av medlemsstaten. Den skulle exempelvis börja med en egendeklaration från slutkonsumenterna avseende deras sektorstäckning, och den måste vidarebefordras upp genom bränsleleveranskedjan till den reglerade enheten. För aktör **5**, som är direkt kopplad till slutkonsumenterna, är denna informationsöverföring enkel, medan situationen är svårare för **1** och **3**, eftersom de är beroende av att de från **4** och **6** får informationen om de bränslemängder som levereras till undantagna konsumenter.

Figur 8 B, alternativ: Den standardmetod som beskrivs ovan kan leda till övervägande av en alternativ metod för att identifiera reglerade enheter inom ETS2. För att undvika att mellanliggande parter involveras i denna process kan medlemsstaterna besluta att åberopa led iv i artikel 3ae och lägga rapporteringsskyldigheten på bränsleleverantörerna **4**, **5** och **6**, som är direkt kopplade till slutkonsumenterna. Det skulle garantera en direkt koppling mellan alla rapporterade enheter till sina slutkonsumenter. Den metoden skulle dock sannolikt innebära ett mycket större antal rapporterade enheter, och det skulle inte gå att bygga vidare på den befintliga rapporteringsinfrastrukturen enligt energiskatte-/punktskattedirektivet. Dessutom belyser detta exempel möjliga ytterligare svårigheter i fallet med mer komplexa leveransstrukturer. Om skyldigheten exempelvis bara flyttades från **1** till **4**, skulle motsvarande kvantiteter som handlas mellan dessa två behöva dras av från **1**:s årliga utsläppsrapport. (**1** skulle dock fortfarande behöva rapportera kvantiteter som levereras till **6**.) Denna ytterligare administrativa börda för att hålla reda på alla dessa ytterligare bränsleflöden och mellanliggande parter skulle lätt kunna uppväga alla effektivitetsvinster av att lägga skyldigheten senare i kedjan. Led iv i artikel 3ae kan därför utgöra ett attraktivt alternativ endast antingen om det finns en direkt leveranskedja utan många förgreningar, eller om skyldigheten för alla handlare av denna specifika typ av bränsle ska flyttas till ett senare led i kedjan (t.ex. för att specificera bränsleleverantörer till slutkonsumenter). Men det senare skulle också öka den administrativa bördan för att säkerställa att ingen reglerad enhet missas.

8.2 Specialfall för biomassa

Enligt bilaga III till utsläppshandelsdirektivet ligger frisläppande för konsumtion av bränslen för vilka emissionsfaktorn är noll utanför tillämpningsområdet för ETS2. Det gäller dock endast biomassa som uppfyller de kriterier för hållbarhet och minskade utsläpp av växthusgaser som är fastställda i RED II.

Följande steg-för-steg-metod kan tillämpas för att avgöra om enheter som tillhandahåller bränslen innehållande biomassa ska identifieras som reglerade enheter inom ETS2:

- Om enheten levererar blandade bränslen (fossila/biogen) eller fossila bränsleflöden och biogen bränsleflöden, bör den reglerade enheten ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser enligt ETS2 samt övervaka och rapportera alla bränsleflöden. Där ingår i förekommande fall skyldigheten att visa att RED II-kriterierna är uppfyllda.
- Om det, på ett för den behöriga myndigheten tillfredsställande sätt, kan bevisas att alla bränslen som en enhet levererar överensstämmer med RED II, och därmed är nollklassificerade, eller om det inte finns någon skyldighet att bevisa RED II-överensstämmelse för ett visst biodrivmedel, flytande biobränsle eller biomassabränsle, behöver enheten inte ansöka om tillstånd för utsläpp av växthusgaser för ETS2.

Exempel:

- Biogasproducent som matar in i naturgasnätet: Eftersom regleringspunkten för energiskatte-/punktskattedirektivet vanligtvis är bränsleleverantörerna (även för fossil naturgas), kanske inte biogasproducenten har några skyldigheter enligt ETS2 (liksom i punktskatte-/energiskattedirektivet), på motsvarande sätt. Men en reglerad enhet som i senare led vill använda nollklassificerad biogas kommer att behöva relevant information enligt artikel 39.4 från biogasproducenter (→ avsnitt 5.6.5).
- Biogasproducent som inte matar in i nätet, utan förbränner biogasen på plats eller i direktanslutna enheter med en effekt på
 - mindre än 2 MW: I detta fall finns det ingen skyldighet enligt RED II, så biogasen kan nollklassificeras. Därför behöver inte biogasproducenten ingå i ETS2.
 - lika med eller mer än 2 MW: Samma förfarande som för blandade eller rena biodrivmedel, flytande biodrivmedel eller biomassabränsleflöden ovan.

9 BILAGA

9.1 Förkortningar och begrepp

AVR.....	Förordningen om ackreditering och verifiering (från engelskans "Accreditation and Verification Regulation")
CRF.....	Gemensamt rapporteringsformat (från engelskans "Common Reporting Format")
EF	Emissionsfaktor
EOF.....	Enhetsomvandlingsfaktor
ETS1	EU:s utsläppshandelssystem för stationära anläggningar, luftfart och sjöfart
ETS2.....	EU:s utsläppshandelssystem för byggnader, vägtransporter och ytterligare sektorer
EVV.....	Effektivt värmevärde
MRR.....	Förordningen om övervakning och rapportering (från engelskans "Monitoring and Reporting Regulation")
MRV.....	Övervakning, rapportering och verifiering (från engelskans "Monitoring, Reporting and Verification")
MRVA.....	Övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering (från engelskans "Monitoring, Reporting, Verification and Accreditation")
RED	Direktivet om förnybar energi (från engelskans "Renewable Energy Directive")
Tillstånd.....	Tillstånd för växthusgasutsläpp

9.2 Lagtexter

Utsläppshandelsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, ändrat flera gånger. Nedladdning av den konsoliderade versionen:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A02003L0087-20230605>

MRR: Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2066 av den 19 december 2018 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 601/2012. Nedladdning:

https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj/swe

Senaste ändring: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2122/oj/swe

Konsoliderad version: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/2022-01-01/swe

AVR: Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2067 av den 19 december 2018 om kontroll av uppgifter och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG. Nedladdning av den konsoliderade versionen:

https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/2021-01-01/swe

RED II: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (omarbetning). Nedladdning:

<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/2001/2022-06-07><https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/2001/2022-06-07/swe>

Energiskattedirektivet: Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet. Nedladdning:

<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2003/96/2023-01-10><https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2003/96/2023-01-10/swe>

Punktskattedirektivet: Rådets direktiv (EU) 2020/262 av den 19 december 2019 om allmänna regler för punktskatt (omarbetning). Nedladdning:

<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2020/262/2022-04-26><https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2020/262/2022-04-26/swe>